

ave maria

GLASILO SESTARA DOMINIKANKI
KONGREGACIJE SVETIH ANĐELA ČUVARA

GOD. XLII., br. 2 (120) 2023.

(Autor slike na naslovnici: Nicolas Colombel (1687.-88.))

SADRŽAJ

Riječ č. majke s. Jake Vuco	3
Iz Uredništva AM (s. S. Sente).....	5
Glas Crkve: mons. Dražen Kutleša – novi je zagrebački nadbiskup.....	6
Papa redovnicama i redovnicama	8
Marija – Otajstva svjetla – okvir kršćanskog života (fr. M. Matijašić, OP).....	10
Andeli čuvare (s. V. Kovač).....	17
Ozanina stranica: Devetnica bl. Ozani (s. K. Maglica)	18
Proslava bl. Ozane u Zagrebu	21
Proslava bl. Ozane u Korčuli.....	26
Proslava bl. Ozane u Visokom	26
Predstavljanje <i>Ljestve do neba</i> , u Šibeniku, Visokom, Subotici	30
Miriteljica s druge strane zidova, za GK (s. K. Maglica).....	38
Iz Tajništva Kongregacije (s. B. Bagudić)	41
IDI – Učitelj Reda fr. Gerard u Hrvatskoj	43
Uz spomendan prijenosa tijela sv. o. Dominika	50
Obnova redovničkih zavjeta u Zagrebu	51
Poticajno pismo vrh. poglavarice uz blagdan sv. Katarine S.	52
Proslava sv. Katarine na Škrapama, u Splitu	52
Proslava sv. Katarine i u Zagrebu	57
Duhovna obnova za djevojke u Zagrebu, Subotici i Šibeniku	58
Duhovne vježbe u Korčuli.....	60
U Veloj Luci proslavljen sv. Josip radnik (s. T. Bešlić).....	61
Susret u dijalogu: Sinoda o sinodalnosti	61
Prof. Sanda Smoljo u Korčuli	63
Hrvatski festival u Hamburgu.....	64
Đakonsko ređenje fr. Ilije Lešića OP	67
Svećeničko ređenje i Mlada misa fr. Drage Ferenceka OP	68
Izvješće o postdoktorskom studiju s. Ane u Rimu.....	69
Ostale vijesti iz dominikanske obitelji	71
Što ima nova u kat. knjižarama: (sabrala s. Slavka S.)	109
Stranice povijesti: Dominikanke u Domu za napuštenu djecu (I. Armanda)	88
Usputna zapažanja i kronološki zapisi Nevena Fazinića	92
Naši pokojnici: s. Rafaela Brajičić	94
Fr. Pavo Lasić	97
Ivan Mravak	99
Ante Mravak	101
Franjo Vrbanc	102
Sjećanje na fr. Antu Kovačevića (N. Fazinić)	103
Meditativni trenutak: Svjedočanstvo Jima Caviezela	104
Agronomov zeleni kutak: Kupina (s. S. Sente i N. Fazinić)	106
Razbibriga: (s. S. Sente)	108

GLASILLO SESTARA DOMINIKANKI

KONGREGACIJE SVETIH ANĐELA ČUVARA

Uređuje: s. Slavka Sente, Zagreb, Kruse 44/a

Tel. (01) 6129-210; e-mail: slavka.sente@gmail.com

RIJEČ ČASNE MAJKE

Drage moje sestre,
čitatelji Ave Marie,

Mi ljudi uvijek nešto čekamo, mislimo da će sutra, dogodine, biti bolje. Vjerujemo da smo već prilično toga prošli; poteškoća, bolesti, muka, žalosti, neugodnih iznenađenja... Iščekujemo ljepša vremena, sretne vijesti, radosne susrete uobličene u iskrenoj i istinskoj sestrinskoj/bratskoj ljubavi.

Mi ljudi puno očekujemo od drugih i mislimo da i drugi tako čine. Rijetko pogledamo stvarnost iz perspektive drugog, često mislimo da je baš ono i onako kako mislimo ispravno i jedino točno.

Mi ljudi redovito imamo mišljenje o važnim i manje važnim stvarima, a rijetko živimo stvarnost iskreno po Božjem naumu, po čistom srcu koje je On satkao u svom promislu.

Mi ljudi često imamo maske na licu i stavljamo ih ili sklanjamo kako nam treba, kako bi bili u skladu sa stavovima drugih, kako bi bili u okvirima dozvoljenog, kako bi živjeli u zajednici – a pored zajednice, kako bi živjeli za zajednicu, ali (*možda!*) samo da bi imali povlastice, slobode, ili svoje „pravedne“ sudove u odnosu na druge!

Nije uvijek onako kako izgleda! Nije uvijek onako kako treba biti, nije uvijek po Božjoj volji! Nije uvijek ni lako, nismo uvijek otvoreni, raspoloženi, spremni, velikodušni, smirenii, razboriti, usmjereni na Njega! Ali, sve to što nismo, nije problem – pitanje je što jesmo!

U Knjizi Izlaska 3,14 kaže Bog Mojsiju – Ja sam onaj koji jesam!

Mojsijev život od početka kreće drugačije; put skrivanja, odgajanja u dvoru, oduzimanja života nasilniku, bijega iz Egipta i mira u Midjanu. On se, mislio je, smirio, a Gospodin ga zove i šalje uz obećanje da će On biti s njim. Mojsije moli Faraona, njegov narod ga prezire. Radi njega i Izraela Bog je tolike nevjerne puštio da nestanu, On more razdvaja radi svog naroda. Mojsije vodi narod koji nema nade, pa nadu pokaže na kratko, opet odlutaju vođeni onima koje je Bog stavio na čelo narodu... I opet, krivim putevima, dugim stazama, mučnim borbama i mnogim iskušenjima dovodi ih u zemlju za koju se nisu trudili, dovodi ih u zemlju kojom teku med i mljeko! Koliko godina, koliko života, koliko iskustava, koliko muka i tuge za ulazak, za prijelaz Jordana za povratak u Domovinu! Za toliko željeno ispunjenje

obećanja isplatilo se proći pustinju! Za iskustvo slobode i mira vrijedilo je strpljenje i „klesanje“ naravi i ponosa!

Bog dariva, Bog ispunja obećanja, Bog daje snagu i utjehu, Bog ispunja duše. Bog može sve! Bog uvijek daje sve onima koji mu daju sve. On nikada ne ostavlja one koji ga ljube, milosrdan je s onima koji znaju svoje granice.

Što od nas traži, samo da ga upoznamo, ljubimo, da mu vjerujemo, da mu služimo kako bi u Nebu mogli biti zajedno, uživati u radostima koje nam je pripravio!

I u životu našeg svetog oca Dominika očitovala se zabrinutost za svijet koji je u kriju – Dominik se stavlja na raspolaganje. U služenju Biskupu očitovalo se povjerenje u Istinu koja upravlja svijetom. U hrabrosti osnutka Reda,

Bog je blagoslovio mnoge muškarce i žene koji su nastavili ideju koja i dana živi.

U našem svakidašnjem pogledu na prošlo vrijeme i vrijeme sada – koliko smo mi spremne, koliko hrabre ići stopama Njegovim, ići primjerom Dominikovim, misliti mislima zabrinutim za duše! Dominikova briga su bile duše, moguća propast duša. On putuje, propovijeda, upućuje, uvjerava, potiče i dobiva duše. Imamo li hrabrosti i snage uvjeravati druge kako bi ih na pravi put postavile? Koliko hrabrosti imamo da bi i za one okorjele vidjele mogućnost i mjesto? Koliko ljubavi dajemo iz svog srca kako bi tu ljubav ukorijenile u onoga koji je Ljubav! Koliko nam je Dominik jak primjer i putokaz do Puta, koliko je naša istina sveobuhvatna i vrijedi li kao Istina, koliko smo sposobne živjeti da nam uvir bude On koji je Život!

U ovom teškom vremenu, u ovim danima i godinama neka Gospodin bude naša Hridina, neka Dominik bude naš primjer, neka nas blagoslovi nebeski Otac, a naša Majka, Djevica i Zagovornica, Isusova i naša Majka neka nam ne uskrati svoju zaštitu i neka nam udijeli spokoj duša.

Sestre, budimo otvorene jedna drugoj,
pa će Gospodin biti na obje strane!

Budimo lijek jedna drugoj
i kada je gorak i neukusan!

Budimo utjeha jedna drugoj
kada nama samima treba utjeha.

Budimo jakost jedna drugoj
kada smo same slabe.

Budimo hrana jedna drugoj kako bi imale
snage za sve nedaće i probleme života.

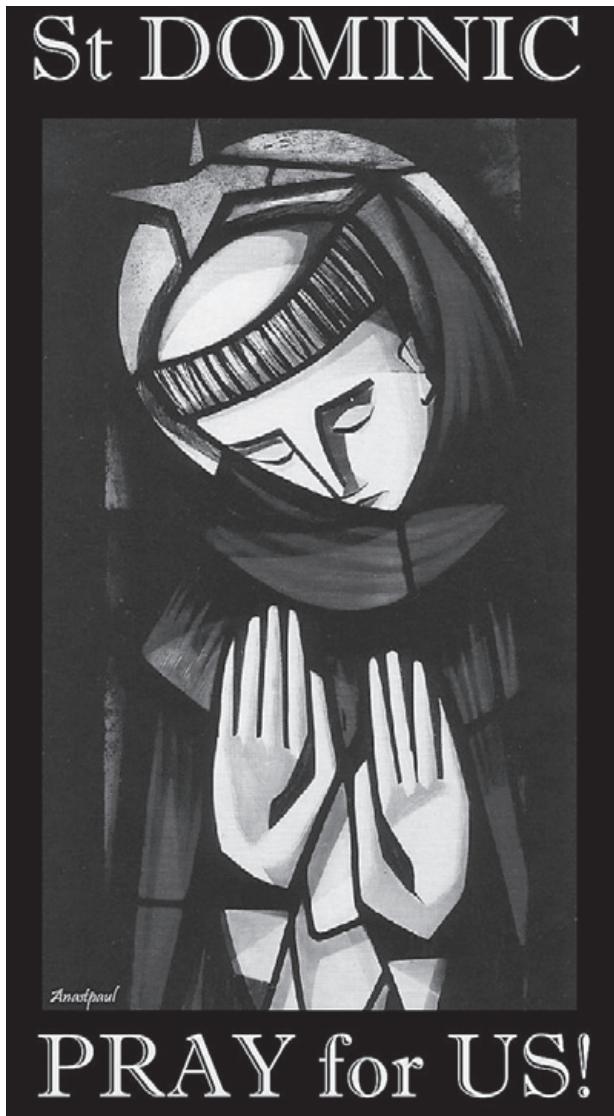
Budimo uporište jedna drugoj i potičimo se
međusobno na zajedništvo u Istini i Ljubavi.

Pohodi nas Gospodine svojim mirom
da se možemo radovati u Tebi!

Čestitam svima svetkovinu svetog oca
Dominika. Neka slavlje njegova života bude
uvijek novi i čvrsti poticaj za život za Nebo,
za život za Boga koga ljubi duša moja!

Vaša u Kristu i sv. Dominiku

sestra Jaka Vuco OP

Svakom je čovjeku potreban netko tko će ga poučiti, na čijem će se primjeru nadahnjivati, oduševiti, stjecati snage i nadahnuća za svoj život. Ako gledamo na ljude i događaje makar s malom dozom optimizma, brzo ćemo uočiti i prepoznati takve uzore, imamo ih svuda oko sebe, i u našoj neposrednoj blizini.

Zaista, postoje ljudi koji poput svjetionika ili 'navigatora' usmjeruju naše ovozemaljsko putovanje sigurnim pravcem u željenu luku, do cilja. Jedan takav pokazatelj je i naš sv. o. Dominik. Znakovito je za tog 'navigatora' što on u pravom trenutku otkrije ako idemo u krivom smjeru i pokušava preusmjeriti naš hod. Čak što više, glas tog 'navigatora' se aktivira i najavljuje opasnost i onda kad se pomalo uljuljamo u bezbrižnost, prepustajući se uživanju na osamstoljetnim stazama naših vrlih mislioca, mučenika, svetaca. Nažalost, mi tu opasnost primijetimo tek kad opazimo da nas više nitko ne slijedi, da se nitko ne oduševljava našim predšasnicima, jer smo ih i sami prestali nasljedovati. Ali Dominik nas ni tada ne ostavlja, i dalje potiče, svijetli i usmjeruje. Zato naš proslavljeni roker, fr. Anto Bobaš pjeva: *800 godina bijela braća bijele zastave kroje, 800 godina k'o čuvari vjere i istine stoje.* Divno bi bilo kad bismo i mi danas ponovno otkrili u Dominiku svjetionik i čuvara istine i vjere ne samo za one koji u bespuću života to svjetlo istine traže, nego prvenstveno za sebe.

I u ovom broju AM nazire se Dominikovo svjetlo: Učitelj Reda, fr. Gerard – Dominikov

nasljednik, obilazi braću i sestre, rasplamsava u njima vatru naviještanja; sestre naše punе akumulatore znanja na rimskim učilištima; druge okupljaju mlade oduševljavajući ih za dominikansko poslanje; mladi dominikanac, fr. Mislav M. znanstveno i sa sinovskom odañošću širi pobožnost prema Marijinoj krunici; nezaustavljivo je promicanje sveta života naše Ozane Kotorske, što je očito i u sažetoj devetnici njoj u čast. Povijesnih uzora nam nikada nije nedostajalo na što nas podsjeća dr. Armanda. A na kratkotrajnost našeg ovozemnog života podsjećaju nas naši preminuli. Tako iz dana u dan, svatko na svoj način, dodaje svoju nit u tkanju povijesti. Isplati se motriti u AM ta čudesna zbivanja u dominikanskoj obitelji, a onda se spontano i sami uključiti u rasplamsavanje Dominikove baklje.

U toj želji i molitvi neka su svima korisno provedeni ovi ljetni, vrući dani.

Vrši oče što si rek'o, molitvom pomozi nas!

Urednica.

NOVI ZAGREBAČKI NADBISKUP MONS. DRAŽEN KUTLEŠA

Na blagdan sv. Katarine Sijenske, zaštitnice Europe, u subotu 29. travnja 2023. preuzeo je službu zagrebačkog nadbiskupa mons. Dražen Kutleša. Time je postao 77. zagrebački biskup, odnosno deveti nadbiskup metropolit zagrebački.

Euharistija je započela svečanim ulaskom u Bogoslužni prostor Bl. Alojzija Stepinca, a u procesiji su bili gotovo svi biskupi Crkve u Hrvata među kojima i vrhbosanski nadbiskup metropolita **mons. Tomo Vukšić**.

Na početku misnog slavlja obratio svom nasljedniku Draženu Kutleši i svima ostalima, dosadašnji zagrebački nadbiskup **Josip kard. Bozanić** te se osvrnuo na središnje događaje koji su se odvijali tijekom 25 godina njegova stolovanja i zahvalio svima koji su surađivali s njim.

Na završetku govora, kardinal Bozanić je na znakovit način predao svoj biskupski štap mons. Kutleši koji je i službeno postao novi zagrebački nadbiskup. "Nadbiskupe Dražene, po apostolskom nasljedstvu postavljen si za pastira Crkve

zagrebačke. Neka te Gospodin prati svojim duhom da po primjeru blaženih zagrebačkih pastira **Augustina Kažotića i Alojzija Stepinca** vjerno upravljaš povjerenim narodom i izgrađuješ Crkvu kao prisutnost spasenja u svijetu," rekao je kard. Bozanić.

Potom je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj **nadbiskup Giorgio Lingua**, pročitao i pokazao Apostolski nalog rimskog prvosvećenika **pape Franje**, s imenovanjem mons. Dražena Kutleše zagrebačkim nadbiskupom koadjutorom.

U svojoj homiliji, nakon što je zahvalio kardinalu Bozaniću za predanu i ustrajnu pastirsku službu koju je u Zagrebačkoj nadbiskupiji vršio više od 25 godina, novi se nadbiskup Kutleša obratio predstavnicima crkvenog i političkog života, kao i svima nazočnim. Naglasio je osobitu ulogu vjernika, žena i muževa, „koji **poput svete Katarine** ljube Crkvu i sve ljude Kristovim srcem, ne prepustajući ih propadanju ni usred najvećih oluja, nego da se zalažu za pravednije društvo, u kojem će se priznavati i štititi ljudska prava, a ekonomski i politički odnosi biti uređeni na način koji će služiti dobrobiti svih ljudi.

Ova Crkva, – nastavio je nadbiskup Kutleša, – dragi vjernici, s vama računa i jamči vam svoju blizinu. Djelatna kršćanska ljubav na koju ste pozvani ondje gdje jeste, gdje živate i radite, nikoga ne isključuje. Širite suosjećanje i samilost i neka su vam ispred vremenitih interesa i sitnih probitaka te sve veće užurbanosti koja nam zamagljuje pogled u Nebo.“

Nadbiskup Kutleša je više puta citirao riječi sv. Katarine Sijenske koja je opominjala,

savjetovala i hrabrla i crkvene i državne vođe, a jednako tako i mnoge druge odgovorne osobe.

„Svjesni smo – nastavio je nadbiskup Kutleša – da je, i u prošlosti i u sadašnjosti, problem s nedostatkom vrlina, ali danas primjećujemo i nedostatak znanja o vrlinama. Ovo je novo. Kršćani su, kao i drugi grešnici, uvijek bili podložni grijesima i manama, ali čini se da danas više ne znamo što je grijeh, a što vrlina; što dobro, a što loše; što je pošteno, a što ne.“ Novi nadbiskup se osvrnuo i na ne male teškoće s kojima se susreću obitelji: „To najintimnije čovjekovo dobro koje baštimo od Boga, najviše trpi od gospodarskih neravnoteža, izostanka gospodarske i društvene empatije, ali i proturječnosti i podjela koje oni sa sobom nose. Teško je pogodeno upravo materinstvo i roditeljstvo, djeca i mladež, koji su pokretačka snaga naroda. Bez njih – sve je uzaludno! Demografsko uništenje usmjereno je prije svega na obitelj, a potom nužno i na pojedince. ... Vi ste, drage obitelji, ishodište svega dobrega, a napose poštenih i pravednih pojedinaca koje ćete iznjedriti, i koji će izgrađivati ovo društvo.“

Nadbiskup je sve potaknuo na svjedočki život i djelovanje prema istini i dobru, za čim teži svaki čovjek, te dodao kako se „često pojam o važnosti osobnog svjedočanstva može putem izgubiti, a naše djelovanje položiti na pjeskovito tlo (*usp. Mt 7,26*). Ali mi kao vjernici znamo da je naš Gospodin Isus Krist Put, Istina i Život, te da na tome Putu, u vjernosti toj Istini i u odanosti tome Životu, valja beskompromisno izdržati. – rekao je nadbiskup Kutleša te zaključio: „Draga braćo i sestre, da život ostvaren u Bogu i napajan na Istini svojom plodnošću pridonosi crkvenom i društvenom blagostanju, svjedoči nam život svete Katarine Sijenske, crkvene načiteljice i suzaštitnice Europe. Sveta Katarina zavrijedila je biti suzaštitnica Europe jer nije stajala skrštenih ruku kada je Crkva u Europi

bila u krizi. Postila je, činila pokoru, ali i pisala i obilazila crkvenu i državnu vlast, a nadasve je molila. Nije pristala biti svjedokinja propadanja Crkve i naroda, nego je postala dionicom njezina pročišćenja i povratka vjernosti Bogu. Zato smo svi pozvani slijediti njezin primjer u svom životu. Amen.“

Svečanom liturgijskom slavlju preuzimanja službe zagrebačkog nadbiskupa nazočili također i predsjednik Hrvatskog sabora **Gordan Jandroković** i premijer **Andrej Plenković** sa suradnicima.

Prijenos euharistije mogao se pratiti na 2. programu *Hrvatske radiotelevizije*, *Hrvatskog katoličkog radija* i *Radio Marije*.

Kratki životopis nadbiskupa Kutleše

Biskupsko geslo mons. Dražena Kutleše je **“U Tebe se Gospodine, uždam”**. Novi zagrebački nadbiskup je rođen u Tomislavgradu 1968. godine. Podrijetlom je iz Prisoja na Buškom blatu. Doktor je kanonskog prava. Papa Franjo imenovao ga je 13. srpnja 2022. članom Dikasterija za biskupe. Za predsjednika HBK izabran je u listopadu 2022. Član je Stalnoga vijeća HBK, predsjednik Pravne komisije i predsjednik Biskupske komisije HBK za odnose s državom.

PAPA REDOVNICIMA: PAZITE SE, ĐAVAO UVIJEK DOLAZI KROZ DŽEP

Papa Franjo je primio 19. lipnja 2023. u audienciju Regularne lateranske kanonike Presvetoga Spasitelja, povodom 200. obljetnice njihova osnutka. Riječ je o vrlo starom apostolatu te kongregacije, čiji početci sežu u XV. stoljeće spajanjem dviju zajednica – one Regularnih kanonika Presvetoga Spasitelja i one Regularnih lateranskih kanonika – a njezini korijeni sežu do prvih vremena Crkve, kada se ubrzo počeo promicati zajednički život klerika. “To je vrlo velika milost”, primijetio je rimski biskup. “Pripadate, dakle, stoljetnoj tradiciji nadahnutoj ranokršćanskom zajednicom i usredotočenoj na molitvu, zajedništvo života i zajedničku uporabu dobara”.

Svoj je nagovor spomenutim redovnicima sažeо u četiri točke, koje on naziva ‘zvijezde’: molitva, zajednica, zajednička uporaba dobara, duh služenja. Sve to vrijedi za svaku redovničku kongregaciju.

Koliko sati dnevno moliš

“Osim izazova iz prošlosti, pred kojima je kongregacija znala donijeti hrabre odluke, tu su i izazovi sadašnjice. Sada se pitate kako nastaviti obnovu vašega redovničkog života”, kazao je Papa te preporučio: “Dopustite da vas vode vaše četiri zvijezde. Prije svega molitva, jer ako ne molite”, upozorio je, “bit ćete sebi vlastiti Bog; svaka sebičnost proizlazi iz nedostatka molitve. Molim vas, ispitajte svoju savjest; neka svatko od vas kaže koliko sati dnevno moli.” – potaknuo je Papa.

Ogovanje i novac uništavaju

“**Zajedništvo**; biti braća. Nikada ne ogovarajte jedni druge. Ogovanje je pošast, uništava zajednice”.

“Međutim, i **novac** uništava zajedništvo. Doista, mudro je zajednički rabiti dobra, jer **đavao ulazi kroz džep**. Razmislite o onomu kada Isus kaže: ‘Ne možete služiti Bogu i bogatstvu’. Ne kaže da se ne može služiti Bogu i đavlju, nego bogatstvu, novcu. Đavao uvijek dolazi kroz džep”.

Uvijek služiti

“Četvrta je ‘zvijezda’ duh služenja Crkvi. Ne valja živjeti za sebe nego kako bismo služili. Sâm naziv kanonikâ podsjeća na tu dimenziju služenja. Dobro znate da nije riječ o pokazatelju statusa nego znak pripadanja zajednici. Nazivate se regularnim kanonicima, odnosno vezani ste uz Regulu (pravilo), što ocrtava vjernost vašem posvećenju u skladu sa zavjetima, a prije svega siromaštvu.”

Međusobno slušanje

Na kraju se Sveti Otac obratio mladim svećenicima iz raznih dijelova svijeta koji ovih mjeseci stječu iskustvo u zajednici.

“Živite tu prigodu kao dar, u međusobnom slušanju, prepoznajući u svakomu bogatstvo za druge. Pričajte o sebi i slušajte se, iskreno i otvorena srca, ne ostajući nepomični svatko u vlastitim uvjerenjima, nego krećite se sa srcem... To vam želim od srca, da idete naprijed”, rekao je na kraju papa Franjo.

* * * * *

Papa redovnicama – Malim misionarkama milosrđa, don Oriona 25. 05. 2023.

„Neka vaši domovi i mjesta služenja budu puni majčinske topline.“ A najveći dar koji možete dati djeci, koje vam Bog povjerava, jest prenijeti im svoju nježnu i strastvenu ljubav prema Isusu,

da ih naučite da Gospodina ljube i upoznaju kao što ga vi volite, učeći ih dionicima vaše vjere u Njemu. Imajte uvijek među sobom i prema drugima osjećaj majčinske nježnosti, nikada hladnoće. Ako se ponekad ta bolest srca osjeti,

odmah je istjerajte, mislima, riječima i gestama dobrodošlice i dobrote. Znamo da je komad kruha podijeljen s osmijehom bolji od jela koje je možda profinjeno, ali začinjeno hladnoćom i neukusno s ljubavlju.“

Papa o Tomi Akvinskom: Čovjek Crkve i neizmjerne duhovne i ljudske mudrosti

Papa Franjo imenovao je kardinala Marcella Semerara pročelnika Dikasterija za proglašenje svetih svojim posebnim izaslanikom na proslavi 700. obljetnice kanonizacije sv. Tome Akvinskog, koja će se održati 18. srpnja u opatiji Fossanova, mjestu gdje je svetac „usnuo u Gospodinu“. izvjestio je Vatican News.

„Čovjek Crkve“, svećenik i naučitelj koji je molitvama i spisima dijelio svoju „golemu duhovnu i ljudsku mudrost“. Papa Franjo se tim riječima spomenuo svetoga Tome Akvinskog u pismu na latinskom jeziku kojim je imenovao kardinala svojim posebnim izaslanikom na proslavi 700. obljetnice kanonizacije *Doctora Angelicusa*.

Nikada napuhan zbog znanja, nego uvijek izgrađivan milosrđem, dominikanac kojeg su suvremenici nazivali „Doctor angelicus“ (Andeoski naučitelj) bio je „pun divne kulture“, istaknuo je Papa u pismu koje nosi datum od 30. lipnja. Napisao je mnoga djela i poučavao bezbrojne stvari te bio vrlo stručan u filozofskim i teološkim disciplinama. Blistao je ispravnom inteligencijom i oštromumnošću, i dok je

pun poštovanja s razumom istraživao božanska otajstva, razmatrao ih je u žarkoj vjeri. Svi sudionici tog događaja, napisao je Papa, bit će potaknuti da svoju posebnu ljubav prema Kristu i njegovu evanđelju očituju obnovljenom snagom i novim žarom kroz molitvu, kao i da gore žarom vjere u svakodnevnom životu.

Trogodišnje obljetnice svetoga Tome Akvinskoga:

700 godina od kanonizacije, 2023., (18. srpnja)
750. obljetnice njegova preminuća 2024.,
te 800. obljetnice rođenja 2025. godine.

MARIJA

U rubrici **Marija**, donosimo razmišljanje o otajstvima krunice – svjetlosne, fr. Mislava Matijašića, koje je održao u Mariji Bistrici 6. svibnja 2023. povodom Kruničarskog hodočašća. Fr. Mislav je dominikanski bogoslov, student IV. godine KBF.

OTAJSTVA SVJETLA – OKVIR KRŠĆANSKOG ŽIVOTA

Uvod

Drage sestre i braćo, dragi hodočasnici, hodočašće prve subote mjeseca svibnja već je postalo tradicijom brojnih vjernika koji su na neki način povezani s Redom propovjednika

na našim prostorima. To nije nešto neobično, kad svaki katolik u svibnju, kao i u listopadu, prepoznaje mjesec osobitog utjecanja Mariji. Molitva krunice, pjevanje litanija, kao i hodočašća u marijanska svetišta sasvim su jasno neizostavni dijelovi svibanjskih pobožnosti.

Tako smo se i ove godine okupili u svetištu Majke Božje Bistričke kako bismo izrazili našu zajedničku pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Ove godine ćemo promišljati o otajstvima svjetla. Radi se naime, o najnovijim otajstvima krunice. Njihov nastanak bilježimo s papom Ivanom Pavlom II. Najnovija otajstva krunice, prema riječima blagopokojnoga pape, dodana su kako bi promatrali važne trenutke Kristova poslanja, kroz koje se promatra Kristova osoba kao konačna objava, Boga. (usp. *Rosarium Virginis Mariae*, 19.) Krist je svjetlo svijeta (usp. Iv 8,12), Riječ Božja, koja unosi svjetlo u tmine neistine, koja raspršuje tamu grijeha (usp. Vazmeni hvalospjev) i egzistencijalne zbrke. Kao Riječ, na grčkome Logos, tj. riječ, razlog, smisao, Isus iz Nazareta je u vjeri onaj koji daje konačan smisao svemu stvorenju. Naime, tek u Isusu Kristu, u njegovoј osobi i njegovom životu, „Misterij čovjeka postaje doista jasan [...] Krist, novi Adam, objavljajući misterij Oca i njegove ljubavi potpuno otkriva i čovjeka nje-mu samome te mu objavljuje uzvišenost njego-va poziva.“¹

¹ DRUGI VATIKANSKI KONCIL, *Gaudium et spes. Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu*, br. 22., u: *Dokumenti*, Zagreb.

Međutim, sve te lijepe i ušima vjernika ugodne istine ostale bi bez svoga pravoga i željenoga odredišta ako čovjek ne bi u sebi samome opredijelio na naslijedovanje Krista, bilo prvi put, bilo opet, iznova i s novim žarom. Zato ćemo danas otajstva svjetla promatrati *kao okvir kršćanskog života*. Znamo da Kristovo vazmeno otajstvo muke, smrti i uskrsnuća predstavlja ključ kršćanskog života, jer je potpuna objava Očeve ljubavi prema čovjeku. Stoga Isusov zemaljski život, tumačen upravo iz perspektive vazmenog otajstva, jest poziv na naslijedovanje, na svjesno prihvaćanje i življenje darovanog udjela u stvarnosti koja je Krist.² Svaki vjernik može u etapama Isusova života prepoznati i paradigmu vlastitoga života. Motriti otajstva Isusova života predstavlja prvi korak k takvome naslijedovanju. Upravo zato ćemo danas motriti otajstva svjetla, upravo zato da na temelju Isusova života nanovo odlučimo graditi naš vlastiti kršćanski život. Uzorna vrijednost Naše Majke, Blažene Djevice Marije, lako će se očitovati u motrenju pojedinih otajstava, tako da ćemo moleći njezin zagovor kod Boga i hodeći zajedno s njom ići putem suobličenja Kristu. (usp. *Rosarium Virginis Mariae*, 15.)

Krštenje na Jordanu

Radi se o događaju koji bilježe svi evanđelisti u svojim evanđeljima. Možemo u tome vidjeti temeljnu važnost koju je prva kršćanska zajednica pridavala tome događaju. Isus je pristupio krštenju kojega je podjeljivao Ivan uranjanjem u rijeku Jordan. Taj povjesni događaj je

značajan jer predstavlja početak Isusova javnog djelovanja.

Temeljna simbolika uranjanja u vodu, govori simbolično o smrti, prevladavanju dotadašnje egzistencije, a tok vode ukazuje na početak novoga života. No, je li Isus trebao priznati neuspjeli način života kojeg je dotad živio? Isus kaže da se došao krstiti kako bi se ispunila sva pravednost. Ispunjene pravednosti znači za Židova odgovor čovjekov na Zakon, Božju volju objavljenu izraelskom narodu. Pravednost o kojoj Isus govori nije kazna za vlastite grijeha, nego *izraz solidarnosti prema ljudima*. U svjetlu križa, Isus već na krštenju stupa na mjesto grešnika, kao Jaganjac Božji, koji ispaštajući za svakoga čovjeka oduzima grijehu svijeta. Oduzeti grijehu svijeta označava da rasporedba Božjeg spasenja, iako se u svome početku doticala izraelskog naroda, sada postaje relevantna za svakoga čovjeka. Drugim riječima, Božje spasenje ponuđeno je svakome od nas. Božji zahvat u čovjekovu povijest, premda dolazi izvana, slobodnom inicijativom Boga te stoga neočekivano i ni čim iznuđeno, čini u čovjeku koji ga u vjeri prihvata jedan kvalitativan skok, promjenu. Tako naše krštenje znači poistovjetiti prije svega sebe s Isusom. Zato je i naše krštenje u punome značenju uranjanje u Božji život te poistovjećivanje s osobom Sina, preuzimanje na sebe načina života koji nastoji biti u potpunosti suočljen Isusu Kristu. Ulazak na mjesto Sina u krštenju jest stoga jedini pravi razlog zašto i izlazak iz vode može biti popraćen silaskom Duha, i Očevim riječima: „Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!“ (Mt 1,11; Lk 3,21). Kakva li je neočekivana novost biti izrođen iz kupelji krštenja na novi život djeteta Božjega! Radi se o novosti koja poziva na veselje i radost, ali također poziva i na odgovornost.

Naime, čovjek se po krštenju više ne definira polazeći od sebe sama, nego od Krista. Zato ćemo svakog koji je kršten zvati kršćaninom. Isto tako, čovjekovo djelovanje nakon

² Usp. Josef FUCHS, Moral Theology According to Second Vatican Council, u: Josef FUCHS, *Human Values and Christian Morality*, Dublin, 1970., 6.

krštenja nije više dobro ili loše zato što se podvrgava kriterijima apstrahiranih etičkih normi. Naime, nakon krštenja kršćanin je pozvati svojim ponašanjem nasljedovati Krista pa tako zanemariti solidarnost prema svakome čovjeku znak je zanemarivanja samoga Krista, kojega smo pozvani nasljedovati u životu. Gospodin naš govori: „Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!“ (Mt 25,40) No, takvu i toliku odgovornost treba prihvati radosno, jer je takva odgovornost odgovor na Božji dar koji nas je beskrajno obradovao. Važno je, stoga, posvijestiti si odgovornost koju kristoliki život svakodnevno stavlja pred nas.

Marijina uloga u čitavom otajstvu Božjega spasenja je u najmanju ruku stavljena kao primjer. Predati svu svoju egzistenciju kao što je Marija učinila značilo je i prihvatići Božji zahvat u svoj život, ali i solidarizirati se s drugima. Marija stoga nije samo majka Božja, nego i majka Crkve, predana ljubljenome učeniku na Kalvariji (usp. Iv 19,26). Marijino da Bogu ujedno ju je učinilo solidarno sa čitavim svijetom, sa svakim čovjekom, te je tako postala i primjer, ali i djelotvornom zagovornicom, zbog čega joj se obraćamo za zagovor u brojnim našim potrebama.

Svadba u Kani

Nadalje, ako Marijino da Bogu razumijemo kao početak jedne nezamislive solidarnosti Boga sa čovječanstvom, solidarnosti koju i

Marija prihvata u svome životu te se i sama solidarizira sa svakim konkretnim čovjekom, onda nam i otajstvo svadbe u Kani jasno ukazuje na značaj Marije u našoj svakodnevici.

O ovim trenucima Isusova javnoga djelovanja govori Evandelist Ivan. Ne znam jeste li primijetili kada ste slušali ovaj ulomak na liturgiji, ali nigdje se ne spominje tko je taj zaručnik i tko je ta zaručnica, mi ne poznajemo imena tih osoba. Očito postoji razlog zašto evandelist nije naveo njihova imena, a čini se da se razlog nalazi u tome što je slika zaručnika i zaručnice u Starome zavjetu slika Boga i Izraela. Biblijski reci koji govore o svadbi u Kani žele progovoriti o novosti koja stupa na snagu u odnosu između Boga i njegova izabranoga naroda. Ti su reci napisani s ciljem da pokažu da je Isus došao kao utemeljitelj jedne nove rasporedbe spasenja, koja je viša od one stare koja je završila s Ivanom Krstiteljem.³

Naime, u rabinskoj tradiciji je u Isusovo vrijeme voda je često označavala Zakon, napisan u prvih pet biblijskih knjiga: Knjizi Postanka, Knjizi Izlaska, Levitskome zakoniku, Knjizi Brojeva i Ponovljenome zakonu. Voda je ona koja ne samo da čisti, nego utaživa žđ i daruje život. Tako je za Židova Tora, odnosno Zakon, predstavljala mjesto na kojem se hranio vjerski život. Upravo zato, zajedno sa svetim Augustinom, u promjeni vode u vino možemo vidjeti da to dobro vino, koje je zaručnik sačuvao sve do sada, jest Evandjelje.⁴ Naime, Isus je vodu Staroga zavjeta i u našim

³ Usp. Jean-Paul MICHAUD, Le signe de Cana dans son contexte johannique (II), u: *Laval théologique et philosophique*, 19 (1963.) 2, 271-272.

¹⁴ Usp. SVETI AUGUSTIN, *Tumačenje Evandjela po Ivanu*, Split, 2020., 98.

pametima pretvorio u vino Evandjelja kada nam se očitovao kao onaj kojeg Izrael iščekivaše kao Mesiju.⁵ No, ovdje nije samo stvar da se Bog više ne objavljuje po osobama koje se od njega razlikuju, već objavljuje sama sebe, jer kaže evandeoski ulomak da Isus „objavi svoju slavu“. Najveća posebnost Božje objave jest u tome što se ne radi tek o pukim zakonskim napucima, nego o darivanju života u jednom neizmjernom izobilju.⁶ Stoga nas ovo otajstvo svjetla osobito poziva na to da posvijestimo u svojim pametima činjenicu: samoobjava Boga u Isusu Kristu jest donošenje jedne kvalitativne novosti Božje objave, koja je, budući da Bog sebe objavljuje, Radosna vijest, Evandjelje. Radost Evandjelja jest ono što smo pozvani njegovati u molitvi, u odnosu prema Gospodinu, a osobito u euharistiji, gdje se ta radost dijeli sa drugima i odakle ta radost crpi snagu za djelotvoran život.

U svemu tome, Marijina uloga nije bezznačajna. S jedne strane, ona govori s Isusom, s druge strane s poslužiteljima. Isusu naznačuje da je ponestalo vina, u čemu je uključeno sadržana i jedan diskretan i nemametljiv poziv da Isus popravi nezgodnu situaciju. Marijina uloga zagovornice sasvim se jasno očituje. No, Marija poslužiteljima govori da čine ono što im Isus govori. Drugačije rečeno, ona koja je i sama rekla „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1,38), poziva na stav slušanja, tj. na stav vjere, ali vjere koja je ljubavlju djelotvorna, ljubavlju koja daje da s Marijom i mi možemo reći: neka mi bude po riječi tvojoj, Gospodine.

Propovijedanje Kraljevstva Božjeg

Nastavljujući svoj hod kroz otajstva svjetla, zastajemo sada kod Isusova propovijedanja Kraljevstva Božjeg, odnosno kod poziva na obraćenje. Ako i jedno otajstvo toliko dotiče propovjednike Božje riječi, onda dotiče ovo. Riječi koje Isus, prema evandelistu Marku, upućuje na početku svojeg javnog djelovanja

jesu: „A pošto Ivan bijaše predan, otiđe Isus u Galileju. Propovijedao je evandjelje Božje: »Ispuni se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evandjelu!«“ (Mk 1,14s)

Bitan sadržaj Isusove propovijedi jest kraljevstvo Božje. No, to kraljevstvo, ili, bolje reći, Božje kraljevanje, gotovo uopće nije više tema današnjih propovijedi, bilo one životom, koju nazivamo i svjedočanstvo, bilo one riječju. Naime, bit svega onoga što jest propovijed danas je Isus Krist. Ne treba nas čuditi takva promjena naglaska. Židovima je kraljevstvo Božje, nakon babilonskog izgnanstva, postalo izraz nade u budućnost. Prorok Daniel nam je još kasnije ostavio jasnou poveznici između kraljevstva Božjeg i lika Sina čovječjeg. Novost Isusova propovijedanja dakle nije bila u tome da naviješta Božje gospodarenje nad svijetu i poviješću, već da se u neslućenom trenutku povijesti ta Božja vladavina neobično približila čovjeku.

5 Usp. *Isto*, 99.

6 Usp. Joseph RATZINGER, *Le signe de Cana*, u: *Communio*, (2006.) 183, 12.

Svjetlom vjere je Crkva od najranijih dana povezala da Isus Krist jest sam kraljevstvo Božje, kraljevstvo u osobi. Kraljevstvo Božje koje je prorok Daniel proročki povezao sa zagonetnim likom Sina čovječjega, u Isusu je postalo zbilja. Zato govoriti danas o Isusu je isto što je i Isus govorio: Bog se čovjeku približio na jedan zapnjujući način. Božje gospodstvo sada se odvija u čovjeku, ali i među ljudima u Crkvi, zajednici vjernika. Ono je maleno poput gorušićina zrna i prepušteno dinamici rasta, dragocjeno je poput bisera zbog kojega se svaka druga vrijednost ostavlja, ali je i silovito, jer „od dana Ivana Krstitelja do sada kraljevstvo nebesko silom se probija i siloviti ga grabe“ (Mt 11,12), slušamo u evanđelju po Mateju.

Ako je tomu tako, onda približavanju kraljevstva Božjeg čovjek primjereno odgovara obraćenjem i vjerom: „Obratite se i vjerujte evanđelju!“, kaže evanđelist Marko. Obraćenje se sastoji u obratu od nečega prema nečemu drugome, a iskustvo našeg vjerničkog života nas poučava da se takvo što ne događa jednokratno, već da se prijanjanje uz Božju riječ i djelovanje u skladu s njom postavlja kao cjeloživotni zahtjev za kristolika čovjeka. Upravo zato i jest kraljevstvo Božje pokazano kao maleno, ali kao ono koje raste i dozrijeva, ne samo i prije svega vlastitim zalaganjem, nego bivanjem s Gospodinom. Naime, dozrijevati i donositi plod nama nije moguće ako nismo trajno ukorijenjeni u Kristu, koji zato i sam govorи: „Ja sam trs, vi loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa.“ (Iv 15,5)

Koji li je primjer bolji za to od Isusova začeća? Djevica Marija u svome djevičanstvu jest posvema nesposobna sama od sebe roditi. No, riječi anđela Gabrijela potvrđuju da Gospodin jest s Marijom te je trajno stanje ispunjenosti milošću čini raspoloživom da donese plod za život svijeta. Ona donosi svijetu njegova Spasitelja. Tako Marijino djevičanstvo i majčinstvo, iako se naravnim pogledom čini proturječno, postaju trajan uzor nama kršćanima. Biti jedino oslonjeni na Gospodina, u stavu da

sve od njega primamo i tako donositi plod da kraljevstvo Božje uzraste među ljudima, to smo pozvani razmatrati i nastojati u djelu provoditi.

Preobraženje

No, donijeti plod za život svijeta je mukotrpan posao, ako ćemo samo pogledati na trpljenje koje je Krist za nas podnio. Često susrećemo da i naša najgorljivija nastojanja da živimo po Evanđelju naiđu na neke ozbiljne prepreke. Evanđelisti Marko, Matej i Luka nam daju preobraženje kao dio Isusova javnog djelovanja, koje označava prekretnicu. Preobraženje je vezano nekim vremenskim razmakom od Petrove isповijesti vjere da je Isus Sin Božji, te je u svim evanđeoskim izvještajima povezan s temom muke. Kao da evanđelisti hoće reći da Isusa ispravno upoznajemo samo kad njegovo božanstvo i križ promatramo nerazdvojno. Da je tomu tako, kao da nam nagoviješta činjenica da tri učenika koja su bili nazočni kod Isusova preobraženja su isto tako prisutni na Maslinskoj gori. Upravo se pred njihovim očima ukazuje Isus u izmijenjenom obliku, toliko

bijele odjeće da je „nijedan bjelilac na zemlji ne bi mogao tako izbijeliti“ (Mk 1,3). On razgovara s Mojsijem i Ilijom, dvojcem koji prikladno predstavlja Zakon i proroke, a tema razgovora je Izlazak, „što se doskora imao ispuniti u Jeruzalemu.“ (Lk 9,31) Ono što je bitno obilježilo starozavjetnu vjeru, izlazak iz egipatskog ropstva, nije bilo konačni Božji zahvat za spasenje svijeta, već taj izlazak je svoje konačno ispunjenje doskora trebao imati u Jeruzalemu. Ovaj predokus buduće slave, kao da želi učenike ohrabriti u nadolazećim tegobama.

Osim toga, treba zamijetiti da nam ovaj dođaj dovodi povezuje tri neizostavna elementa kršćanskog života: uspon na brdo-molitva-preobraženje. Uspon na brdo može se shvatiti i kao oslobođenje od tereta svakodnevice. Odricanje od onih dijelova života koji priječe što prisniji susret s Gospodinom, što pozitivno znači život vježbanja u vrlinama, slijedi isповijedanje vjere u Isusa kao Sina Božjega. Ulogu uspona, odnosno vježbanja u postupnoj preobrazbi stvarnosti vjernici uviđali od samih početaka Crkve. Tako stari crkveni pisac Origen povezuje kreposti s pravom ljubavi prema Kristu, a sv. Grgur Nisenski kaže: „Sigurno, tko god razvija pravu vrlinu ima udjela ni u čem drugom doli u Bogu, jer je on sam apsolutna vrlina.“⁷ Međutim, to vježbanje nije ništa drugo nego li plod milosti Duha Svetoga te je zato uvijek povezano s molitvom. Naime, dok se Isus molio, izgled mu se lica izmijeni (Lk 9,29). Tako i mi, moleći da uspješno živimo nalik Kristu i živeti tako da nam molitva bude autentičan izraz našeg života s Kristom, pomalo prispajevamo preobraženoj stvarnosti, stvarnosti života u Trojedinome Bogu.

A da ta preobražena stvarnost u konačni očekuje i nas, to nas uvjerava i uznesenje Blažene Djevice Marije dušom i tijelom na nebo. Marijino uznesenje ukazuje nam važnu stvar: ako je jedna od nas mogla biti dušom i tijelom uznesena u Božju slavu, preobraženje o

uskrsnuću mrtvih je stvarnost koja očekuje i sve vjerne mrtve. Tako nam ovo otajstvo budi nadu, da ono što čovjeku nije moguće, postići vječni i blaženi život s Bogom, Božjim darom postaje moguće. Zato nam valja u svojem životu promatrati i trajno nastojati oko onih sastavnica koji sigurno vode prema toj stvarnosti.

Euharistija

Međutim, mogao bi tko primijetiti da je ta stvarnost o kojoj smo baš govorili više ili manje, još uvijek daleko od nas. Takvo što bi nas moglo obeshrabriti u nastojanjima o kojima je bilo govora. Konačno otajstvo svjetla, otajstvo euharistije, uvjerava nas u suprotno. Prije svega, Gospodin Isus Krist nam je u znaku unaprijed ostavio spomen na muku, smrt i uskrsnuće, onaj Izlazak „što se doskora imao ispuniti u Jeruzalemu.“ (Lk 9,31) Gospodinov otajstveni prijelaz iz smrti u život, dan u sakramentu euharistije kao u znaku, jest stvarnost kojoj kroz euharistiju svatko od nas može pristupiti. Tu se dovodi do *savršenstva više* ono poistovjećivanje s Bogom koje se započelo u krštenju. „Po liturgiji se, naime a napose po božanskoj euharistijskoj žrtvi, »vrši djelo našega otkupljenja«“, govori se u jednom važnom dokumentu o liturgiji Crkve.⁸ Ono što je Krist za nas izvršio na Kalvariji i po svome uskrsnuću od mrtvih, trajno je nazočno i nama pristupačno kroz slavlje euharistije. To je konkretno stupanje u sam smisao kršćanskog života, radi kojega su kršćani u sjevernoj Africi u IV. stoljeću govorili: „Bez Dana Gospodnjeg ne možemo živjeti.“ Za kršćanina, jedina moguća alternativa životu prožetim euharistijom jest život bez smisla.

No, upravo tu trebamo nastojati da zbog uobičajenosti naših slavlja ne smetnemo s uma otajstvenu stvarnost koju slavimo. Vjerujem da je mnogima poznat i manjak svijesti i pozornosti kod slavlja euharistije. To kako euharistiju svakodnevno slavimo nekada i nije baš uzorno. Sve to što vodi u razdvajanje konkretnog života

⁷ Usp. GRGUR NISENSKI, *The Life of Moses*, New York, 1978., 31.

⁸ DRUGI VATIKANSKI KONCIL, *Sacrosanctum Concilium. Konstitucija o svetoj liturgiji*, br. 2.

od slavljenja svetog otajstva moglo bi se nadići jednim promijenjenim i zauzetijim gledištem na kršćanski život, gledištem koje smo već mogli steći promatranjem one tri sastavnice kod otajstva preobraženja. Mislim na uspon, molitvu i preobraženje. Ti elementi neka budu povezani tako da u euharistijsko slavlje unesemo sav svoj život te da ga u susretu s Gospodinom njegovom milošću oplemenimo.

Završit ću riječima kojima je sv. Ivan Zlatousti u svojim krsnim poukama upozoravao one koji su tek trebali biti kršteni: »Budući, da si sve to upoznao, svome dobročinitelju uzvratи najboljim životnim ponašanjem. Pošto si spoznao veličinu žrtve, uresi svoje tjelesne udove. Razmisli što primaš rukom i nikada ne ustani da nekoga udariš i grijehom udaranja osramotиш ruku počašćenu onolikim darom. [...] jezik

čuvajte čistim od sramotnih i nečednih riječi, od hule, krive zakletve i svega što tome naličuje. Pogibeljno je jezik koji služi otajstvima prepunim strahopoštovanja [...] upotrijebiti za klevetanje, razuzdanost i prostotu. Razmisli, nadalje, da nakon ruke i jezika srce prima ono strahopoštovano otajstvo. Stoga nikada bližnjemu ne smisljav zasjedu već svoju dušu čuvaj čistom od svake zloće.[...] Pozvan si [...] na svadbu. Ne ulazi obučen u nečisto odijelo već odjeni haljinu što priliči svadbi.«⁹ Kada je sveti Ivan Zlatousti ovako upozoravao one što tek trebaju pristupiti krštenju, koliko li se to više odnosi na nas krštenike koji smo se, kako kaže apostol Pavao, zaodjenuli u Krista (usp. Gal 3,27). Kada vidimo da je Isusova životna pripovijest nešto u što bi se naš život trebao još više ucijepiti, onda u molitvi krunice koja slijedi, uključimo i ovo o čemu smo promišljali u naše nakane. Želimo li kome dobro, poželimo mu da, Marijinim Zagovorom, se nastoji u svome životu i djelovanju više poistovjetiti s Gospodinom, da ga poželi više nasljedovati. Molimo li za pomoć u svojim potrebama, pomolimo se da nas Gospodin u njima učini sličnjima sebi. Na taj način ćemo najprikladnije pripremiti i ruke i jezik i srce za susret s uskrsnim Gospodinom u euharistiji, odakle ćemo se zajedno s njime uputiti hodeći u novosti života.

Fr. Mislav Matijašić, OP

⁹ IVAN ZLA TOUSTI, Prva pouka, u: IVAN ZLA TOUSTI, *Krsne pouke*, Makarska, 2000., 121.

KOJA JE ZADAĆA ANĐELA ČUVARA?

Isječak iz razgovora sa s. Valerijom Kovač, članicom Družbe sestara franjevki od Bezgrješne i profesoricom dogmatske teologije na Katoličkom Bogoslovnom Fakultetu u Zagrebu. Razgovor je vodila s. Renata Azinović, a objavljen je na portalu Katehetskog ureda Šibenske biskupije 2017.

Vjera u anđele čuvare, koji svakoga čovjeka štite i prate, vrlo je raširena te ima svoje paralele u drugim religijama. Polazeći od pojedinačnih biblijskih mjesta, relativno kasno se razvila i danas je možda najpopularnija. Osim što anđeli čuvaju narode, Biblija poznaje i individualnu zaštitu: „Anđelima svojim zapovijedi da te čuvaju na svim putima tvojim.“ (Ps 91,11) Iz toga se izvodila vjera da se Bog na poseban način brine za svakoga čovjeka, a arkandeo Rafael postao je prototip anđela čuvara. Zbog Isusove opomene da se ne preziru najmanji, jer njihovi anđeli gledaju lice Božje (usp. Mt 18,10) već su se u ranoj Crkvi anđeli čuvari posebno povezivali s djecom. Danas je najpoznatija sličica s likom velikog anđela čuvara koji na jednom napuklom drvenom mostu čuva djecu da ne padnu u potok ili rijeku.

Povezano s motivom zaštite danas se iziza za „anđeo čuvar“ u svakodnevnom govoru razvio pojam „anđeo“ koji se primjenjuje na ljude – one koji druge ljude štite ili ih spašavaju od nesreća i opasnosti ili se pod tim izrazom predstavljaju neke udruge i ustanove s jednakom svrhom (osiguravajuća društva, humanitarne organizacije, itd.).

Velik dio kršćanske tradicije poziva se na **Tomu Akvinskoga** prema kojemu je Bog svakome čovjeku namijenio svoga anđela čuvara. Time anđeli čuvari, smatra Toma, spadaju u poredak stvaranja, a ne prvenstveno u red spasenja. Gledano tako, možemo reći da su anđeli čuvari izraz Božje „posebne providnosti“, kako je to teologija znala reći. Bog nije napustio svijet

koji je stvorio, nego ga i dalje uzdržava u njegovu postojanju. Još i više, Bog se posebno briče za svakoga čovjeka i njegove situacije. U 16. stoljeću u Crkvi je uveden spomendan Svetih anđela čuvara, a zborna molitva od toga dana sažimlje ulogu i smisao anđela čuvara: „Bože, u svojoj se providnosti brineš za sve što si stvorio. Pošalji nam svoje svete anđele u pomoć, da nas čuvaju na svim našim putovima i daruj nam u zajedništvu s njima svoju vječnu radost.“

Rekla bih da u osobnoj pobožnosti molitva anđelu čuvaru ima svoj pravi smisao kada se stavi u povezanost s Bogom i njegovim djelom stvaranja i spasenja, a to se može objasniti i djeci, da ne pomisle da su anđeli čuvari poput „bogića“ koji lebde oko njih. Važno je istaknuti da nas anđeli čuvari čuvaju i štite u Božje ime, a samo je Bog onaj koji nas spašava. Također, vjera u anđela čuvara ne smije nas dovesti do nebrige, lakovjernosti i neodgovornosti za vlastiti život te izlaganju kojekakvim opasnostima, jer znamo da nas ionako prati anđeo čuvar, pa nam se neće dogoditi nikakva nevolja. Nadalje, vjera u anđele čuvare nas potiče i na dublje promišljanje, što u konkretnim situacijama znači zaštita, jer za čovjeka koji vjeruje i nevolje mogu biti „milosni trenuci“, trenuci obraćenja i spasenja. Sve ove naznake nas upozoravaju da svoga anđela čuvara ne možemo instrumentalizirati tako da nam on mora ispuniti ono što u konkretnim situacijama želimo. Molitva anđelu čuvaru uvijek mora biti molitva Bogu za njegovu brigu i zaštitu te istodobno uključivati našu suradnju i suodgovornost za vlastiti život.

s. Katarina Maglica, OP

DEVETNICA BLAŽENOJ OZANI, 2023.

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Prvi dan devetnice:

Blažena Ozano, pune pouzdanja dolazimo k tebi sa svojim brigama i potrebama. Cijeli si svoj život darovala Bogu živeći od njegove bližine, njegove riječi i ljubavi. U čeliji zazidana pune 52 godine, imala si dovoljno vremena s Isusom razgovarati, meditirati njegov život i poslanje, nadahnjivati se na njegovoj riječi. On te potpuno ispunjao i poučavao u onome što sama nisi mogla razumjeti.

Oče naš; Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih

Pomolimo se: Gospodine, u svojoj si se beskrajnoj ljubavi udostojao uslišavati molbe blažene Ozane. Počuj i naše molbe i usliši ih ako se ne protive tvojoj svetoj volji. To te molimo po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Pjesma blaženoj Ozani:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Drugi dan devetnice:

Blažena Ozano iz ljubavi prema svom Gospodinu, provodila si pokornički život. Prigrlila si samoću, tišinu, hladnoću čelije i neudobnost ležaja. Sve ti to nije bilo dovoljno kako bi iskazala Isusu zahvalnost za njegovu ljubav prema svim stvorenjima. Pronalazila si uvijek nove oblike trapljenja svoga tijela: ležala na neudobnim ljestvama, bičevala se kao što su Isusa bičevali njegovi progonitelji, svoje tijelo trapila hladnoćom i oskudnom hranom. Toliko si Isusa ljubila da ti ni jedan način uzvraćanja ljubavi nije bio dostatan.

Oče naš; Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Gospodine Bože, cijeli je Ozanin život bio dragocjena žrtva na oltaru života nadahnuta ljubavlju prema tebi. Radi njenih zasluga usliši naše molitve i vapaje, Gospodine. Amen.

Pjesma blaženoj Ozani:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Treći dan devetnice:

Blažena je Ozana bila ljubiteljica siromaha od svoje djetinje dobi. Za njih je uvijek imala

otvoreno srce i ispruženu ruku. Već kao kućna pomoćnica znala je s njima dijeliti svoje obroke, a sve što bi preteklo sa gospodarevih stolova, uz dozvolu gospodarice, dijelila je gradskoj sirotinji i hranila gladna usta. Gospodine Isuse, po uzoru na tebe, razvijala je ovu kreplost, jer si i ti dobro shvaćao siromahe duhom i tijelom i rado si im pomagao.

Oče naš; Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Gospodine Bože, blažena Ozana je bila tvoja produžena ruka, ruka otvorena prema potrebnima i siromasima. I nas učini oruđem svoje dobrote koju ćemo rasipati svijetom u kojem živimo i tako nastavljati tvoje poslanje. Amen.

Pjesma blaženoj Ozani:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Četvrti dan devetnice:

Blažena je Ozana bila odlučna tražiteljica Istine. Od djetinjstva je postavljala brojna pitanja kako bi Isusa koji joj se objavio u liku malog djeteta što bolje upoznala. Slijedila je svoj cilj, napustila svoju obitelj i svoje selo kako bi te ponovno srela u Kotoru. Ovaj put si bio razapet na križu, a iz izmučenih udova pribijenih na križ tekla je dragocjena krv. Ozana je viđenjem bila ganuta. U prizoru je gledala nemjerljivu ljubav koja se za druge daje. Od tog trenutka se više nije mirila sa svojim dotadašnjim životom, jer je osjećala da ona uživa pravo bogatstvo u odnosu na tebe. Htjela ti je uzvratiti bezpridržanim ljubavlju kao što si i ti učinio. Sve je napustila i isposlovala dozvolu da živi u krajnjem siromaštvu samo radi tebe. Ulazi u ćeliju ispunjenu tvojom prisutnošću i u tebe uranja cijelu sebe, od tebe crpeći snagu za život. Osjećala je da bi bez tebe njen život bio besmislen i prazan.

Oče naš; Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Gospodine ti si bio dostatan za Ozanin život i djelovanje, za posvemašnju ispunjenost i životnost. Bio si izvor njenog mira i radosti, razlog njenog djelovanja i življenja. Po njenom zagovoru privuci svaku od nas na svoje Božansko srce i udijeli nam sve potrebne milosti kako bismo tebi bile što sličnije i tobom ispunjene. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Pjesma blaženoj Ozani:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Peti dan devetnice:

Blažena Ozana, uzoru poniznosti i povjerenja u Božju providnost, u svemu si ovisila o svom Euharistijskom Gospodinu. Nisi gomilala zemaljsko blago u svojoj maloj ćeliji, ali si obilovala duhovnim blagom koji se u tebe prelijevao iz male bijele hostije. Od Kristove providnosti si živjela, na njegovo ljubavi se napajala. Njegovom snagom u sebi, prikazivala si svoju pokoru za narod izvan tvoje ćelije, za svijet u kojem si živjela. Takvoj jednoj duši Gospodin nije mogao odbiti ni jednu molbu ni zagovor što si mu ih bez prestanka upravljala. Od milosti i darova koje si sama od Gospodina dobivala imali su koristi brojni tvoji sugrađani. Tvoji savjeti, ohrabrenja, duhovna podrška, pa i proroštva prelijevali su se onkraj zidova ćelije i ljudima vraćali nadu, mir i sigurnost.

Oče naš; Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Euharistijski naš Gospodine, iako tjelesnim očima nevidljiv, duhovnim bićem te dotičemo. Blažena Ozana je živjela i djelovala napajajući se na tvojoj prisutnosti, na tvojoj blizini i tvojoj ljubavi koja te povezala s kruhom našim svagdašnjim. I nas učini istinskim klanjateljima presvetom Trojstvu prisutnom na našim oltarima i u našim dušama. Amen.

Pjesma blaženoj Ozani:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Šesti dan devetnice:

Blažena Ozano, iako zatvorena u čeliji bila si pravi Isusov apostol. U tvom životu i djelima, njegova dobrota, ljubav i milosrđe ljudima su bili opipljivi. Nisu te suvremenici bez razloga nazivali TRUBLJOM DUHA SVETOGA. Za sve potrebne Božje ljubavi i dobrote, ti si uvijek imala lijepu riječ, molitvu, suosjećanje, pa i materijalna dobra kojih si i sama bila potrebna, a odričala si se u korist drugih. Ti drugi, naša braća i sestre, uvijek su bili na prvom mjestu. Ulazila si u njihove živote, pomagala im izvući se iz različitih problema, sumnji, nevjere. Božjom snagom i jakošću si uspjevala pomagati ljudima. Ozana – oruđe u Božjoj ruci uvijek je bilo djelotvorno.

Oče naš; Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Oče Nebeski, po Ozaninu zagovoru i nas učini svojim odabranim oruđem kako bismo riječima i djelima propovijedali tvoju ljubav, milosrđe, dobrotu i pravednost. Po Kristu Gospodinu našemu! Amen.

Pjesma blaženoj Ozani:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Sedmi dan devetnice:

Gospodine Isuse Kriste, ti si svojom mudrom, smrću i uskrsnućem spasio svijet. Ozana je tvojoj muci pridruživala svoju pokoru, post i molitvu u nadi i vjeri da s tobom spašava svoje sugrađane od kuge, od poplava, od rata, od raznih drugih bolesti. Molila je za sve koji su pomoći tražili, ili je znala da netko treba njenu molitvu. Uranjala je ljude i njihove potrebe u tebe, predavala ih tvome milosrđu i očekivala pomoći. Nisi joj molitve odbijao, nisi ostajao gluh na njene vapaje. S vremenom ste postajali jedno u ljubavi i dobroti. Ti si po Ozani uvijek bio na djelu, jer je ona bila tvoje oruđe u koje si se pouzdavao.

Oče naš, Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Gospodine, utječemo se Ozani i molimo je da naše molitve prenosi tebi. Ona nam je starija sestra, sestra koju su resile sve potrebne kreposti za kojima mi samo čeznemo. Ne ogluši se na njen zagovor, usliši je, jer jedino od tebe pomoći očekujemo. Amen.

Pjesma blaženoj Ozani:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Osmi dan devetnice:

Blažena Ozano, tebe s pravom nazivamo miriteljicom zavađenih jer to i jesi. Zapisano je da su k tebi dolazili zavađeni, udaljeni jedni od drugih, koji se nisu podnosili, koji se nisu slagali, sukobljeni, ljudi koji su pripadali različitim strujama i uvjerenjima. Nisu dolazili da potvrđiš njihove stavove već da razriješi međusobne sporove. Uvjerili su se Kotorani da su tvoja molitva i zagovor moćni pred Gospodinom. Ti, koja si studirala Božju Riječ u dugim noćima i danima, posjedovala si dostatnu mudrost da kažeš pravu riječ u pravo vrijeme, da budeš uvjerljiva savjetom i poukom. Bila si kanal po kojem je Gospodin silazio do dotičnih duša, jer nisi im propovijedala svoju riječ ni svoju mudrost već Božju Riječ i Božju mudrost. Ti, ponizna djevice, nisi se bojala zamršenih situacija, ni rasprava učenih ljudi, jer u svojoj poniznosti sebi nisi pripisivala nikakvu moć ni umijeće. To je bila Gospodinova briga, a ti si mu posuđivala svoj jezik, svoje misli i riječi.

Oče naš; Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Gospodine, blaženu Ozanu si učinio mudrom pomiriteljicom onih u konfliktima, savjetnicom onih u sumnjama. Njena poniznost je bila tolika da ti kod nje nije ništa bilo prepreka djelovanju na ljudska srca. Po njezinu zagovoru i nas učini mirotvorcima,

pomiriteljicama i savjetnicama. Nadahnjuj nas što govoriti i kako djelovati u raznim situacijama. I mi želimo biti oruđe tvoga djelovanja. Amen.

Pjesma blaženoj Ozani:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen

Deveti dan devetnice:

Što Ozanu bolje upoznajemo, više joj se divimo. Njena potpuna darovanost Gospodinu osposobila ju je da bude od drugih pronicljivija, mudrija, poniznija, uspješnija, sretnija, ispunjenija. Bila je osoba izvanrednih darova. Mnogo je ljubila i mnogo je od ljubljenoga dobila. Svoj život je upriličila Isusovu životu i danomice je sve više poprimala njegove karakterne crte, postajala mu sve sličnija u življenju i djelovanju. Bila je prepoznata u svome vremenu, od svojih sunarodnjaka. Važno je da joj i

mi stalno kucamo na vrata srca, da je molimo za zagovor kod Gospodina, da tražimo od nje pomoć. Ni danas se ona neće oglušiti na naše potrebe i na naše muke. Sestra sestri rado pomaže, oslanja se jedna na drugu, razumije jedna drugu. Iskoristimo tu mogućnost koja nam je darovana.

Oče naš; Zdravo Marijo; Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku...

Moli za nas blažena Ozano

Da dostoje postanemo obećanja Kristovih

Pomolimo se: Gospodine, želja nam je postati tvoja vjerna slika, tvoje moćno oruđe za činjenje dobra, tvoja ispružena ruka ovdje na zemlji. Što više dopustimo da ti rasteš u nama a mi da se umanjujemo, to će tvoje djelovanje po nama postati vidljivije, opipljivije, uspješnije. Neka nam u tom nastojanju Ozana bude primjer i zagovornica. Amen.

Pjesma blaženoj Ozani

PROSLAVA BL. OZANE 2023

U ZAGREBU – u Trnju

Trodnevљe blaženoj Ozani Kotorskoj u zagrebačkom samostanu

Prvi dan

Trodnevљe u čast blažene Ozane započelo je u zagrebačkom samostanu bl. Ozane, za sada u jedinoj kapeli njoj posvećenoj. Prvi dan trodnevlja, u ponedjeljak 24. travnja predvodio je misno slavlje vlc. Ivan Filipčić, župnik župe Krista Kralja, u čijoj se neposrednoj blizini nalazi samostan bl. Ozane. Župnik se, nakon izlaganja misnih čitanja, osvrnuo na život bl. Ozane. Istaknuo je najvažniju osobinu koju je blaženica posjedovala, a to je vjera. Sve i jedino što učinimo iz vjere ima svoju vrijednost pred Bogom. – kazao je propovjednik i nastavio. Upravo zbog te žive vjere mogla je naša blaženica izdržati više od pedeset godina stoga pokorničkog života. A po toj je čvrstoj vjeri bila

sjedinjena s Bogom koji ju je nadario mnogim vrhunaravnim darovima. Sve što učinimo iz vjere i ljubavi prema Bogu ima svoju vrijednost i Bog nam stostruko uzvraća. Koliko je bila mila Bogu Ozanina žrtva i pokora dokazuju i brojna čudesa što ih je ona od njega isprosila za pojedince ili skupine koji su k njoj dolazili. Neka nam Ozana bude uzor u nesebičnom darivanju za spas neumrlih duša. – Rekao je, između ostalog župnik Filipčić.

Liturgijsko su pjevanje animirale sestre.

Drugi dan

Misno slavlje **drugoga dana** trodnevlja predvodio je fr. Mario Ilija Udovičić, zajedno

s mjesnim župnikom vlč. Ivanom Filipčićem. Pjevanje je animirao zbor mladih župe KK.

Svoju propovijed fr. Mario je povezao i s današnjim blagdanom sv. Marka, a potom je govorio o bl. Ozani. Najbolje je da u cijelosti čujemo njegovu propovijed.

„U jednom kraljevstvu kralj je jednog dana odlučio susresti svoj narod, da iz prve ruke vidi potrebu svoga naroda. Susreo siromašnog čovjeka i odlučio da mu pruži jedinstvenu priliku. Rekao mu je da ima cijeli dan pred sobom i sve posjede kraljevstva koje prođe svojim stopama, sve će biti njegovo.

Ali mora se vratiti do svoje točke polazišta prije zalaska sunca. Siromah oduševljeno prihvati i krene u pohod. Prvo je naišao na jedan veliki pašnjak. Misli se, to će mu dobro doći za ovce i za njihovu ispašu, pa prođe kroz to polje. Nadalje naišao je na šumu, opet razmišlja i zaključuje da će mu dobro doći i šuma za okrijepu u zimskim vremenima. Onda je ugledao vinograd koji će mu doći kao izvor za proizvodnju vina. Kasnije nailazi na veliko jezero, opet pozitivno zaključuje da će mu i ona trebati kao izvor vode za njega i za raznu stoku koju će imati.

Obilazio je tako cijeli dan, kad je vidio da je već sunce skoro zašlo, požurio se stići do kralja na onu točku polazišta. Taman dok je stigao i stao pred kralja, siromah pade mrtav od silnog umora. Kralj naredi slugama, *podajte ovom siromahu dva metra kvadratna za njegov grob. Više mu ni ne treba.*

Srce čovjekovo je nezasitno i to vjerujem svi znamo iz vlastitog iskustva. Tješimo se i

govorimo sami sebi, da kad to nešto određeno i malo steknemo, da ćemo poslije toga biti mirni. Međutim, to nam samo otvori glad za nešto više pa onda težimo za tim. I tako se nađemo na putu u kojem ne vidimo kraj.

U početku ne mora se to raditi isključivo o lošim stvarima, nego često puta to u početku bude ono korisno i potrebno. Ali kako se stvari odvijaju to sve ode u jednu drugu krajnost gdje nam sve to sve više postaje teretom.

Dobar primjer nam je i ovaj siromah iz uvodne priče. Sve je to što je tražio bilo dobro i potrebno, ali na tom svom putu zaboravio je činjenicu o prolaznosti svega i svog samog života na zemlji. Gomilao je posjede, a zaboravio je da od toga ništa neće ponijeti sa sobom.

Zaboravio je na gorku istinu koja nam govori da će i ovom životu jednog dana doći kraj i da ćemo tek tada vidjeti koliko nam je malo potrebno.

Draga braćo i sestre, tu mudrost i realnost života naša blažena Ozana je brzo shvatila. Ne samo da je shvatila nego je po njoj živjela. Jer i mi dosta toga znamo, pa opet često puta ne živimo po tim principima.

Ozana je to provela u akciju i u djelo. Ono pravo bogatstvo je pronašla u svojoj vrlo ranoj dobi života. A ono se ne sastoji od bogatstva ovoga svijeta.

Za nju bogat čovjek nije onaj koji ima puno zemlje i pašnjaka, koji ima velike šume, niti vino-grade ili jezera. Nego je svoje bogatstvo pronašla u Isusu Kristu koji je jedini izvor pravoga mira kojeg svako ljudsko srce traži.

Ona u toj mladoj dobi bira ono što je onom siromahu na kraju dopalo. Mala soba od svega nekoliko kvadrata.

Kroz svoj jedini pogled kroz mali prozor mogla je vidjeti sve ono što se ne može usporediti s bilo kojim bogatstvom. Svetište crkve u kojem je boravio Isus Krist. Tu je nalazila *pašnjake svoje duše, šumu kao izvor hladovine za njezino srce i bistro jezero kao izvor Božjeg mira*.

Danas Crkva slavi i blagdan svetoga Marka, koji nam u svom evanđelju donosi izvještaj o poslanju jedanaestorice da pođu po svem svijetu. Što nam možda na prvi pogled izgleda potpuno suprotno od onoga što je blažena Ozana izabrala.

Međutim ona je uspjela iz svoje male ćelije djelovati gotovo u istoj mjeri kao i oni koji djeluju u svijetu. Preko malog prozorčića uspjela je pomoći silnim ljudima, putem razgovora, savjetovanja, ohrabruvanja i blagoslovljivanja.

Najviše im je pomagala svojom molitvom i prikazivanjem njih samih pred Presvetim oltarskim sakramentom. Jer Bogu je sve moguće, onima koji vjeruju i koji mu predaju svoj život na raspolaganju.

Draga braćo i sestre, nama danas blažena Ozana itekako može biti uzor i primjer kako voditi svoj život u ovome ubrzanom svijetu. Naročito nama osobama posvećenog života može biti trajna smjernica i pokaznica uređivanja naših životnih prioriteta.

Da nas uvijek podsjeća da smo i mi svoj život, po našim zavjetima predali Bogu u ruke i da smo na taj način odlučili biti Božja oruđa u Božjim rukama.

Ne živimo više sami za sebe, nego Krist živi u nama i prvenstvena naša zadaća i poslanje jest dovesti Krista drugima. Biti njegova produžena ruka.

Ali isto tako, Ozana nas svakim danom podsjeća na prolaznost našeg života, da ne gomilamo nepotrebne stvari u našem životu, nego da se usredotočimo na ono najbitnije.

Biti slobodni za Krista i vjerujem da ćemo na taj način i mi dovoditi Bogu sve više duša.

Da ćemo ostvariti ono na što smo i pozvani. A to je *služiti Bogu, redu i narodu. Amen.*“

Treći dan

Misno slavlje **trećega dana** trodnevlja u čast blažene Ozane predvodio je dominikanac fr. Karlo Alan Kevo. Nakon izlaganja čitanja, na način blizak djeci, povezao je misna čitanja sa životom blažene Ozane i svakodnevnim situacijama djece u vrtiću. Ukažao je na činjenicu kako nam naša blaženica, iako je živjela životom potpuno drukčijim od našeg, ipak može biti primjer i uzor svetoga života. Euharistijsko slavlje su svojim pjevanjem uzveličala djeca iz Dječjeg vrtića koja su radosno slavila svoju zaštitnicu.

Nakon svete mise, najstarija vrtićka skupina „Bubamare“ izvela je igrokaz o blaženoj Ozani. Na veoma slikovit način prikazali su njen put od očinskog doma, preko posla služavke u plemićkoj obitelji Buća te sve do potpunog posvećenja Bogu u dominikanskom redu. Program su završili molitvom blaženoj Ozani i skladnim pjevanjem himne vrtića. Slavlje je nastavljeno u vrtićkoj dvorani zajedničkim druženjem i čašćenjem djece, roditelja i odgojitelja.

SREDIŠNJA PROSLAVA – ČETVRTAK 27. TRAVNJA 2023.

Središnja proslava bl. Ozane u zagrebačkom samostanu njoj posvećenom, bila je u četvrtak 27. travnja 2023. Zajedno sa sestrama slavila je i cijela župska zajednica Krista Kralja kao i brojni štovatelji bl. Ozane iz drugih susjednih župa. Slično je bilo i u trodnevlu.

Misno je slavlje predvodio vlc. Piotr Maj, župnik župe Rođenja BDM, u Savica-Šanci (Borovje), uz asistenciju domaćeg župnika vlc. Ivana Filipčića, župnog vikara vlc. Milana Dančua, vlc. Marijana Pavlenića, fr. Ante Gavrića, OP, fr. Nikole Mioča OP, fr. Maria Udovičića, OP, kao i četiri dominikanska bogoslova. Pjevanje je animirao mješoviti zbor župe Krista Kralja. Za orguljama je bio dr. Mario Perestegi. Euharistijsko je slavlje prenosila Radio Marija.

Propovjednik je naglasio kako je bl. Ozana mogla izdržati i provoditi pokornički život dugi niz godina jer je ljubila mnogo Krista svoga Zaručnika kojemu je na taj način željela pomoći spašavati duše. S tim u svezi je dodao kako je svatko od nas, bez obzira na stalež ili radno mjesto, dužan svjedočiti Božju ljubav i milosrđe. Život bl. Ozane nas potiče na to, njezine molitve obvezuju da svojim životom dokazujemo Božju dobrotu i ljubav, jer čineći tako, dajemo svoj doprinos miru, radosti, dobroti i pravednosti već ovdje na zemlju, a sve je to zalog vječnom životu u kraljevstvu nebeskom.

Nakon misnoga slavlja priora s. Katarina Maglica je zahvalila svim sudionicima ove četverodnevne proslave bl. Ozane te potakla

nazočne da se utječu ovoj moćnoj zaštitnici u svim svojim životnim potrebama, bilo duhovnim bilo tjelesnim.

Slijedilo je doticanje moći bl. Ozane, čemu su s poštovanjem i vjerom pristupili baš svi nazočni.

U KORČULI – proslavljen blagdan blažene Ozane

U samostanu Andjela Čuvara svečano je proslavljen blagdan blažene Ozane Kotor-ske. Slavlje je započelo svetom Misom koju je predslavio p. Marko Bobaš, dominikanac. U propovijedi je p. Marko istaknuo kako je blažena Ozana imala samo jednu čežnju – čežnju za Isusom. Toliko je čeznula za Njim da

se odlučila zazidati i tako živjeti 52. godine. Nakon misnog slavlja sestre su pripremile kratki prigodni program u kojem je prikazan život blažene Ozane. Na kraju, u samostanskoj blagovaonici, bilo je upriličeno druženje za sve štovatelje blažene Ozane i korčulanske prijatelje sestara dominikanki.

U VISOKOM – proslavljenja blažena Ozana u petak 28. travnja 2023.

Župa Presvetoga Trojstva u Visokom, bjelovarska biskupija, zajedno sa školom, odnosno dramskom družinom Ozana, priređuju svačake godine prigodan program povodom proslave blažene Ozane, i to već sedme godine za redom. Ove je godine taj dan obilježen predstavljanjem

knjige dr. sc. Sanje Nikčević *Ljestve do neba*. Ona je na svoj, specifičan, dinamičan način govorila najprije kako je upoznala i zavoljela bl. Ozanu, a potom je nastavila o knjizi za koju drži da je veoma vrijedno djelo. Radi se o Antologiji dramskih tekstova o životu bl. Ozane. Prva koja

je prikazala Ozanin život u scenskom prikazu bila je s. Andelika Prizmić, dominikanka, još 1965. Kasnije je taj tekst obogaćivan i pripredavan na razne načine, ovisno o dobi glumaca i o publici pred kojom se izvodilo, ali uvijek im je temeljem bio prikaz s. Andelike. Dr. Sanja je to prepoznala kao nešto vrijedno za našu hrvatsku književnost, te je sabrala sve te scenske prikaze i ukoričila ih u knjigu kojoj je dala naslov *Ljestve do neba. Antologija dramskih tekstova o životu bl. Ozane Kotorske*. Predstavljajući knjigu u Visokom, ona je, osim o dvanaest dramskih tekstova koji, svaki na svoj način prikazuje život bl. Ozane, govorila i svom osobnom „susretu“ i „poznanstvu“ s bl. Ozanom što je uvelike

promijenilo njezin život i pomoglo shvaćati i prihvati iz Božje ruke sve što je zadesi.

Potom je govorila s. Katarina Maglica, prikazujući bl. Ozanu s današnjeg stanovišta.

Djevojčica Iva Jež izvrsno je glumila jedan dio iz scenskog prikaza Ozana Kajkavka.

Dramska družina Ozana, u zajedništvu sa župnikom Ivanom Šestakom, na taj način približuju svojim župljanima i svima koji dolaze na te Dane, život ove naše svetice. To je jedina organizacija koja samostalno priređuje ova događanja povodom blagdana bl. Ozane.

Slijedila je sveta misa koju je predslavio fr. Tomislav Kraljević, OP, zajedno s domaćim župnikom Ivanom Šestakom.

MOLITVA VJERNIKA u Visokom 28. 04. 2023.

Molitvu vjernika, za vrijeme slike mise, sastavili su sami „Ozanovci“ i njihovi voditelji.

1. Blažena je Ozana Kotorska svojim molitvama pratila bližnje, potrebite i sve sugrađane grada Kotora. Gospodine, po njezinu zagovoru blagoslovi i podari dobro zdravlje našem župniku Ivanu i vjeroučiteljici Kristini koji svojim molitvama prate rad naše dramske družine, molimo Te ...
2. Blažena je Ozana Kotorska bila poslušna i vjerna svojim roditeljima. Gospodine, po njezinu zagovoru blagoslovi sve naše roditelje koji su nam velika podrška u našem dramskom radu i poticaj u tome da nastavimo širiti Riječ Božju kroz dramske izvedbe, molimo Te ...
3. Blažena je Ozana Kotorska oko sebe okupljala sve one koji su osjećali potrebu Božje blizine. Gospodine, i naša glumačka družina oko sebe okuplja one koji vole Tvoju svetu Riječ, blagoslovi sve one koji su nam dugogodišnja potpora u radu: načelnika naše Općine gospodina Dragutina Matekovića, kumu naše družine gospođu Tanju Baran, fr. Antu Gavrića, fra Ivana Mariju Lotara, sestru Slavku Sente, profesoricu Sanju

Nikčević i dramsku pedagoginju Ozanu Ivezović, molimo Te ...

4. Blažena je Ozana Kotorske svojim molitvama spasila grad Kotor od najezde turske vojske i mornarice. Gospodine, po zagovoru blažene Ozane Kotorske oslobođi ratnih strahota naše vršnjake i njihove obitelji u Ukrajini, molimo Te ...
5. Blažena je Ozana Kotorska u potrazi za Tobom Gospodine rano napustila toplinu svoga obiteljskog doma. Po njenu zagovoru neka djeca bez obitelji nanovo osjete toplinu doma i tvoju blizinu, molimo Te ...
6. Blažena je Ozana Kotorska pred kraj svog svetog života trpjela i tjelesnu bol. Gospodine, po njezinu zagovoru olakšaj bolesnicima tjelesne boli i patnje, molimo Te ...
7. Blažena je Ozana Kotorske iz Tvoje svete muke Gospodine crpila snagu za molitvu i rad. Gospodine, daj da po njezinu zagovoru Tvoja muka i sveto uskrsnuće budu i nadalje nadahnute stvaranju naše glumačke družine, molimo Te ...
8. Blažena je Ozana Kotorske za zemaljskog života imala milost vidjeti Tvoje sveto Lice. Gospodine, po njezinu zagovoru privedi svojemu svetom licu u vječnosti sve pokojnike naših obitelji kao i sve preminule župljane naše župe, molimo Te ...

U CENTRU ZA KULTURU, Trešnjevka – Zagreb, izведен mjuzikl Put do Boga

Unedjelju 7. svibnja 2023. izведен je u Zagrebu, u Centru za kulturu, Trešnjevka, kratki mjuzikl o bl. Ozani, naslovljen "Put do Boga" u kojem je predstavljen život blažene Ozane Kotorske u najkraćim crtama. Mjuzikl su izveli učenici trećega razreda iz Trnjanske škole, budući pravopričesnici. Tekst je napisala s. Blaženka Rudić, a uglažbio gospodin Ivan Škunca. Izvedbu je nadopunila i režirala

kazališna redateljica gospođa Frana Marija Vulić Vranković, te uvježbala djecu zajedno sa s. Antonijom Matić, njihovom vjeroučiteljicom. Svoj obol glazbenom ugođaju dali su učenici Šimun Lončar na glasoviru i Marica Šimić na violinu. Dobrota i ljubav blažene Ozane i danas privlače i nadahnjuju i one najmlađe koji su se uživjeli u svoje uloge i svima nazočnima, makar malo, približili blaženu Ozanu.

Zahvalno slovo s. Jake Vuco, OP, vrhovne poglavarice

Na završetku kazališne predstave – mjuziklu o životu naše bl. Ozane, zahvalno slovo uputila je izvođačima, prirediteljima i nazočnoj publici s. Jaka Vuco, vrhovna poglavarica.

Poštovani i dragi glumice i glumci, roditelji i gosti, drage moje sestre dominikanke.

Zahvaljujemo dragom Bogu na ovako lijepom popodnevnu. Zahvaljujem autorima ovog susreta: – blaženoj Ozani koja je živjela život Bogu posvećen i narodu koristan, glumicama i glumcima koji su prenoseći nam komadiće života blaženice spojili mozaik kojeg gledamo kao cjelinu, kao sliku naše Ozane.

Zahtjevno nam je danas gledati malu Katu kao djevojčicu kojoj je sve bilo čudesno lijepo i veličanstveno, u svijetu koji mi danas gledamo kao nešto samo po sebi normalno, ili tužno i teško s obzirom na probleme i tuge kojih smo svakodnevno svjedoci u bližoj i daljoj sredini.

Zahtjevno je otkrivati danas Ozanin život, život od prije više od 500 godina i gledati ga kao nacrt ili opciju puta svetosti... Ne mislimo da trebamo bičevanje, spavanje na lojtrama, zatvorenost u sobičak, nemogućnost komunikacije s drugima unutar svoja 4 zida... Ali i prije 500 godina živjeli su ljudi željni Boga, i mi smo to danas, i prije 500 godina različitim su putevima postizali otvorenost i blizinu Božju, i prije 500

godina komuniciranje je bilo osnova suživota, – i danas je!

Kako oživotvoriti prošlost u sadašnjosti pokazali su nam ovi mladi ljudi koje smo s užitkom i radošću pratili. Kako biti ustrajan i otvoren poučio nas je tekst i način interpretiranja ovih dječjih duša. Kako biti i uzbudjen i radostan, a ostati sabran i fokusiran, pokazao nam je svaki lik predstave koju smo vidjeli.

Zahvalni svima vama koji ste na bilo kakav način bili sudionici ovog projekta vjerujemo da će se iskristalizirati ideja i želja za dalnjim proučavanjem života onih koji su živjeli prije nas i ostavili nam i svijet i dobra svijeta da se njima služimo i očuvamo ih za buduće naraštaje.

Radosni što je život bl. Ozane prešao granice naše župe Krista Kralja, vjerujemo da ćemo i mi u drugim dijelovima Hrvatske doživjeti njen življjenje po vama koji ste ju upoznali i prenosite vijest o njoj i drugima koji ju (još) ne poznaju! A ona je, zapravo, Božja službenica, ona je ona koja ljubi Boga i svoj život daje kao uzdarje Bogu na dar.

Hvala vam djeco, na svakom satu u kojem ste se trudili napraviti nešto ovako lijepo. Hvala

vam što ste svoje vrijeme darovali, velikodušnost i zajedništvo se uvijek isplati. Hvala vam što ste u mnoštvu svojih školskih i izvanškolskih obavezu htjeli darovati Bogu i Crkvi koliko možete. Bog uvijek velikodušno dijeli svoje darove i ne zaboravlja one koje je stvorio. U životu

budite marljivi i strpljivi i doživjet ćete radost života u Bogu i za Boga.

Hvala vašim roditeljima, braći, sestrama, bakiama i djedovima, prijateljima, koji su vas podržavali u pratinjama i čekanjima na probe i s proba...

Veliko hvala vašoj vjeroučiteljici i mentorici s. Antoniji koja je sigurno danas bila uzbudjenija od vas u želji da sve dobro prođe i da se na kraju zajedno radujete i još više povežete.

Posebna zahvala suradnici, kazališnoj redateljici gospodri Frani Mariji Vulić Vranković koja je uvijek spremno i zdušno vodila, savjetovala, organizirala i omogućila prikazivanje ove predstave u prikladnom prostoru.

Vama, draga gospođo Frana Marija i svima koji budu radili i dolazili u ovaj Centar za kulturu, po blaženici Ozani, neka uvijek bude prisutna otvorenost za lijepo, dobro, sveto i vrijedno!

Blažena Ozano, moli za sve nas i zagovaraj nas kod Gospodina u nebeskim prostranstvima!

PREDSTAVLJENA KNJIGA LJESTVE DO NEBA U ŠIBENIKU

Usrijedu, 26. 4, uoči blagdana bl. Ozane u Civitas Sacra, prezentacijskom centru katedrale, održano je predstavljanje knjige „Ljestve do neba“ koja sadrži 12 različitih drama raznih autora. Program je vodila Vinka Skorić. Knjigu su predstavile Ana Šarić, odgojiteljica i prof. Sanja Nikčević koja je sabrala sva djela i uredila knjigu. Ana je iznijela svoj put upoznavanja s bl. Ozanom, te kako je svoje oduševljenje prenijela na djecu koja su zajedno s njom stvarala kulise pozornice, vježbala igrokaz, glumila lutkarsku predstavu o bl. Ozani prema slikovnici koju je napisala s. Blaženka Rudić „Pastirica i ruže“. Tako je dobro izvedeno, da su djeca s njom nastupili i na Međunarodnom dječjem festivalu. Svoje izlaganje popratila je fotografijama dječjih radova, te isjećcima nastupa, na oduševljenje svih prisutnih. Prof. Sanja na vrlo lijep i stručan način predstavila

je drame različitih autora naglasivši kako su sve kvalitetne i vrlo zanimljive. Govoreći o bl. Ozani svih je dotakla njena neposrednost i žar kojim je govorila o bl. Ozani. Djeca su svojim skladnim i radosnim pjevanjem uljepšala čitav događaj. Č. Majka na kraju je svima zahvalila

i pozvala na druženje i osvježenje. Vjerujem da su mnogi otišli oduševljeni sa željom bolje upoznati bl. Ozanu. Predstavljanju su nazočili biskupi mons. Tomislav Rogić i mons. Ante Ivas, redovnice, ravnateljice vrtića, odgajatelji i roditelji.

I LUTKE ‘GOVORE’ O BL. OZANI Moj put do Blažene Ozane

– svjedočanstvo Ane Šarić, odgojiteljice u DV Bl. Ozana u Šibeniku –

Dobro večer svima,
Na samom početku željela bih reći da ni u snu nisam mogla zamisliti da će biti tu, predstavljati

našu Hozanu. Kad se sjetim, prije šest godina nisam znala ništa o dominikanskom redu, a isto tako ni o našoj blaženici.

I tek kad sam dobila posao u vrtiću koji nosi Hozanino ime, vjerujte mi prvi put sam čula za nju. Malo po malo upoznavala sam dominikanke, njihov red, poslanje, život... ali malo po malo počela sam upoznavati i Hozanu... najprije onako iz daleka, a onda sve više i više.

Ubrzo, zaintrigirala me njena blistavost i sjaj, njena jednostavna ljubav prema Bogu puna žara.

Kako sam oduvijek bila zaljubljena u lutkarско kazalište, često sam sa djecom kroz godine moga rada u vrtiću, stvarala predstave i nastojala ih zainteresirati za lutke i scenu.

I sada upoznavši djevojčicu iz Kotora, malenu Hozanu, koja se nekoć zvala Katarina, njenu djetinju ljubav prema Bogu, njeno djetinje divljenje prema prirodi, svemu oko sebe, njeno čuđenje kako je sve to tako lijepo i savršeno stvorenno, njeno djetinjstvo i njen put, njena želja da Boga upozna, u meni su probudili ideju da djecu upoznam sa malenom Katarinom Kosić. Vjerovala sam da će se djeca lako poistovjetiti sa nekim njihovog uzrasta i nekim tko je razmišljao i divio se svijetu upravo kao i oni.

I tako je krenula avantura, ruku pod ruku sa Hozanom. S djecom sam pročitala slikovnicu s. Blaženke Rudić "Pastirica i ruže", razgovarali smo o njoj, crtali je.

O Hozani smo počeli svakodnevno razgovarati pa su tako krenuli i radovi na scenografiji.

Sva djeca sudjelovala su sa velikim žarom. Od kartona su se radile kućice za Kotor i kotor-ske planine.. djeca su predlagala kako napraviti krovove, gdje nacrtati drveće... posebno im je bilo draga raditi na crkvici sv. Marije u Kotoru, koju smo napravili tako da se može otvarati i zatvarati.. sa dvjema slikama Boga o kojima je Hozana uvijek govorila, sa malim oltarom, i klupicom za klečanje.

Naposlijetku, izradila sam lutke, prilagođene djeci kako visinom tako i lakoćom za upravljanje.

Kad su lutke bile gotove, pokazala sam djeci kako lutke žive... kako se kreću, razgovaraju, hodaju... djeci je to bilo jako zanimljivo... odmah su željeli sami pokušati voditi lutke, poigrati se s njima.

Moram reći da sam bila iznenađena žarom kojim su djeca prihvatile glumu i samu predstavu.

Skoro svaki dan djeca su me pitala mogu li se „igrati u Kotoru“, kako su nazivali kutić gdje nam je stajala scenografija i lutke.

I naravno, sve kroz igru, djeci sam pokazivala kako se rukuje sa lutkama, na što trebaju paziti, npr. da se lutka ne vuče po podu, da ne leti u zraku, da su joj pokreti polagani, kao naši, da lutku trebaju gledati i tako pratiti što lutka radi.

Kad smo izradili sve lutke i cijelu scenu, odbrala sam glazbu, podijelili smo uloge i počeli vježbati. Uključila sam svu djecu, i cijelo to vrijeme oni su se "igrali predstave".

Toliko im se svidjela da su na kraju svi znali sve uloge, jedni druge ispravljali ako bi pogriješili, upravo onako kako sam ja njima govorila da trebaju glumiti.

Cijelu predstavu odradila su djeca, vodili su lutke, govorili tekst, upravljali scenografijom, pomicali kućice, otvarali i zatvarali crkvicu.

Predstava je približila sve nas ne samo Ozani nego i Bogu, a njenu dobrotu i ljubav osjećali smo tijekom cijelog rada na predstavi.

Crkvicu iz predstave djeca su koristila i kao mini vjerski kutić, gdje su se dolazili pomoliti zajedno sa lutkom Katarinom kako onda tako i danas.

Predstavu smo izveli na blagdan bl. Hozane 2018. i to ljeto na Međunarodnom festivalu u Šibeniku.

U našem vrtiću i dalje koristimo scenografiju iz ove predstave.

Naša lutka Ozana stoji iza rešetaka svoje sobice u našem vrtiću tako da je i novi mališani mogu upoznati i zavoljeti.

Hozana u našem vrtiću živi stalno, boravi sa nama svakodnevno, čuva nas i bdije nad nama.

Od samog početka rada našeg vrtića, uvijek se na neki način pokušavalo upoznati djecu ali i sve ostale sa bl. Hozanom.

Tako smo prve godine organizirali nagradni natječaj za sve vrtiće koji su željeli sudjelovati na temu o životu blažene Hozane... odaziv je bio zaista velik... uključili su se svi vjerski vrtići

ali i vrtići koji imaju vjerske skupine... a radovi su nadmašili sva očekivanja.

Jedne godine smo u vrtiću izložili scene iz života Katarine / Hozane, iskoristivši scenografiju i lutke sa predstave... svima koji su bili novi u vrtiću na taj način imali su priliku upoznati se na neki način sa životom i događajima iz Hozaninog života... bilo je lijepo vidjeti kako roditelji sa djecom zastaju ispred prikaza, čitaju što prikazuje i objašnjavaju djeci.

Izveli smo i mjuzikl Put do Boga u kojem je ukratko prikazan Hozanin život od njenog djetinstva do smrti... djeca su ga rado prihvatile i otpjevala.. jer je bio melodiozan i lako se pamti... mjuzikl je prikazan na TV Šibenik.

A radove na temu Blažene Hozane izlagali smo u Gradskoj knjižnici u Šibeniku... sudjelovale su sve skupine jaslice, mališani, srednjaci, predškolci... svi su se zaista potrudili.

Od samog početka rada vrtića postojala je velika želja ići u Kotor. Za sada smo samo isle mi djelatnice vrtića ali želja nam je da jednom zajedno s roditeljima i djecom odemo u Kotor hodočastiti Hozani... vjerujemo da ćemo jednom to i ostvariti.

U knjizi (Ljestve do neba) je zabilježeno ono što smo radili, u njoj će se pronaći naši mali glumci, vrijedna je da ju uzmete, čitate i druge oduševite životom bl. Ozane.

Riječi zahvale časne majke s. Jake Vuco, u Šibeniku, 26. 04. 2023.

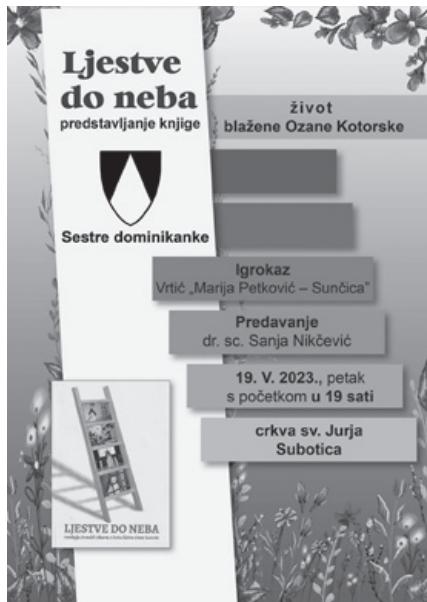
Hvala puno našoj djeci, roditeljima, odgojiteljicama koje nastoje utkati u život niti kao osovine za dobar, pravedan, svjedočki život ute-meljen i krijepljen ljubavlju koja jedina ide do kraja i ostaje na kraju. Zahvaljujem od sveg srca gospodi Sanji Nikčević koja je u svojim obvezama pronašla prostor i na najbolji način nam pripremila i predstavila bogatstvo radova različitih titraja u dušama autora tekstova. Hvala Vam što ste uvijek raspoloživa i neumorna moliteljica i širiteljica štovanja bl. Ozane. Neka Vaš život nadahnut primjerom dobrih i Božjih duša bude i drugima izvor hrabrosti i odvažnosti u metežu življena.

Čestitam svoj djeci i odgojiteljicama i sestrama Dan vrtića, a svima sutrašnji blagdan bl. Ozane.

U Subotici predstavljena knjiga LJESTVE DO NEBA

U Subotici je u petak, 19. svibnja 2023. u crkvi sv. Jurja, predstavljena knjiga dr. Sanje Nikčević Ljestve do neba. Antologija dramskih tekstova o životu blažene Ozane Kotorske. Zanimanje za knjigu, a isto tako za predavanje koje je tom prigodom održala prof. Nikčević, bilo je iznimno veliko. Ona, naime, želi i ovom knjigom dokazati i promicati sve ono lijepo, sveto i dobro u umjetnosti što je desetljećima bilo zatirano i osuđeno na zaborav. Ovi dramski tekstovi, iz pera suvremenih autora različite dobi i zanimanja, o životu bl. Ozane, koje je prof. Sanja Nikčević sabrala i uredila za tisak, dokazuju kako sveto, dobro i lijepo, što je Stvoritelj od iskona usadio u ljudske duše, nikada ne može biti izbrisano i zaboravljen. – naglašeno je između ostaloga na predstavljanju. Dramski tekstovi u knjizi Ljestve do neba zanimljivi su svima, starijima i mlađima, školskoj kao i vrtičkoj djeci. Sve to svjedoči kako naša prva hrvatska blaženica, Ozana Kotorska, nakon više stoljeća, privlači pozornost i simpatije

i ljudima našega vremena, te stoga može biti poticaj i nadahnuće svima koji žele istinski doživjeti i susresti Boga u svima i u svemu što nas okružuje. – naglasila je, između ostaloga autorica knjige prof. dr. sc. Sanja Nikčević.

Kroz program je vodila profesorica Katarina Čeliković, trenutno vršiteljica dužnosti ravnateljice Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata. Ona je otvorila svoje dugogodišnje poznanstvo s prof. Nikčević.

Iz izlaganja je svima bilo očigledno kako su obje na istoj crti „bojišnice“ za sveto, dobro i lijepo ne samo u umjetnosti nego i u svim drugim iznašašćima, a osobito u međuljudskim odnosima. Samo se pravim vrednotama čovjek može istinski radovati.

Na početku su djeca DV „Marija Petković – Sunčica“ izvela kratak prikaz o životu bl. Ozane, od njezina djetinjstva kao pastirice, potom služavke i napokon ‘zazidane djevice’. Djecu su izvrsno pripremile za scenski prikaz,

kao i pjevanje, njihove ‘tete’ u vrtiću, Marina i Martina.

Riječ zahvale i pohvale izvođačima kao i svima nazočnima, a jednako tako župniku preč. Ferencu Fazekasu i kapelanu vlč. Tomislavu Vojnić Mijatovu, uputila je vrhovna poglavarica s. Jakica Vuco, te potom sve pozvala u samostan na ‘slatko’ druženje.

Zahvala č. majke Jake, u Subotici

Poštovani i, Subotičanke i Subotičani, dragi župljanke i župljeni župe sv. Jurja i drugih župa, drage sestre dominikanke, vesela i razdražana djeco, poštovani velečasni Tomislave, draga gospođo Sanja, urednice knjige Ljestve do neba, cijenjena profesorice Katarina Čolaković, i svi vi dragi prijatelji i gosti koji ste stigli na predstavljanje knjige o blaženici o kojoj puno ne znate...

Čuli smo i vidjeli u dječjoj interpretaciji kako se naša blaženica Ozana od svog ranog djetinjstva na jednostavan način pokušavala ljestvama popeti do Boga. Iako je ljestvama uporište

zemlja, ona je stremila nebesima i htjela doseći vrhunce u kojima boravi – Onaj koga ljubi duša njezina!

Vjerljivo je malo vas čulo za ovu skromnu i samozatajnu ženu, dominikanku, moliteljicu koja je mijenjala društvo, mijenjala stanovnike Kotora svojom skromnom i ustrajnom molitvom, svojom tihom i snažnom zauzetošću za svakoga tko bi joj se iz bilo kojeg razloga približio ili bilo kakvu muku imao. U sobici iz koje nije izlazila 52 godine pronašla je mjesto susreta sa Bogom i čovjekom.

I Danas će nam ona posvijestiti vrijednosti, osvijetliti puteve koji vode Istini, puteve koji nisu uvijek lagani, ni bez prepreka, ali, prečku, po prečku, skalu po skalu, uvijek dovedu cilju!

Zahvaljujem od srca svima vama koji ste željeli i uvijek ste spremni otvoriti svoje srce za Boga i Božje, svima koji tražite Božje kraljevstvo i ne čeznete za bogatstvom u zlatu ili bogatstvu, svima vama koji želite biti primjer drugima svjedočanstvom svog života, a ne upiranjem prsta u one koji "nisu dobri ili nisu onakvi kakvi bi trebali biti"...

Hvala od srca gospodji Sanji koja je neumorna i kreativna u svakom novom predstavljanju.

Posebno hvala dragoj dječici iz dječjeg vrtića Marija Petković Sunčica, hvala vašim odgajateljicama i vašim roditeljima...

Radujem se što smo mogli biti zajedno, radujem se što rastemo zajedno i podržavamo jedni druge. Još uvijek pod dojmom veličanstvene prošlogodišnje proslave 75 godina dolaska sestara u Suboticu ponovno izričem zahvalnost cijelom timu ljudi koji su sudjelovali u proslavi. Neka nam svima Bog bude okosnica života i čvrsta utvrda u poteškoćama svakidašnjih događanja. Nek' nam blagoslov Božji bude štit i obrana od svega zla koje se nadvija nad ovaj svijet. Neka nas ljubav Kristova zaogrne toplinom koja može ugrijati srce brata i sestre u potrebi.

Na kraju samo mogu poželjeti i moliti zaštitu i od naše blažene Ozane, neka nas ona kod Gospodina uči jednostavnosti i usmjerenosti na dobro i na Dobroga!

Blažena Ozana Kotorska, moli za nas!

Monolog bl. Ozane

(napisala s. Josipa O., izvela Lucija Skokandić na blagdan bl. Ozane u Korčuli)

“Oči su, kažu, ogledalo duše

U njima se zrcale snovi, nade, tuge, ljubavi...
Samo treba gledati dalje no što vidiš!

Priroda me učila gledati dalje, dublje,
pronicljivije.
Ona je izoštala moj nutarnji pogled.

U njoj sam počela motriti Onoga
koji je njezin Tvorac.

Počela sam gledati svoju nutrinu, sebe,
Njegovim očima.

Tada sam otkrila što je Ljubav.
I Istina.
To je Osoba!

I silno sam htjela više, dublje...
Motriti tu tajnu dublju i širu od ovog našeg
mora.

Zato sam morala očutit bol
zbog suznih očiju moje majke
dok smo se rastajale,
misnila sam da će joj srce puknuti...
Unatoč tome nije me zadržavala za sebe.
Znala je čitati čežnju iz mog pogleda.

O kako je dubok i pronicljiv pogled imala ta
žena!

Došavši u Kotor
sa čuđenjem sam promatrala
meni do tada nepoznat svijet.
No ništa me nije privlačilo snažnije
od pogleda Raspetoga u crkvi...

Na jedan Veliki petak
kao da je svoj pogled uputio meni,
oči kao da su molećivo govorile:

“Budi mi utjeha. Budi moja vječna hosana...
u svijetu koji još razulareno urla: Raspni ga!
Raspni!”

Kako bih mogla više odvratiti svoj pogled srca
od raspete Ljubavi?!?

Sve drugo,
osim potpuno mu posvetiti život,
za mene bi bilo stavljanje
poveza na oči.

A život posvećen njemu
još više bistri moj pogled
prema Njemu,
sebi
i bližnjemu.

Pogled je to ljubavi.
Ne mržnje.
Pogled oprosta.
Ne osude.

Oči su kažu, ogledalo duše.

A što to zrcale tvoje?”

s. Josipa Otahal

MIRITELJICA S ONE STRANE ZIDOVA

- članak s. Katarine Maglica u GK, 30. travnja 2023., str. 13 -

UOzanino vrijeme Kotor je bio živ i napućen grad. Ulice su vrvjele trgovcima i kupcima, vojnicima, plemićima i običnim putnikom. Ljudi su, baš kao i danas, trčali za svojim poslovima ili bi se opuštali negdje u hladovini, uživajući u stamenoj snazi kamenih građevina, gradskih zidina i kula, pogledu na more ili na suri Lovćen koji se nadvijao nad gradom noseći u sebi skrivenu prijetnju.

Tornjevi crkava su bili vidljivi podsjetnici da se život nastavlja onkraj vremena i da će se za ovaj zemaljski život nekome morati ispostaviti račun, izložiti mu kako se njime upravljalo. Nisu svi ljudi plivali u bogatstvu, nisu svi bili sretni, nisu svi živjeli u miru i skladu sa sobom,

s Bogom ni s drugima. Opasnosti su sa svih strana vrebale: poplave, ratovi, boravak na moru, bolesti, neimaština.

Većina je trčala za svojom srećom, za svojim planovima, za postignućima i ne zapažajući suze na licima mnogih, ne čujući uzdahe onih koji su patili, koji su trajno bili gubitnici zbog ovoga ili onoga, ne vidjevši sugrađane izjedane sumnjama, neizvjesnostima, strahovima, neimaštinom.

Tu negdje, u pokrajnjoj ulici, u maloj čeliji pored crkve svetoga Pavla ukopane u podnožje Lovćena živjela je i molila, nekad mala pastirica Kata Kosić, a sada članica Trećeg reda svetog Dominika, koja je uzela ime sestra Ozana, a dodano joj je ono Kotorska. Iz Releze, malog planinskog sela, sišla je u Kotor kako bi upoznala i srela onoga za kojim je čeznula njena čista duša. Željela mu je uzvratiti ljubav. Pronašla je način, njoj svojstven, koji je svrstava u ono neko daleko vrijeme, vrijeme koje, na prvi pogled, nema što ponuditi ovom našem naprednom vremenu. Međutim taj „na prvi pogled“ upravo govori suprotno.

Današnji čovjek potvrdu samoga sebe traži u uspjehu, u posjedovanju, u izgledu, u pljesku pozornice. Vlastiti identitet rado mijenja životnim postignućima iza kojih čuči u trajnom strahu kako ih ne bi nenadano izgubio. Tako zatrپava unutarnju prazninu koju na dugo vrijeme samo Bog može držati ispunjenu. Čovjek bez Boga ostaje malo izgubljeno biće ma kako on pravdao svoj status ovdje na zemlji. Davno je Isus izgovorio riječi koje nam često odjeknu u dubini bića: „Ne živi čovjek samo o kruhu nego od svake riječi što dolazi iz Božjih usta.“ (Mt 4,4) Iako sve posjeduje što čovjek na zemlji može poželjeti, preostaje mu strah da to ne izgubi, da ga netko ne vrati na niže mjesto, da netko ne hakira njegove račune, da ga netko u javnosti ne baci na koljena.

Odakle ulje u Ozaninoj svjetiljci

Prošlo je više od pet stoljeća od Ozanine smrти a njena svjetiljka još svijetli i baca sjaj na daleko. Pitanja se sama nameću: Tko je nadolijevao ulje u njenu svjetiljku? Od čega je živjela tako dugo odijeljena od svijeta, tko joj je davao snagu protiv napasti i sumnji, odakle joj pronačlost duha, ljubav prema Bogu i čovjeku, ustrajnost na započetom putu? Čovjek treba ulje za svoju svjetiljku, hranu za svoju dušu, pomagalo za uspinjanje uz životnu Kalvariju.

Mala čelija, ograničen prostor, oskudna hrana i hladnoća nisu neka poželjna energija koja pokreće. Ozana je nalazila siguran oslonac u Euharistijskom Isusu, u meditaciji Božje Riječi, u druženju s Kristom po molitvi i žrtvi. Uranjanje u Kristovu žrtvu i ljubav bili su predvijet žaru i sjaju osobne ljubavi. Bog joj je bio jedina čvrsta sigurnost u nesigurnostima života. Ta bliskost, ta povezanost, poistovjećivanje s Raspetim i mučenim Isusom i s Isusom „zatočenim“ u komadiću kruha bili su ulje njene svjetiljke koja ni danas nije izgubila sjaj. Njena potpuna darovanost Gospodinu ospособila je Ozanu da gleda Kristovim pronicljivim pogledom, da mudro i vidovito prosuđuje događanja oko sebe i u svijetu, da ima osjetljivu dušu i srce za svakoga čovjeka, ma tko on bio i kakav bio. Mnogo je ljubila a od Ljubljenoga je sve potrebno dobivala. Svoj život je upriličila Isusovu životu pa mu je danomice postajala sličnija u življenju i djelovanju. Postala mu je omiljeno oruđe za činjenje dobra, njegova ispružena ruka u tom dijelu svijeta. Što je više dopuštala da Isus u njoj raste a njeno Ja da se umanjuje, to je Isusovo djelovanje po njoj postajalo opipljivije, vidljivije i uspješnije.

Mir se kao rijeka prelijevaо iz Ozanine čelije na ulice Kotora

Ozanu možemo promatrati kroz njen ispojnički život, kroz vidovitost, kroz čuda koja je činila, govoriti o njenim kušnjama i napastima, o molitvenom i pokorničkom životu, o njenom širokom spektru apostolata, ali čemo je ovaj put promatrati u ulozi MIRITELJICE.

Pri prvom susretu s učenicima nakon uskrstnoca, Isus ih je pozdravio riječima: "Mir vama" (Iv 20,21) U njima je sve sadržano, sve što čovjeka čini sretnim, duhovnim, sigurnim, uspješnim. Mir je dar Uskrsloga čovjeku i čovječanstvu. Kotorani su bili privučeni mirom, sigurnošću i jasnoćom puta jedne zazidane djevice. Jedni su tamo išli po koricu kruha, drugi po savjet ili ohrabrenje, treći po šačicu mira. Ozanini životopisci tvrde da su na njena vrata kucali biskupi, političari, ratnici, mornari i sirotinja, učeni i neuki, bogati i siromašni. Od nje su se vraćali ispunjeni mirom i snagom za životne borbe. Nije Ozana sama po sebi mogla privlačiti tolike ljude. Isus je preko nje djelovao. Ozana je bila sredstvo u Božjoj ruci poučavana od pravog Učitelja kako slušati i razumjeti ljudske riječi, izgovorene i neizgovorene, kako se odnositi prema njihovoj patnji i potrebama. Utopija bi bila tvrditi da je Ozana čarolijom rješavala probleme ljudi ili da je cijeli grad o njoj ovisio. Razdora je bilo onda, ima ih i danas: u obiteljima, u društvu, u Crkvi, na radnom mestu, u duhovnom zdanju pojedinaca.

Ozana – Miriteljica je podizala mostove, smanjivala udaljenosti, ohrabrvala ljude da rade i nastoje oko dobrih odnosa s Bogom i s ljudima. Njen zadatak je bio rušiti barijere i zidove neprijateljstva, ukazujući dokle je Kristova ljubav prema čovjeku stigla. Dovela ga je do smrti na križu, do zarobljenosti u komadiću kruha. Sigurno im je po, ne znam koliko puta pred oči donosila crtice iz Evandželja gdje Isusova ljubav nadilazi ljudske stavove i razmišljanja: O Mateju Cariniku, o ženi na zdencu, o preljubnicu i Farizejima: „Tko je od vas bez grijeha neka prvi na nju baci kamen.“ (Iv 8,1) Tu je i Isusova muka koja završava Isusovim vapajem: „Oče, oprosti im jer ne znaju što čine.“ (Lk 23, 34.) Ozana se trudila potaknuti ljude da naprave pravi izbor: oprati, ne mrziti; pomagati i ne uskraćivati ruku pomoćnicu; ne govoriti loše o drugome, biti strpljiv s tuđim manama. Ozana je nastojala oko gomilanja dobrega u svačijoj duši, oko osvajanja sugovornika da sebe i druge potiče u dobru. Ona je sijala evanđeosko sjeme

u duše ljudi i vapila Gospodinu da to sjeme donese ploda.

Susret s Isusom, s njegovim milosrđem i ljubavi prema čovjeku, može promijeniti i najokorjelijeg grješnika. Dovoljan nam je Matej Carinik. Isus ga nije osuđivao kao njegovi sunarodnjaci, nije ga ni prezreo, s njim je dijelio stol kao s najboljim prijateljem. I Matej se mijenja, postaje drugi čovjek, dobiva snagu za nov početak, strah isčezava iz njegova pogleda. Samo onaj tko je sam u miru i u miru s Bogom, može oko sebe sijati mir. Takav čovjek postaje mirotvorac. Mir nije samo odsutnost rata, mnogo više podrazumijeva. Uključuje pravednost, pravo na rad i plaću, pravo na ljudsko dostojanstvo, cjelovitost u svakom pogledu. Zato je miritelj i mirotvorac teško biti. Izmijeniti okolnosti ljudskoga života, obdariti ga svime što zahtijeva normalan ljudski život, nemoguće je ako Bog nije prisutan u životu miritelja i onih koje pomiruje. Sama topla i iskrena ljudska riječ može puno, ali teško dopire do srži problema. Teško može dovesti do promjene stava i mišljenja. Netko je izrekao duboku misao sintagmom ‘misliti na druge na Isusov način’. Isusov primjer komunikacije s ljudima uvijek može pomoći.

Ozana je stekla naziv MIRITELJICA iako nije bila ni ispred jedne političke stranke niti zaraćene strane. Uvijek se borila na Božjoj strani, za Božju stvar. Metode pristupa nisu joj bile upitne; molitva, klanjanje, pokora, razgovor, upornost. Takva priprema je donosila plod. Mirila je međusobno zavađene članove obitelji, vraćala mir u duše pojedinaca i na gradske ulice.

Suvremenost blažene Ozane

Promatrati njen život i govoriti o suvremenoštiti drage svetice izgleda smiješno. I jest ako je gledamo samo kao djevicu okruženu kamenim zidom, siromašnu, koja tavori svoje dane sama,

ogorčena, prazna i koja očekuje sažaljenje. Ali Ozana nije bila to. Bila je aktivna, sretna, ispunjena, izgarala je od ljubavi prema svome Zaručniku i prema njegovom djelu. Dosada je nije mučila, osamljena nije bila ni stvarno ni u duhu. Mislima i molitvom ujedinjena s Isusom Euharistijskim, a s ljudima izvan čelije povezana sa stotinu niti. Sudjelovala je u njihovim životima, pratila ih blizinom i molitvom, savjetom i opomenom. Sa radosnima je bila radosna, sa zaplakanima je plakala i za svakoga je imala pravu riječ. Današnji čovjek je usamljeniji iako se s mnoštvom gura na ulici, u liftu, trgovini i kafiću, dublje je nesretan jer sebično radi samo za sebe, a druge prepušta njihovoј sudbini. Oslanja se sam na sebe što ga brzo dovede do kraja slijepе ulice. Ozana, iako dobro zazidana nije bila ropkinja ni sebe ni zidina. Duh i ljubav su prelazili čvrste zidove i Ozanu utapali u ljudsku obitelj, s kojom je nosila križ života, s kojom je disala i plakala. Sama uronjena u Krista, privlačila je svoje sugrađane k Božjem Srcu. Ima li većeg izraza ljubavi od polaganja života za svoje prijatelje i neprijatelje. Ozana je na neki način položila svoj život za svoje prijatelje, svoje bližnje, svoje sugrađane. Bez ostatka je darovala svoj život Bogu i time privlačila Božju ljubav na zemlju. Mi, ljudi današnjice, sebe darivamo Bogu na svoj način, na način da svoju slobodu sebi pridržimo, svoj lagodan život produžimo duboko u vrijeme. Darivanje uz pusta ograničenja nije dragocjeni dar, obećanja uz bezbroj ‘ali’ nisu vjerodostojna, odricanja radi samopotvrđivanja nisu čista žrtva. Pa kako onda shvatiti Ozanu danas? Teško je razumjeti Očevo darivanje Sina, Sinovo žrtvovanje radi čovjeka a još se teže uživjeti u ljudsku žrtvu čovjeka iz ljubavi prema Bogu. Samo je ljubav odgovor. U ljubavi je tajna i tu je odgovor na pitanje ZAŠTO i KAKO.

s. Katarina Maglica, OP

KRONOLOŠKE ZABILJEŠKE IZ TAJNIŠTVA KONGREGACIJE

Drage sestre,

čini mi se da sam jučer pripremala kroniku za Uskrsni broj Ave Marie, a evo sad već slijedećeg broja. Svaki put me iznenadi podsjetnik s. Slavke i svaki puta pomislim „zar je već vrijeme za novi broj?“ Kronika je u nastavku, a vama svima želim mirno ljeto i ugodan odmor. Do slijedećeg „čitanja.“

Kronika

1. TRAVNJA – U Samostanu bl. Hozane Kotorske u Zagrebu održana je duhovna obnova za djevojke koju su predvodile s. Manes Puškarić, s. Marta Turi i s. Katarina Maglica.

14. – 16. TRAVNJA – U Samostanu sv. Dominika u Subotici održana je duhovna obnova za djevojke, koju je predvodila s. Josipa Otahal zajedno s novakinjama.

24. – 27. TRAVNJA – Blagdan bl. Ozane svečano proslavljen u Samostanu bl. Hozane u Zagrebu prigodnim trodnevljem i svečanim misnim slavljem na sam blagdan.

26. TRAVNJA – U Šibeniku je predstavljena knjiga „Ljestve do neba, antologija dramskih tekstova o blaženoj Ozani.“ Knjigu su predstavile dr. sc. Sanja Nikčević i Ana Šarić, odgojiteljica.

26. – 28. TRAVNJA – Blagdan sv. Katarine Sijenske svečano proslavljen u samostanu posvećenu sv. Katarini u Splitu trodnevljem i svečanim misnim slavljem na sam blagdan.

5. – 7. SVIBNJA – U Samostanu Andjela čuvara u Korčuli niz predavanja održala je prof. Sanda Smoljo-Dobrovoljski.

7. SVIBNJA – Kratki mjuzikl o životu bl. Ozane Kotorske „Put do Boga“ izведен je u Centru za kulturu Trešnjevka. Igrokaz su izveli pravopričesnici iz Župe Krista Kralja, Trnje.

8. SVIBNJA – U Samostanu bl. Hozane u Zagrebu s. Marta Turi i s. Andželina Radoš obnovile su zavjete na još godinu dana.

19. SVIBNJA – U Subotici je predstavljena knjiga „Ljestve do neba, antologija dramskih tekstova o blaženoj Ozani.“ Knjigu je

predstavila dr. sc. Sanja Nikčević, a djeca iz vrtića „Marija Petković – Sunčica“ izveli su kratki igrokaz o životu bl. Ozane.

20. SVIBNJA – S. Manes Puškarić i s. Marta Turi održale su online susret za djevojke.

30. SVIBNJA – Samostan Andjela čuvara u Korčuli posjetio je Učitelj reda fr. Gerard Francisco Timoner III. Sa sestrama je bio u zajedništvu na svetoj misi i u blagovaonici.

1. LIPNJA – Učitelj Reda fr. Gerard Francisco Timoner posjetio je i Samostan bl. Hozane Kotorske u Zagrebu. Propovijedao je na svetoj misi u samostanskoj kapeli i nakon toga se susreo sa sestrama u blagovaonici.

2. – 4. LIPNJA – U Orebiću su održane duhovne vježbe za vjeroučitelje Splitsko-makarske nadbiskupije. Duhovne vježbe za 14 vjeroučiteljica predvodio je fra Domagoj Volarević.

3. LIPNJA – Na hodočašće dječjih vrtića Zagrebačke metropolije u Mariji Bistrici išla su i djeca iz Dječjeg vrtića Blažena Hozana iz Zagreba.

5. LIPNJA – S. Ana Begić je sudjelovala na Hrvatskom radiju u emisiji „Susret u dijalogu: Sinoda o sinodalnosti.“

9. – 11. LIPNJA – U Korčuli su održane duhovne vježbe za vjeroučitelje Splitsko-makarske nadbiskupije. Duhovne vježbe je predvodio prof. dr. sc. don Ivan Bodrožić.

16. – 18. LIPNJA – U Šibeniku je održana duhovna obnova za djevojke. Na susretu je bilo prisutno šest djevojaka iz Zadra i Splita.

18. – 24. LIPNJA – U Korčuli su održane duhovne vježbe za sestre. Voditelj duhovnih

vježbi je bio dr. sc. Ivica Raguž, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu.

24. LIPNJA – Sjednica Vrhovnog vijeća održana je u Korčuli.

10. SRPNJA – S. Dominika Ćurić je otpuštena, a s. Josipa Budimir je svojewoljno napustila našu Kongregaciju.

14. SRPNJA – Našu Kongregaciju napustila je s. Sara Tkalčec.

PREMJEŠTAJI

S. Marinela Rukavina premještena je iz Korčule u Zagreb/Kontakova

NAŠI POKOJNI

28. OŽUJKA

Ivan Mravak, brat s. Jasenke

2. LIPNJA

Ana Negovec,

nevjestica s. Martine i s. Pavle

3. LIPNJA

s. Rafaela Brajičić

13. LIPNJA

Franjo Vrbanc, brat s. Silvestre

27. LIPNJA

Boris Bužanić, svak s. Martine i s. Pavle

27. LIPNJA

Ante Mravak, brat s. Jasenke

UČITELJ REDA PROPOVJEDNIKA FR. GERARD FRANCISCO PARCO TIMONER III. DOPUTOVAO U HRVATSKU

- kratak kronološki pregled Učiteljeva boravka u Hrvatskoj -

Unedjelju 28. svibnja 2023. stigao je u kanonsku vizitaciju Hrvatskoj dominikanskoj provinciji fr. Gerard Francisco Parco Timoner III., 87. nasljednik sv. Dominika. Vizitacija je trajala do četvrtka 8. lipnja. Ovo je bio prvi njegov posjet našoj domovini otkako je 2019. izabran za Učitelja, ili Generala Reda.

U pratnji su mu bili fr. Pablo Carlos Sicouly, vikar Učitelja reda i fr. Florentino Bolo, socius za apostolski život.

O. Gerard izabran je za Učitelja reda 13. srpnja 2019., a služba mu traje do 2028. godine. Rođen je 26. siječnja 1968. godine u Daetu, glavnom gradu filipinske provincije Camarines Norte. Prve zavjete u Redu propovjednike položio je 13. svibnja 1989., a za svećenika je zaređen 14. svibnja 1995. Prije izbora za vrhovnog poglavara dominikanaca vršio je službu provincijala na Filipinima te sociusa Učitelja reda za Aziju i Pacifik. Član je Međunarodne teološke komisije koja djeluje pri Kongregaciji za nauk vjere te je Veliki kancelar Papinskoga sveučilišta sv. Tome Akvinskoga (Angelicum) u Rimu.

Dubrovnik: Vizitacija je započela u Samostanu sv. Dominika u Dubrovniku, koji bez prestanka djeluje od 1225. godine. U neka mjesta gdje nije mogao sam doći, poslao je svoje asistente, fr. Pabla Carlosa i fr. Florentina (Klopče – BiH, Petrovče – Slovenija i Stari Grad).

Korčula: Braću u samostanu sv. Križa u Gružu, i potom u sv. Nikole u Korčuli posjetio je u ponедjeljak 29. svibnja u poslijepodnevnim satima.

KOD SESTARA U KORČULI: Sljedećega dana, u utorak 30. svibnja Učitelj Gerard je slavio jutarnju svetu misu, u koncelebraciji s fr. Markom i fr. Domagojem Polanščakom u Samostanu Svetih Anđela Čuvara sestara dominikanki. Na svetoj misi, osim sestara, sudjelovale su i članice laičkog bratstva sv. Dominika. Nakon mise braća su se pridružila sestrama na doručku, a kasnije i na ručku. Priora s. Barbara Bagudić upoznala je Učitelja reda sa životom i radom ove zajednice Kongregacije Svetih Anđela Čuvara, a nakon toga je on uputio sestrama poticajne riječi o nasljedovanju sv. o. Dominika i življenu dominikanske

karizme. Primijetio je također kako živimo na prekrasnom mjestu i u prekrasnom samostanu. Potaknuo nas je na zahvalnost za sve što imamo, jer je zahvalnost za sve darovano najljepša molitva Bogu. Spominjući naš rad u vrtićima, rekao je kako je važno sijati dobro, jer će djeca ponijeti sa sobom u život sve ono što su naučili i iskusili u vrtiću i ostat će im u trajnom sjećanju. Istaknuo je također kako je važno sjećati se Božjega poziva u redovnički stalež. S tim u svezi ispričao nam je svoje zanimljivo iskustvo kako je on sam postao dominikanac. Povezao je to s Knjigom otkrivenja u kojoj se spominje prva ljubav koju ne smijemo zaboraviti. Lijepo je sjećati se Božjeg zova i našeg odaziva, svog dolaska u samostan i svih detalja povezanih s tim, jer je to ta prva ljubav koju spominje knjiga Otkrivenja. Osvrnuo se i na naše zaštitnike, Andjele čuvare, te pri tom naglasio kako sama riječ andeo znači donositelj radosne vijesti, a to je, zapravo, povezano s karizmom sv. Dominika,

s karizmom Reda propovjednika koji naviješta radosnu vijest evanđelja.

Doručak je protekao u ugodnom druženju uz pjesmu naših najmlađih sestara. Druženje se nastavilo i na ručku na kojem je fr. Gerard govorio o dominikancima u Ukrajini koje je posjetio prije dva tjedna. Pitao je i što su naše sestre radile za vrijeme Domovinskog rata i zanimalo ga je na koji način se Hrvatska uspjela 'dignuti' nakon rata. Vjeruje da bi naše iskustvo moglo danas pomoći Ukrajini. Na kraju ručka zahvalio je za susret i udijelio nam je dominikanski blagoslov koji potječe još iz trinaestog stoljeća, a sestre su mu uručile prigodne darove.

Šibenik: Istoga dana, u pratnji fr. Domagoja Augustina, Učitelj je otputovao u Samostan Kraljice sv. Krunice u Zagrebu. Usput su posjetili Samostan Gospe od Ružarija sestara dominikanki u Šibeniku, gdje je upriličen kraći radni sastanak sa s. Jakom Vuco, vrhovnom glavaricom Kongregacije Svetih Andjela Čuvara.

Zagreb: U utorak 30. svibnja, u večernjim satima, Učitelj reda fr. Gerard Francisco Parco Timoner III., vikar fr. Pablo Carlos Sicouly i socius za apostolski života fr. Florentin Bolo, stigli su u Samostan Kraljice sv. Krunice u Zagrebu, sjedište Provincije i njezina Studentata. Bratsku dobrodošlicu iskazali su im provincijal fr. Slavko Slišković i samostanski prior fr. Ivan Marija Tomić.

U srijedu 31. svibnja nakon zajedničke jutarnje molitve započeo je radni dio vizitacije. Učitelj reda održao je Samostansku skupštinu u Samostanu Kraljice sv. Krunice, dok su Vikar i Socius bili na skupštini Samostana bl. Augustina Kažotića na zagrebačkoj Peščenici.

Priori fr. Ivan Marija Tomić i fr. Anto Gavrić predstavili su vizitatorima svoje zajednice dok su oni objasnili narav, smisao i ciljeve vizitacije. Uslijedio je razgovor na temelju ranije poslanih upitnika o stanju u zajednicama i provinciji uz aktivno sudjelovanje sve braće.

Nakon zajedničkog sastanka upriličeni su pojedinačni susreti s vizitatorima. Svi članovi zajednica imali su prigodu razgovarati s jednim ili dvojicom članova Generalne kurije te iznijeti svoja razmišljanja i postaviti pitanja.

Susret sa OP studentima: Kao znak važnosti koju Red propovjednika posvećuje odgoju i obrazovanju, u popodnevnom dijelu dana organiziran je susret s braćom u početnoj formaciji. U otvorenom i bratskom ozračju studenti su mogli osobno upoznati Učitelja reda i iznijeti svoja razmišljanja, ukazati na poteškoće i razmijeniti iskustva. Također je dogovoren nastavak susreta za idući dan sa fr. Pablom i fr. Florentinom kako bi se braća studenti dodatno upoznali s mogućnostima intelektualnog usavršavanja i bogatim iskustvima bratskoga života u Redu.

U studentskoj rekreaciji samostana Kraljice sv. Krunice 1. lipnja u večernjim satima održano je predavanje o apostolskom i intelektualnom životu braće Reda propovjednika. Za braću studente i njihovog regensa studija fr. Alojza Čubelića predavanja su održali sociusi učitelja Reda: za intelektualni život fr. Pablo Carlos Sicouly, a za apostolski život fr. Florentino Bolo.

Fr. Pablo u svome predavanju predstavio je dominikanski studij kao središte našeg redovničkog života i kao dio našeg poslanja napominjući tradiciju studija i intelektualnog života u našem Redu još od utemeljitelja sv. Dominika.

Istaknuto je također učenje jezika, kako službenih, kao što su engleski, francuski i španjolski, tako i biblijskih jezika poput hebrejskog i grčkog, jer je sve to bitno za propovjedničko poslanje, a posebno mjesto zauzima latinski jezik kojeg bi svaki brat trebao dobro poznavati.

Brat Florentino govorio je o usustavljanju baza podataka u službi apostolata Reda, prikazao je dobre primjere u zajedničkom dijeljenju iskustava postojeće prakse u apostolatu kao i mesta moguće suradnje u apostolatu Reda. Zajedničko povezivanje pomoću google drivea i workplacea ima značajnu ulogu te je potaknuo braću u formaciji da se time koriste u budućim poslanjima.

Peščenica: Učitelj Reda propovjednika, fr. Gerard Timoner III., nakon zajedničkog slavljenja večernje svete mise s braćom dominikancima 1. lipnja 2023. u samostansko-župnoj crkvi Blaženog Augustina Kažotića, susreo se s članovima laičkih bratstava Hrvatske dominikanske provincije iz Zagreba; bratstvom Blaženog

Augustina Kažotića iz istoimene župe i bratstvom Svetog Dominika iz župe Kraljice Svete Krunice s Kolonije.

Susret je započeo s Učiteljevim kratkim prikazom dominikanske obitelji kojoj, osim redovnika i redovnica, pripadaju i laička bratstva. Ovako velika dominikanska obitelj, prema riječima pape Franje u nedavnom pismu *Praedicator graziae*, predstavlja mikrokozmos čitave Crkve, koji svoje ishodište ima u Svetom Dominiku, odnosno Dominikanskom Redu.

Rijeka: U petak 2. lipnja Učitelj reda fr. Gerard Timoner III., u pratnji sociusa provincijala Hrvatske dominikanske provincije fr. Domagoja A. Polanščaka stigao je u službenu vizitaciju Samostanu sv. Jeronima u Rijeci. Po dolasku u „grad koji teče“ u ime Riječke nadbiskupije pozdravio ga je generalni vikar vlč. Mario Tomljanović, a u samostanu starješina fr. Ivan Dominik Iličić. Tu se, osim s braćom, susreo i s dijelom Dominikanskog pokreta mladih koji su aktivni u ovom samostanu.

Split: U subotu 3. lipnja Učitelj i njegovi suradnici stigli su u Split, u Samostan sv. Katarine Aleksandrijske, gdje im je bilo mjesto boravka do povratka u Rim.

Učitelj je braći objasnio smisao i način vizitacije, te nakon što je prior fr. Kristijan Dragan Raič predstavio članove zajednice i njihove aktivnosti, Učitelj je svojim pitanjima usmjeravao višesatni rad skupštine. Razgovor je protekao u

bratskom ozračju s korisnim razmjenama informacija i iskustava. Braća su imala mogućnost i za osobni razgovor s vizitatorima.

Bol: U ponedjeljak 5. lipnja posjetili su Samostan sv. Marije Milosne u Bolu na Braču. U bratskom ozračju brzo je proteklo cijelo prijepodne.

Trogir: U Trogiru je Učitelj Gerard blagoslovio nove klupe, pozlaćenu Gospinu krunu, kao i obnovljene orgulje izgrađene davne 1903. godine, prve u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji koje su radili majstori Heferera iz Zagreba. Za vrijeme svete mise Učitelj se osvrnuo u svojoj homiliji na jedan od najdirljivijih dijelova Ivanova evanđelja u kojem Isus moli za nas: *Molim da svi budu jedno kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu jedno da svijet užvje ruje da si me ti poslao.* „Doista je ohrabrujuće

i dirljivo otkriti da smo mi u središtu Isusove molitve!“ – istaknuo je Učitelj Gerard.

Prije povratka u Rim Učitelj je slavio svetu misu, na Tijelovo, u četvrtak 8. svibnja u dominikanskoj crkvi u Splitu. U svojoj je homiliji posebno istaknuo važnost da Isusa prepoznamo u našem svakodnevnom životu, a osobito u Euharistiji. S tim u svezi je rekao da kao što su učenici, na putu prema Emausu, prepoznali Isusa u ‘lomljenju kruha’, a apostol Toma ga je prepoznao dodirivanjem Kristovih rana, tako i mi, molimo ga danas dok primamo Svetu Pričest na ovoj misi, za milost da prepoznamo njegovu prisutnost u sebi i u našoj braći i sestraru. „Molimo također za jedinstvo Crkve, otajstvenog Tijela Kristova, kako bi ona bila vidljivi znak trajne Isusove prisutnosti u našem svijetu“. – zaključio je.

UČITELJEV POSJET SESTRAMA U ZAGREBAČKOM SAMOSTANU BL. OZANE KOTORSKE

Učitelj Reda fr. Gerard Francisco Parco Timoner III. posjetio je, kao što je navedeno, sve kuće i zajednice Hrvatske dominikanske provincije u Hrvatskoj, BiH i u Sloveniji. Bio je to prvi njegov posjet našoj domovini. Zadovoljne smo i sretne što je našao vremena te posjetio i naše samostane, Korčulu, Šibenik i Zagreb.

U Zagrebačkom je samostanu bl. Ozane slavio jutarnju svetu misu zajedno s fr. Domagojem Polanščakom i župnim vikarom vlč. Milanom Dančuom. Prije mise ga je došao pozdraviti i župnik vlč. Ivan Filipčić. Na misi su bili predstavnici i raznih molitvenih zajednica koje djeluju u našoj župi, poput kruničara, te dominikanske mladeži i drugih. Kapelan Dančuo je na početku misnog slavlja izrazio Učitelju Gerardu dobrodošlicu uime cijele župskе zajednice Krista Kralja i predstavio mu djelatnosti sestara dominikanki u župi kao i njihovu odličnu suradnju sa župnicima od samog

osnutka. Istaknuo je i da je župa, zapravo, započela radom prije 85 godina u samostanskoj kapeli sestara dominikanki.

Uvodeći u misno slavlje fr. Domagoj Polanščak je naglasio kako je Učitelj „ovim posjetom sestrama htio pokazati da on nije došao samo nama, braći dominikancima, nego cijeloj dominikanskoj obitelji, dakle i sestrama

dominikankama, ali isto tako i članovima Trećega reda, odnosno naših vanjskih bratstava.“

Za vrijeme homilije Učitelj Gerard je propovijedao na engleskom jeziku, a prevodio je fr. Domagoj. Glavna misao propovjedi bila je netom pročitana riječ Božja iz Evanđelja Mk 10, 46-52, o slijepcu Bartimeju koji je molio Isusa da ga ozdravi. Potakao je najprije sve na zahvalnost Bogu za dar zvanja i mogućnost našeg svjedočenja Evanđelja. S tim u svezi Učitelj je rekao:

„Draga braće i sestre, danas smo se okupili oko euharistijskoga stola, kako bismo zahvalili Gospodinu na svim njegovim dobročinstvima. Jedno od tih dobročinstava, odnosno Božjih blagoslova je i ova vaša zajednica vjernika, kao i vaš odnos s vašim župnikom i župnim vikarom Milanom Dančuom. Zahvalujemo Gospodinu i na daru dominikanskoga zvanja, odnosno poziva i na mogućnosti da kroz naše zavjete odnosno obećanja propovijedamo i svjedočimo našu dominikansku pripadnost i poziv.“

Osvrnuvši se potom na molbu slijepca Bartmeja, Učitelj Gerard je podsjetio kako je slijepi prosjak molio Gospodina Isusa da mu udijeli dar da još jednom vidi.

„Isus je svjetlo ovoga svijeta,“ – nastavio je Učitelj. „Isus je utjelovljena riječ koja nam omogućuje da vidimo istinu u ovome svijetu. Vjera je također jedan način gledanja. Na primjer kad uzimamo euharistiju, odnosno svetu prijest, s našim očima vidimo kruh, ali našim srcem vidimo nešto dublje, vidimo Isusa koji je prisutan. Danas, u našem svijetu u kojemu mi živimo, postoji sljepoča među mnogim ljudima.“ – rekao je Učitelj i potom podsjetio kako je Papa Franjo 2015. posjetio njegovu domovinu, Filipine. Tom je prigodom, na Sveučilištu sv. Tome, koje vode dominikanci, susreo tisuće mladih. „Tada je jedna mala djevojčica, koja se zvala Gizela, postavila Papi pitanje koje je bilo unaprijed pripravljeno. Ona je bila siroče, dijete sa ceste o kojoj je brigu vodila Crkva. Ona je postavila Papi pitanje, kako to da tolika dječa pate, a primaju tako malu pomoć, odnosno susretljivost od drugih ljudi. I nije mogla dovršiti to što je željela reći, jer je u jednom trenutku zaplakala. Sveti Otac je imao unaprijed pripravljen odgovor, budući da je imao i unaprijed pripravljena pitanja, no, u tom trenutku Papa je zatvorio taj svoj unaprijed pripravljen odgovor, obratio se svima nazočnima i rekao da im je ta djevojčica poslala jednu važnu poruku. Poruka je sljedeća: ponekad u našem životu možemo vidjeti neke stvari jasno tek onda kada su nam

oči uplakane suzama. Suosjećanje liječi naše sljepilo.“

Učitelj Gerard je naglasio kako je važno da se svi mi liječimo od vlastitog sljepila. „Postoje trenuci – dodao je – kada vidimo našeg bližnjega, ali kao da ga i ne vidimo, odnosno, ne vidimo u njemu ili u njoj Božje stvorenje. Možda smo razočarani zbog nečega sa sestrom s kojom živimo i zbog toga nismo u tom trenutku u mogućnosti vidjeti sestruru s kojom živimo, nego samo osobu koja nas je razočarala ili povrijedila. Kad se nešto tako dogodi mi u tom trenutku postajemo slijepi i poput Bartimeja, tražimo Isusa da izlječi naše sljepilo.

Biti poput Isusa, imati srce za drugoga, samo to može izlječiti naše sljepilo. Suze suosjećanja i ljubavi mogu izlječiti naše oči, naš vid.“ – zaključio je svoju propovijed Učitelj Gerard.

Učitelj sa sestrama u blagovaoni

Nakon euharistijskog stola slijedilo je obiteljsko, premda kratko, druženje u našoj blagovaonici.

Učitelj Gerard je zahvalio sestrama za podršku što je daju braći dominikancima, a napose što mole za njih. Izrazio je također zadovoljstvo što naša Kongregacija privlači mlade i ukazuje im kako mogu na različite načine svjedočiti Evandgelje ovome svijetu, odnosno propovijedati.

Potom se osvrnuo na pismo pape Franje, *Praedicator graziae*, upućeno Učitelju reda 24. svibnja 2021., povodom 800. obljetnice smrti sv. oca Dominika.

U tom je pismu Papa prvi put naveo sve ogranke dominikanske obitelji: braću, monahinje, apostolske sestre, dominikanski Treći red, svećeničko bratstvo, dominikansku mladež i u svim je tim ograncima prisutna karizma propovijedanja na različite načine, po uzoru na sv. Dominika. Spomenuo je također kako je ta karizma prožela i propovijedanje jedne žene, sv. Katarine Sijenske koja je bila dominikanska trećoredca. Zbog svoje je zauzete gorljivosti i ljubavi prema Crkvi proglašena naučiteljicom Crkve, isto tako i zaštitnicom Italije kao i cijele Europe. Papa nadalje podsjeća u tom pismu kako se može propovijedati i kroz djela ljubavi, kroz umjetnost, kroz zauzetost na socijalnom području za ljudska prava i na brojne druge načine. Za sve je to naveo brojne primjere dominikanskih svetaca. Propovjednička karizma sv. Dominika prepoznatljiva je i u hrabrom navijestanju mnogih mučenika, koji su govorili i kada su šutjeli kao mučenici.

Učitelj Gerard je također naveo statistiku o brojčanom stanju u dominikanskome redu. „Danas ima u svijetu 5.212 braće dominikana, 19.000 apostolskih sestara, 2.200 monahinja (klauzurnih sestara), 400 članova svećeničkih bratstava. Nedavno su dva člana tih svećeničkih bratstava postali kardinalima. Jedan od njih je Portugalac Tolentino Mendonsa, prefekt dikasterija za kulturu i odgoj u Vatikanu. Drugi kardinal je nadbiskup u Manili. Ima također 128.000 članova dominikanskih laičkih bratstava. I kao što vidimo, slični su omjeri u

dominikanskoj obitelji kao i u općoj Crkvi. U univerzalnoj Crkvi su 99 posto vjernici laici. Dominikansku obitelj čini također 389 blaženika i svetaca, a u godini imamo 365 dana. Dakle imamo više blaženika i svetaca nego dana u godini, ali neke mučenike častimo kao 'drugove mučenike', dakle sve zajedno koji su mučeni isti dan. Najveći broj svetaca i blaženika ima dominikanska obitelj."

Na kraju se posebno osvrnuo na braću i sestre u Ukrajini i u Mianmaru (Burmi), koji mnogo trpe zbog ratnih strahota i pozvao da molimo za njih.

Predložio je kako bi bilo dobro kad bismo, poučeni iskustvom rata, napisali pismo ohrađenja našoj braći. „Ako netko ima iskustvo Božjega milosrđa i nade koja je pomogla ljudima izaći iz ratne traume, bilo bi lijepo da to svjedočanstvo napišete i proslijedite drugima. Jer kršćansko pomirenje se ne sastoji samo u tome da se rukujemo sa neprijateljem ili s onima koji nas napadaju, nego u tome da se žrtvama vrati ljudsko dostojanstvo. To je najveći dar koji možemo dati sada u ovom trenutku, dakle, dar nade. To je moja molba!“

Priora s. Katarina je zahvalila Učitelju na posjeti, kao i na poticajnim riječima. Obećala mu i daljnju našu podršku Braći, osobito molitvenu, potom mu je uručila 'praktičan' poklon što je on rado i sa zahvalnošću primio.

Na kraju je podijelio sestrama dominikanski blagoslov, koji se u samim počecima Reda podjeljivao braći i sestrama.

Molitva Reda propovjednika, iz 13. stoljeća

„O Vječni Bože, ti si nas odabrao da budemo svjedoci Tvoje istine i propovjednici Tvoje Riječi. Daj nam, molimo Te, dar Duha Svetoga kako bismo s oduševljenjem navještali tvoje evanđelje. Neka naše riječi budu istinske, naše djelovanje hrabro, naša ljubav neumorna. Učini nas strpljivima u trudu, poniznima u službi i uvijek spremnima za obraćenje. Neka naša propovijed bude svjetlo koje razbija tamu, istina koja oslobađa i ljubav koja obnavlja. Po zagovoru svetog Dominika, svetog Katarine i svih svetih, daj nam hrabrosti i mudrosti da budemo sveti i revni propovjednici. Amen.“

Sabrala i uredila s. Slavka S.

Uz spomandan Prijenosa tijela sv. oca Dominika u mramorni grob

Dominik je želio biti pokopan u Bologni, u crkvi Sv. Nikole delle Vigne (de Vineis), "pod nogama braće". Mnogi koji su bolovali od raznih bolesti tvrdili su da im se na njegovu grobu povratilo zdravlje. Braća su pak odbijala priznati čudesna ozdravljenja te su lomila za-vjetne darove.

Napokon je 24. svibnja 1233. Dominikovo tijelo preneseno u mramorni grob. To se dogodilo na zahtjev pape Grgura IX., a u nazočnosti ravenskog nadbiskupa i papina legata Teodorika, učitelja Reda bl. Jordana Saskog i mnoštva braće koja su upravo bila na općoj skupštini Reda u Bologni. Prigodom prijenosa osjetio se divan miomiris iz Dominikova svetog tijela, "koji je svima jasno pokazivao kako

je on bio ugodan Kristov miomiris. Nadbiskup je slavio misno slavlje, a kako je bio treći dan Duhova, zbor je započeo ulaznu pjesmu: Primite veselje slave svoje' (Accipite iucunditatem gloriae vestrae)" (Jordan Saski).

To je bio početak crkvenopravnog postupka za Dominikovo proglašenje svetim. Nakon

njegova završetka, Grgur IX. je, 3. srpnja 1234., Dominika ubrojio među svece. Zatim je Ivan iz Vercellija, šesti učitelj Reda, dao sagraditi dostoјniji grob, u koji je 5. lipnja 1267. položeno tijelo svetoga Dominika. Mramorne reljefe na njegovu grobu isklesao je Nikola dell'Arco.

OBNOVA ZAVJETA U ZAGREBU

Na blagdan Gospe Pompejske 8. svibnja 2023. s. Marta Turi i s. Andželina Radoš obnovile su svoje zavjete, na ruke vrhovne poglavarice s. Jake Vuco. Obnovi je prethodila duhovna priprava koju su okrunile hodočašćem u Mariju Bistrigu, zajedno s kruničarima. Obred obnove bio je u sklopu svete mise koju je predslavio župni vikar vlč. Milan Dančuo. On je u propovijedi naglasio kako Marija brižno čuva i brani sve one koji odluče slijediti njezina Sina Isusa, zato je važno predati se u njezine ruke s punim povjerenjem, da nam ona pokaže put i

vodi nas k Isusu. U radosnom euharistijskom slavlju nazočila je cijela samostanska zajednica bl. Ozane, molitvom i pjesmom. Slavlje je nastavljeno i za 'obiteljskim' stolom. Tu je č. majka potakla mlade sestre, kao i cijelu zajednicu na revno naslijedovanje Onoga na čiji smo se poziv odazvale spremno, odlučno i bezuvjetno. Neka nam svima u tom hodu pomogne zagovor i primjer drage Majke koja je prihvatile Očevu volju, premda nije znala što sve nosi njezin pristanak, ali je vjerovala da Bog znade i to joj je bilo dovoljno.

POTICAJNO PISMO VRHOVNE POGLAVARICE S. JAKE VUCO POVODOM PROSLAVE SV. KATARINE SJENSKE

Za nas sveta Katarina Sijenska je prva među dominikankama. Živjela je životom kako je Krist tražio od svojih učenika, propovijedala i svjedočila u i izvan svoje zajednice!

Ni Katarinino vrijeme nije bilo lako, politički i unutarcrkveno se mijesalo puno problema, ali ona nije bila rezervirana. Svojom otvorennošću, hrabrošću i odvagošću nije samo govorila, nego djelovala, putovala, bila je na pravom mjestu kada i gdje je trebala.

Njen život u srednjem vijeku i danas je izazov nama koji ponekad plaho, nesigurno, tiho i ne baš često pokušavamo svijet u kojem živimo „zapaliti” vatrom ljubavi, vatrom o kojoj je ona često govorila... Ta vatra gori u nama za Krista i njegovu slavu, ali ona se treba čuti i vidjeti!

Nije teško ili loše vrijeme ono koje nas određuje, trebamo se zauzeti i odrediti za dobro, za pravedno, za vrijedno, za teško, za ono što nije popularno, kako bi u konačnici bili pobjednici u nebeskoj slavi!

Ako si ono što bi trebala biti, zapalit ćeš cijeli svijet, kaže sv. Katarina i, upućuje nas na Božji poziv da se životom trebamo služiti kako bi druge potakli, ohrabrili, naučili. Nema granica kada se oslonimo na Krista, kada smo u dijalogu s njim postajemo sugovornici sa svima...

O slavlju svete Katarine Sijenske koje se najviše slavi u našem samostanu na Škrapama u Splitu, želim svima njenu hrabrost i centriranost na Krista, na dobro, na

opće dobro, ne na ono što meni ili nama godi ili odgovara.

Neka naš život uči primjer svete Katarine koja trpi s Crkvom i za Crkvu, koja živi s Crkvom i za Crkvu.

Posebno čestitam imendant s. Katarini koja nosi ime svete Katarine Sijenske. Molim da Vam ona svijetli kao primjer kako biti u svijetu – a ne od svijeta, kako biti aktivna – a ne umorna, kako biti ustrajna – a ne popustljiva kada sve treba Njemu Voditi.

Sretan blagdan, sretan imendant od srca

s. Jaka Vuco OP

PROSLAVA SVETE KATARINE SIJENSKE NA ŠKRAPAMA

Posebno razrađenim planom i programom, kao što je dolje naznačeno na plakatu, svečano je proslavljen u subotu 29. travnja 2023. zaštitnica Europe i samostana u splitskim Škrapama. Proslavi je prethodilo trodnevno slavlje. Trodnevnicu je predvodio don Ante Rako. Na samu svetu Katarinu, u subotu 29. travnja, u 19.00 sati, svečano misno slavlje predvodio je pater Hrvoje Mravak.

Zadnji dan trodnevlja, u petak 28. travnja vjernici su uživali u prekrasnom koncertu što ga je priredio dječji zbor *Biseri*, pod ravnjem s. Pavle Negovec. Na koncertu su izvedena skladbe Andelu Čuvar, svetoj Katarini Sijenskoj, blaženoj Ozani Kotorskoj, svetoj Maloj Tereziji, svetom Dominiku, Kraljici svete Krunice.

Kronološki živopisni događaji na Škrapama

♪ 18.ožujka 2023. na Škrapama je održana duhovna obnova za pjevače mješovitog zbora. Bila je prigoda i za svetu isповijed. Duhovnu obnovu su organizirale s. Pavla & s. Fidelis uz potporu i pomoć župnog upravitelja don Ivana, a predvodio je fra Domagoj Runje, franjevac iz obližnjeg klerikata. Po dojmovima pjevača, "Duhovna obnova je bila divna. Proniknuti dušu u sebe i pokušati vidjeti gdje si grijesio i kako biti bolji."

♪ Ovogodišnji klasični škapski "maraton" zbivanja i događaja startao je sa Cvjetnicom. Cvjetnica, obredi Velikog tjedna i Uskrs su prošli kako im i dolikuje: pobožno, raspjevano i dostojanstveno. Kroz te dane, časne su bile aktivne i nisu se stedjele u uređenju crkve i pri-pomaganju u crkvi za vrijeme obreda, kao i u "pučkim pobožnostima".

♪ Po starom dobrom običaju, Uskrsna Misa (i veći broj pjevača) je odličan "tajming" da č. Pavla pokaže svoje propovjedničke vještine, i malo "opere" pojedine pjevače, te radosno navijesti sve buduće "obavezne", događaje, a tiču se zbora i "nje".

♪ U nedjelju 23. 4 u župi je bila krizma. Događaj kao i u svakoj drugoj župi. Međutim kad se krizma održava na školskom igralištu, i kad sve potrebno za održavanje Mise moraš odnijeti na njega, a u međuvremenu imaš druge dvije svete Mise u crkvi i između toga svega trebaš skuhati

i ručak jer dolazi nadbiskup u miru, stvar nije baš zgodna, a niti jednostavna. Ako želite znati kako je to ostvarivo, a ostvarivo je, i što je bilo na "meniju" – obratite se s. Fidelis.

♪ Znači, nismo ni pojeli sve sirnice od Uskrsa, a niti sve kolače od krizme, a već je krenula trodnevica za svetkovinu svete Katarine Sijenske, zaštitnice škapskog samostana.

Samostan s. Dominikanki i župa Preč. Srca Marijina
na Škrapama

**PROSLAVA BLAGDANA
SVETE KATARINE SIJENSKE**

TRODNEVNICA
SRIJEDA, ČETVRTAK I PETAK
(26. - 28. travnja)
svećana misa u 19 sati
koju predvodi
don Ante Rako
profesor na KBF-u

U PETAK POSLJE SVETE MISE
KONCERT
DJEĆJEG ZBORA BISERI

BLAGDAN SV. KATARINE
SUBOTA, 29. travnja 2023.
SVEĆANA SVETA MISA U 19 SATI
Koju predvodi **pater Hrvoje Mravak**
učitelj Isusovaca u Splitu

Sv. Katarino Sijenska, moli za nas!

Svaki dan trodnevnice u 19.00 sati svetu misu je predvodio don Ante Rako. Lijepim, poticajnim i konkretnim primjerima nas je proveo od Sijene i svete Katarine, priko Kotora i blažene Ozane, do Škrapa i škrapljana. Čovjek jednostavno zna znanje. Šteta što propovijed na blagdan blažene Ozane nije snimljena ni zapisana. Da se klupe dodatno popune bijelim habitima, pobrinule su se sestre iz samostana sv. Martina.

Trećeg dana trodnevnice, dječji zbor "Biseri" održao je prigodni koncert. Na koncertu su izvedene skladbe, posvećene: Anđelu Čuvaru, svetoj Katarini Sijenskoj, blaženoj Ozani kotor-skoj, svetoj Maloj Tereziji, svetom Dominiku, Kraljici svete Krunice. Za glazbeni dio je bila odgovorna s. Pavla, dok se s. Fidelis pobrinula za recitatorski dio.

Rad s. Pavle s djecom na glazbenom polju se uistinu vidi. Ali osim glazbe, bitni je dio što sestre istodobno odgajaju nove naraštaje djece i župljana u dominikanskom duhu. Dosta je pogledati skladbe koje su se izvodile. Današnje sestre siju, a žetva kad dođe.

Koncert je prenošen online, za sve one koji nisu mogli prisustvovati, ali i da se malo naglaši dominikanska prisutnost u radu s mladima. Iako je zajednica sestara na Škrapama starije dobi, otvorene su novim komunikacijskim sredstvima, pogotovo što je posljednjih godina prisutnost na internetu postala sve važnija. Nije ta prisutnost samo zato što se tako omogućuje veća vidljivost, nego prije svega i zbog vlastitog poziva dominikanskog Reda, koji od zahtijeva prisutnost u svijetu, primjerenu svakoj generaciji.

♪ Na Facebooku stranici zbora Škrapa, objavljena je i mala trodnevnica koja je za svaki dan donijela neku zanimljivu informaciju o svetoj Katarini Sijenskoj.

Prvi dan trodnevnice u čast svete Katarine Sijenske

Jedno evokativno okruženje u kojem je sveta Katarina mogla iskazivati djela milosrđa, nalazi se u srcu tisuću godina stare bolnice "Spedale di Santa Maria della Scala" u gradu Sieni. To je jedna od najstarijih bolnica u Europi. Nazvana je tako zbog svoje lokacije koja se nalazi ispred stepeništa Sijenske katedrale.

Bolnica je osnovana u 9. stoljeću od strane kanonika Katedrale, kao izraz Božje ljubavi prema potrebitima. Ova pobožna ustanova bila je prije svega utočište za brojne hodočasnike koji su prolazili Franačkim putem. Via Francigena ili Franački put je drevna cesta i hodočasnička ruta koja vodi od katedralnog grada Canterburyja u Engleskoj, preko Francuske i Švicarske, do Rima i potom do Apulije u Italiji, gdje su bile luke ukrcanja za Svetu zemlju.

Bolnica je služila i kao mjesto dobrodošlice za siromašne u potrazi za milostinjom, te za napuštenu i odbačenu djecu, takozvane 'gettati'. Tijekom vremena, uz te svrhe pridodala se pomoć i njega bolesnima, tako da zakonske odredbe iz četrnaestog stoljeća potvrđuju prisutnost stalnog liječnika, kirurga i ljekarnika.

Mjesto gdje se vjera izražavala u služenju bližnjemu, ne može ne podsjećat na Katarinu koja je ovamo dolazila svaki dan, donoseći pomoć i utjehu potrebitima. To pokazuje kako je svetica aktivno i konkretno tumačila kršćansko milosrđe. Utjelovila je ulogu dobrovoljne medicinske sestre par excellence, pune ljubavi i neiscrpne energije.

Naoružana boćicom ljekovitog bilja, trebala je, prema tadašnjim vjerovanjima, obraniti od zaraza, zatim svjetiljkom kao neizostavnim alatom na svakom putu, i štapom za podupiranje, odlazila je u bolnicu da bi svojom prisutnošću olakšavala tjelesne i duhovne patnje bolesnika. Svi ti predmeti su sačuvani i mogu se vidjeti

unutar svetišta "Svetište Dom svete Katarine" u Sijeni.

Prema čvrstoj tradiciji, Katarina je ponekad ostajala toliko dugo u ovoj bolnici da joj je bilo nemoguće navečer se vratiti k njezinoj kući. Tada bi provela noć u maloj prostoriji koju se i danas može posjetiti. Tu se, kao uspomena, nalazi kip usnule svetice i mnoge druge slike svete Katarine koje su ostavile snažan trag na njezino djelovanje u tim mjestima. U oratoriju, u bolnicu, se s vremenom nastala Družba svetog Mihaela, posvećena brizi za bolesne i opremanju preminulih. Iako Katarina nikada nije postala dio Družbe – čiji su članovi bili isključivo muškarci – u čast svetice i kao dokaz njezine povezanosti s braćom i njima dragim mjestom, ime same Družbe promijenjeno je u "Sveta Katarina od Noći", o čemu svjedoče dokumenti počevši od 1479. godine.

Drugi dan trodnevnice u čast svete Katarine Sijenske

- ogrtač sv. Katarine -

U bazilici Santa Maria delle Grazie u Miljanu, u Cappella Bolla, sada svete Katarina Sijenske, u desnom kutu blizu vrata (u jednoj mramornoj niši), od 1972. čuva se relikvija kapuljače ili ogrtača svete Katarine Sijenske. Ogrtač se prethodno nalazio u crkvi svetog Dominika u Veneciji, koja je srušena s istoimenim samostanom u 19. stoljeću.

Ovaj ogrtač iz Sijene u Veneciju je donio fr. Tommaso da Siena (poznat kao Caffarini) 1398. godine. To je isti ogrtač koji je svetica nosila kad je doživjela mistične zaruke s Isusom i koji joj je toliko drag. Katarina je često govorila da se toga ogrtača nipošto ne želi lišiti, i dodala je, gotovo prorokujući: "Želim da se ovaj ogrtač sačuva i nakon mog života". Svaki put kad bi se poderao ili na nekom dijelu rašio, sama bi ga popravila s velikom pažnjom.

Umirući, povjerila ga je na poseban način fr. Tommasu della Fonteu, svom prvom isповjedniku, koji ga je čuvao s velikim poštovanjem, ali ga je pred smrt predao jednoj od svojih nećakinja, Katarini Coti, koja je bila sestra od

pokore svetog Dominika. Upravo od nje ga je dobio Caffarini, koji se pobrinuo za njegov prijenos u Veneciju gdje ga je dao na čuvanje dominikanskim časnim sestrama (monahinjama ili trećoredicama, nije poznato). Te sestre su ga najvjerojatnije predale fratrima dominikancima u samostanu svetog Dominika.

Treći dan trodnevnice u čast svete Katarine Sijenske

Crkva Raspela u Sijeni sagrađena je između 1614. i 1623. godine, na zemljištu na kojem se prema predaji nalazio povrtnjak obitelji Benincasa. Svrha njezine izgradnje bila je smjestiti čudesno "Raspelo" s kojeg je Katarina primila stigme 1375.

Raspelo Stigma potječe iz pisane umjetničke škole i datira iz druge polovice 12. stoljeća. Raspelo se nalazilo u crkvi svete Kristine u Pisi, koja je bilo poprište čudesnog događaja od 1. travnja 1375. Sveta Katarina Sijenska rekla je svom isповjedniku Rajmundu iz Capue: «Znaj oče, da milosrdem Gospodinovim već nosim njegove stigme u tijelu... Vidjela sam Gospodina pribijena na križ, dolazio je prema meni u velikom svjetlu, a poticaj moje duše, u želji da ide u susret svom Stvoritelju, bio je toliki da je moje tijelo bilo prisiljeno ustati. Tada sam iz ožiljaka njegovih presvetih rana vidjela kako pet krvnih zraka silazi u mene, usmjerena na moje ruke i noge i na moje srce. Odmah sam uzviknula: Ah, Gospodine Bože moj, preklinjem te da se ti ožiljci ne pojave izvana na mom tijelu. Dok sam to govorila, i prije nego što su zrake dospjele do mene, promijenile su svoju boju krvi u sjajnu boju».

Raspelo je "ukradeno" 1563. iz pizanske crkve svete Kristine uz pomoć kardinala nadbiskupa Pise, Angela Nicolinija i prevezeno u Sienu 1565. te je postavljeno u "Oratorij kuhinje" gdje je ostalo do 1623., godine kad je izgrađena nova kapela u kojoj se Raspelo i danas nalazi.

Ovu je kapelu 23. travnja 1623. posvetio nadbiskup Alessandro Petrucci. Raspelo je vidljivo iznad glavnog oltara unutar pozlaćenog okvira i okruženo vratima iz šesnaestog stoljeća koje

je oslikao Bartolomeo Neroni, s likovima svete Katarine i svetog Jeronima.

♪ Dan poslije proslave svete Katarine (30.04), zbor je pjevao večernju svetu Misu trećeg dana devetnice svetog Duje. Euharistijsko slavlje u splitskoj prvostolnici predvodio je kapelnik splitske prvostolnice don Tomislav Čubelić uz koncelebraciju katedralnog župnika mons. Ante Mateljana.

Pjevanje preko mise smo stvarno izveli vrhunski. Č. Pavla zadovoljna, don Šime još više (bar je tako rekao). Prokomentirao je s Pavli: "lako tebi s takvim pjevačima i takvom sviračicom". Od tih riječi s. Pavla je pala u mistični zanos, ko Katarina Sijenska ispred raspela u Pisi. Da je s. Fidelis nije odvukla natrag na Škrapu, sigurno bi još meditirala u svetog Duje. Neizostavna podrška na našem nastupu u svetog Duje su bile i sestre dominikanke iz svetog Martina.

Sveti Duje ne bi moga biti tako svečano proslavljen na njegovoj fešti 7. svibnja da ne zapiva i škrapski zbor. Unatoč kiši i nesigurnim vremenskim uvjetima misa i splitska procesija preko Rive se održala.

♪ U utorak 10. svibnja započela je još jedna trodnevница, ali ovaj put u čast Gospe Fatimske. Prvi dan trodnevnice predvodio je don Jure Lovrinčević, drugi dan don Domagoj Durdov i treći fra Ante Bešlić.

Trećeg dana trodnevnice u petak, 12. svibnja održan je veliki koncert duhovne glazbe na školskom igralištu, a nastupili su fra Marin Karačić, Vanessa Mioč i Vis Chorus Angelicus. Koncert je bio humanitarnog karaktera za novu misiju u Ugandi koja će biti posvećena Gospoj Fatimskoj, a vodit će je novi misionar iz Splita don Jakoslav Banić. Na koncertu su bile s. Pavla i s. Fidelis, dok su ostale sestre sve pratile sa terase samostana. Iako ovaj glazbeni izričaj nije svojstven s. Pavli, kao prava "ponizna kćer svetog Dominika" odstajala je cijeli koncert. Baš je bila "zboru i župi na diku". :)

Na samu Gospu Fatimsku, u subotu 13. svibnja svečanu svetu misu je predvodio pater Stjepan Ivan Horvat, misionar Krvi Kristove. Zbog kiše nije bilo procesije.

♪ Dan poslije Gospe Fatimske, u nedjelju 14. svibnja bila je podjela sakramenta svete pričesti našim pravopričesnicima.

♪ Kao što se vidi iz priloženog, nakon mjesec dana intenzivnih, pa skoro svakodnevnih događanja i obaveza u župi i oko nje, kao da je na Škrapama granulo sunce. Napokon su sve obvezе odrđene, stiglo je ljeto i svi krećemo na zaslužene odmore. Ali to se ne odnosi i na škrapske časne.

„Kirurški“ i „estetski“ zahvati na škrapskoj crkvici

Od ponedjeljka 3. srpnja, krenule su sestre dominikanke uz stručno oko župljanke Maje, u malo opsežnije dotjerivanje i osvježavanje škrapske crkvice. Od zadnje temeljitije obnove i bojanja crkve prošlo je preko dvadeset i nešto godina, i njena unutrašnjost je ovaj put tražila malo veći "kirurški" zahvat. Razni "botoksi", "liftinzi", i slični "kozmetički" i "estetski" zahvati u vidu višegodišnjih bojanja, popravljanja, "zatvaranja očiju" i krpljenja crkve se više nisu mogli provoditi. Kad se tome još doda pobožna legenda "da se treba graditi nova crkva," sestre je držala daleko od većih ulaganja. Kako očigledno stvari stoje, za sad nove crkve na Škrapama nema niti da je tražiš uz pomoć "kanoćala".

Bilo kako bilo, malo veće osvježenje je bilo potrebno, i nadamo se da će sve ići bez većih problema i zastoja. Kako se u narodu kaže: "Kad se crkva gradi (obnavlja) i đava ima posla!" Nema sumnje da će Dominik i njegovi sljedbenici izmolit da "crni" bude neko vrime na "birou" i da će se svi započeti radovi što prije završit.

Petar Mrđen

PROSLAVA SV. KATARINE SIJENSKE I U ZAGREBU

Nakon netom završene proslave bl. Ozane Kotorske, zaštitnice samostana i kapele u Zagrebu, slijedila je druga proslava – sv. Katarine Sijenske. Premda se trodnevlje sv. Katarini djelomično preklapalo s devetnjicom bl. Ozani, sestre su se preporučile zagovoru objema našim sveticama. Trodnevlje sv. Katarini Sijenskoj, kao i devetnicu bl. Ozani, je sastavila priora s. Katarina Maglica. Svjesno smo, naime, moćnog zagovora sv. Katarine, stoga joj se i mi s velikim pouzdanjem utječemo i molimo da nam isprosi posvemašnje predanje vječnoj Istini. Ta, tko je bolje od nje uživao tako prisan odnos s Isusom. Neka i nas pouči kako do tog odnosa doći.

Nakon svečane svete mise na čast sv. Katarine 29. travnja, ova je zajednica nastavila još i

imendansko slavlje svoje priore s. Katarine. U blagovaonici su nam se pridružila i djeca iz DV Bl. Hozana koja su svoju čestitku priori izrazila pjesmom. Priora ih je nagradila slatkišima.

Slična slavlja upriličujemo za sva imendanska, a i rođendanska slavlja, nitko ne smije biti zaboravljen. Posebno su u fokusu one hrabre kojima je Gospodin darovao lijepo 'životne brojke'.

Takav jedan 'okrugli' 70. rođendan je imala s. Marina, koja je za tu prigodu dobila lijepi dar: sliku bl. Ozane Kotorske, koja je odmah stavljena u našu kapelu na štovanje. Sliku je, baš za svoju tetku, nacrtao nećak Draže Pavlović.

Inače, za što ljepši ugodaj svih naših slavlja, kao i svakodnevnih obroka uvijek se pobrinu naše vrijedne kuharice, s. Metoda i s. Ivica.

DUHOVNA OBNOVA ZA DJEVOJKE U ZAGREBU

U samostanu bl. Ozane Kotorske u Zagrebu, 1. travnja 2023., održana je duhovna obnova za djevojke. Na duhovnoj obnovi sudjelovalo je sedam djevojaka. Djevojke su stigle u samostan tijekom jutarnjih sati, slijedilo je međusobno upoznavanje. Održana su dva predavanja, prvo "Što je razlučivanje i zašto je ono danas važno?" koje je održala s. Manes Puškarić a drugo "Tko nam nameće prisilne misli?" koje je održala s. Marta Turi. U međuvremenu djevojke su mogle popiti kavu i razgovarati, upoznati se. Nakon ručka sestre su s djevojkama prošetale i

izmolile zajedno krunicu. Poslijepodne bilo je ispunjeno predavanjem "Tko je sv. Dominik i kako nam danas može pomoći dominikanska duhovnost?" koje je održala s. Katarina Maglica. Zatim, kao kruna svega slavljenja je sveta misa koju je predvodio fr. Ivan Marija Tomić i klanjanje pred Presvetim koje su animirale s. Marta i s. Manes. Dan smo zaključili zajedničkom večerom i još jednim druženjem za kraj. Hvala sestrama u Trnju, na čelu sa s. Katarinom Maglicom, što su ovako lijepo ugostile djevojke. Od jednostavnog osmijeha, do nabave, pripreme hrane za doručak, ručak i večeru, suđa, sudjelovanja na svetoj misi i klanjanju – jedno veliko hvala! Bogu hvala na svemu.

U SUBOTICI održana duhovna obnova za djevojke

U samostanu svetog Dominika u Subotici, od 14. do 16. travnja održana je duhovna obnova za djevojke. Duhovnu obnovu predvodila je dominikanka s. Josipa Otahal, učiteljica novakinja, zajedno sa sestrama novakinjama s. Josipom, s. Dominikom i s. Martom Marijom. Na duhovnoj obnovi sudjelovalo je sedam djevojaka iz Subotice. Tijekom tri dana boravka u samostanu djevojke su imale zajedničke svete mise, molitvu časoslova, klanjanje Presvetom oltarskom Sakramantu, predavanje na temu

osobnog poziva te radionicu o temeljnim načelima duhovnosti Reda propovjednika koje baštine od svoga Utemeljitelja: molitvi, studiju, zajedništvu i propovijedanju. Načini su to po kojima je sv. Dominik prepoznavao svoj osobni poziv, razumjevao stvarnost te uočavao i odgovarao na potrebe ljudi svoga vremena. Između pojedinih točaka dnevnog reda djevojke su imale priliku za individualni razgovor sa sestrama, a u večernjim satima su se okupljale na zajedničko druženje prožeto razgovorom, igrom i pjesmom.

Sestre domaćini s. Brigita, s. Tereza i s. Nada, starješica samostana, brinule su se tijekom duhovne obnove da sudionicama ništa ne nedostaje te sve bude u najboljem redu. Euharistijska slavlja služena su u župnoj crkvi svetog Jurja. Na početku duhovne obnove, župnik i dijecezanski upravitelj Subotičke biskupije, mons. Ferenc Fazekas pozdravio je sestre dominikanke iz Korčule i djevojke koje su došle na duhovnu obnovu te im zaželio da ova tri dana provedena u samostanu budu na duhovnu izgradnju. U subotu nakon ručka organizirano je zajednička šetnja tijekom koje su posjetile crkve i vjerske objekte grada Subotice. Navečer je održano prigodno druženje dominikanki sa župljanima.

U nedjelju su časne sestre sa Korčule posvjedočile o svom duhovnom pozivu na dvjema gradskim župama. Sestra Josipa O. i s. Dominika su sudjelovale na svetoj misi zajedno sa župljanima župe Uskršnja Isusova te su na kraju euharistijskog slavlja posvjedočile o svom duhovnom pozivu, a pjesmom i sviranjem pokazale svoje glazbene talente. Istoga dana, na nedjeljnoj misi u župi svetog Jurja, sudjelovale su novakinje s. Josipa B. i s. Marta Marija te su svjedočile o svom duhovnom putu prema posvećivanju Bogu u dominikanskom Redu. Na samom kraju misnog slavlja pridružile su se i s. Josipa O. i s. Dominika koje su glazbenom točkom razveselile vjernike. Župni vikar Tomislav Vojnić zahvalio se sestrama na predivnom svjeđočanstvu o životu u redovništvu.

U ŠIBENIKU održana duhovna obnova za djevojke

U samostanu Gospe od Ružarija u Šibeniku od 16. do 18. lipnja održana je duhovna obnova za djevojke. Na susretu je sudjelovalo šest djevojaka, sve iz Dalmacije (Zadar i Split). Duhovna obnova započela je u petak navečer zazivom Duha Svetoga u sestarskoj kapelici. Kroz subotu i nedjelju djevojke su molile liturgiju časova sa sestrami, sudjelovale na svetim misama koje je predslavio don Vladimir Smoljo, svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije, zajedno slavile Gospodina u Presvetom Sakramentu uz pjesmu i molitvu, posjetile šetnicu sv. Ante te vrijeme provodile rastući u

Gospodinu i međusobnom druženju te onom sa sestrama a u nagovorima promišljale su o ženskom srcu kroz biblijski lik Judite i što uistinu znači žensko srce prožeto molitvom i pouzdanjem u Boga. Glazbeni dio animirale su same djevojke svojim sviranjem i pjevanjem, dok su sestre u samostanu brinule o objedima, liturgiji i bile sve uvijek na raspolaganju djevojkama za druženje i razgovor.

Održan online susret za djevojke

Usubotu, 20. svibnja u večernjim satima, sestra Marta Turi i sestra Manes Puškarić održale su online duhovni susret za djevojke. Na susretu su sudjelovale četiri djevojke iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Susret je započeo predstavljanjem svake sestre i djevojke,

uvodnom meditacijom i molitvom Duhu Svetom. Sestra Marta je posvjedočila o svome duhovnom pozivu a zatim je bilo vremena za pitanja i razgovor. Za kraj izmolili su krunicu BDM na nakane djevojaka.

Duhovne vježbe za sestre u Korčuli

Duhovne vježbe za sestre započele su u 18. lipnja 2023. navečer u samostanu Andjela čuvara u Korčuli. Voditelj duhovnih vježbi je svećenik Đakovačko – osječke nadbiskupije i

profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu dr. sc. Ivica Raguž. Sudjelovalo je dvadesetak sestara iz naših zajednica.

U Veloj Luci proslavljen sv. Josip Radnik

Uponedjeljak, 1. svibnja, svečano smo proslavili sv. Josipa Radnika, zaštitnika samostana dominikanki u Veloj Luci. Euharistijsko slavlje u kućnoj kapelici predslavio je župnik don Hrvoje Katušić u zajedništvu sa o. Zlatkom Žuvelom, karmeličaninom. Na misi su sudjelovale naše trećoredice i župljani u lijepom broju. Don Hrvoje je naglasio kako su dominikanke prisutne u Veloj Luci skoro 100 godina i njihova nazočnost je jedna duhovna potpora narodu. Stavio nam je također sv. Josipa Radnika kao uzor u radu, jer nam je Stvoritelj dao ruke za rad i stvaralaštvo. Naša skromna kapelica odjekivala je od radosne molitve i pjesme, koja je dotakla i s. Mariju

Lurdes. Ona je iz svoje sobe i bolesničkog kreveta osjetila tu radost te je cijelog dana bila posebno raspoložena. Nakon svete mise svi su smo se okupili oko našega stola i počastili se uz veselo druženje.

Nakon prve mise slijedila je druga, isto u našoj kapelici, koju je don Hrvoje slavio sa djevojkama iz doma Paola di Rosa iz Dubrovnika, koje su bile na trodnevnoj duhovnoj obnovi u Veloj Luci uz svoje sestre koje se brinu za njih – s. Marijanu i s. Branku. Tako je dah mladosti dotaknuo i našu malu zajednicu. Nakon mise opet smo se počastili i družili. Toga dana su nas posjetile i naše sestre iz Korčule te smo podijelile radost zajedništva.

SUSRET U DIJALOGU: SINODA O SINODALNOSTI

UZagrebu je, povodom svetkovine Majke Božje od Kamenitih vrata, boravio generalni tajnik Biskupske sinode kardinal Mario Grech. U Susretu u dijalogu osvrnuli smo se na poruke kardinala Grecha izrečene u Zagrebu te razgovarali o sinodskom hodu koji Crkva živi ovih godina.

Na pitanje koje novosti i promjene ovaj proces donosi u Crkvi te na koji način se odvija put

sinodalnosti, za koji papa Franjo kaže da je put koji Bog očekuje od Crkve trećeg tisućljeća, odgovarali su glasnogovornik Hrvatske biskupske konferencije Zvonimir Ancić i moralna teologinja doc. dr. sc. sestra Ana Begić.

Kardinal Grech je podsjetio kako i u drugim kršćanskim crkvama postoji sinoda, odnosno sinodalnost, ali je spomenuo da postoji specifično katoličko značenje sinodalnosti, koje ima

tri glavne karakteristike: sinodalnost, kolegijalnost i zajedništvo s Petrovim nasljednikom.

Profesorica sestra Ana Begić trenutačno je na postdoktorskom studiju iz socijalnih znanosti na Papinskom sveučilištu svetog Tome Akvinskog, te je posvjedočila kako je na ovaj aktualni sinodski proces gleda i kako ga se živi u tamošnjim crkvenim krugovima, a naglasila je cirkularnost sinodskog procesa o kojoj je govorio generalni tajnik Sinode kardinal Mario Grech: „To me oduševilo jer to znači da Sinoda ne ide od točke A na točku E ili F, nego ide natrag na točku A, praktički Sinoda nema kraja, ona je stalno u nekom kretanju. To me fasciniralo jer to i jest sinodalni hod. Također bih istaknula važnost komunikacije, a bez slušanja nećemo imati ni dobru komunikaciju niti dijalog.“

Na pitanje kako se na ovaj poziv pape Franje da se Crkva zaputi na zajednički sinodalni hod odazvala Crkva u našoj zemlji, glasnogovornik Hrvatske biskupske konferencije g. Ancić odgovorio je kako su za cijeli sinodalni hod iz Rima stigle upute o tome što treba činiti u pojedinim biskupijama, a cijeli je proces zamišljen tako da se organiziraju sinodalni susreti po biskupijama, na što su i naši biskupi spremno odgovorili te je u svakoj biskupiji osnovano sinodalno povjerenstvo koje je trebalo koordinirati sva ta sinodalna događanja, a na temelju susreta na različitim razinama sastavljena su izvješća koja su slana u HBK, što je trajalo malo manje od godinu dana. – rekao je Zvonimir Ancić te podsjetio kako je sinodalnost prisutna u Crkvi

od samih početaka u smislu zajedničkog hoda vjernika: “Rekao bih da iznova učimo sinodalnost iako taj proces traje od Drugog vatikanskog sabora i mislim da još uvijek pokušavamo implementirati sve ono što je taj sabor donio.“

Jedna od tema o kojoj se govori u kontekstu aktualne Sinode je i uloga žena u Crkvi, a također se, uz žene, kao skupinu za koju treba imati sluha u Sinodi ističu i mladi. Na pitanje kako gleda na tu problematiku, sestra Ana je odgovorila: „Ne bih upotrijebila riječ problematika kad je riječ o ženama u Crkvi. Mislim da tu riječ možemo ostaviti po strani nakon toliko stoljeća u Crkvi. Promatrajući ovaj proces kao žena mogu samo reći da je papa Franjo upravo poseban u tome što je na velika vrata otvorio mjesto ženi u Crkvi, pa i kardinalima govoriti da žene trebaju biti u Crkvi. Žena ima jedan dar od Boga, a to je intuicija, a s druge strane komplementarnost muškaraca i žena daje veliki plod. Što se tiče mladih, oni su naša sadašnjost i budućnost i nije čudno što papa sudjeluje važnost mladih u sinodalnom hodu. Možda danas imamo dojam da ide sve u krivom smjeru, ali ne bismo smjeli biti tako pesimistični ako imamo jaku vjeru u Boga. Mislim da je upravo ovaj sinodalni hod u ovom vremenu pravi put, zato mislim da bi trebalo biti i više žena i više mladih u Crkvi.“

Zvonimir Ancić zaključno je naglasio kako s velikom nadom gleda na cijeli sinodalni hod te istaknuo tri ključne riječi koje bi trebale obilježavati Sinodu: susret, slušanje i razlučivanje: „Nije lako vidjeti što je ono što trebamo prihvati kao znak vremena, a što je ono što trebamo odbaciti kao ono s čim se nikako ne bismo trebali miriti. Postoje također i tri opasnosti o kojima čitamo u pripremnim dokumentima Sinode, a to su formalizam, intelektualizam i kušnja nepokretljivosti. To su sve kušnje s kojima se trebamo suočiti. Prije svega mislim da treba puno moliti za ovaj put i stvarati ozračje osluškivanja Duha Svetoga: što nam on poručuje za ovo današnje vrijeme.“

Prof. Sandra Smoljo – Dobrovoljski u korčulanskom samostanu o otvorenoj i iskrenoj komunikaciji

Upetak 5. svibnja na Korčulu u samostanu Andjela Čuvara k nama je došla doc. dr. sc. Sandra Smoljo-Dobrovoljski. U večernjim satima prof. Smoljo je održala predavanje za sve sestre naše zajednice s ciljem objašnjavanja i naglašavanja nužnosti otvorene i iskrene komunikacije. Sestre je oduševio njen otvoren i jednostavan pristup u izlaganju, a naročito uključivanje „vertikale”, u naše odnose tj. neizostavnosti Boga u suočavanju s nama samima kao i u dalnjem radu na sebi što je pak preduvjet zdravih odnosa kojima je osnova upravo asertivna komunikacija.

Sutradan, od jutarnjih sati prof. Sandra D. Smoljo bila je posvećena novakinjama kojima je produbila temu asertivne komunikacije. Kako sugovorniku na prikladan način izreći ono što nas uznemiruje, vrijeđa ili smeta u njegovu/njezinu ponašanju, kako izbjegći reagirati u afektu, odnosno važnost sustava vrijednosti kroz koji treba proći ono što izričemo tj. je li ono što i kako komuniciram u skladu s pozivom i zahtjevom poziva na koji smo pozvani, neke su od važnih tema koje je prof. Smoljo dotaknula. Nakon predavanja novakinje su imale vrijeme

za refleksiju na temelju pitanja koje im je prof. Smoljo postavila. U poslijepodnevnim satima upriličena je radionica u kojoj se razvila diskusija o gore spomenutim pitanjima za vlastitu refleksiju. Novakinje su također imale priliku za individualni razgovor s prof. Smoljo koja se potpuno stavila na raspolaganje.

Završno predavanje novakinjama je održala u 18 sati u kojem je, između ostalog, govorila o važnosti emocionalne inteligencije u ophođenju s drugima u svim segmentima života.

Navečer je održano još jedno predavanje za cijelu zajednicu na temu manipulacije u odnosima. Prof. Smoljo je objasnila značajke manipulatora te objasnila nužnost postavljanja jasnih granica u našim odnosima.

U nedjelju prijepodne prof. Smoljo se stavila na raspolaganje za individualne razgovore, a u poslijepodnevnim satima je sa svojom prekrasnom obitelji napustila otok Korčulu i sretno se vratila u Zagreb.

Hvala prof. Smoljo na trudu i zalaganju i nadamo se da se opet vidimo!

s. Josipa Budimir

HAMBURG: Održan Hrvatski festival 2023.

Hrvatski festival 2023., održan je u subotu 27. svibnja u dvorani Vijećnice u hamburškom predjelu Wilhelmsburg, koji predstavlja značajan povod za slavlje jer, kako je istaknuto, obuhvaća nekoliko važnih događaja kako za Republiku Hrvatsku, tako za ovdašnju zajednicu.

Cjelokupnom projektu pokrovitelj je bio Generalni konzulat Republike Hrvatske u Hamburgu uz potporu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Predstavnici hrvatskih vjerskih i društvenih zajednica iz Hamburga, Bremena, Hannovera i pokrajine Schleswig-Holsteina udružili su se kako bi zajedno proslavili Dan državnosti

Republike Hrvatske. Hrvatski festival 2023. je pružio također priliku za obilježavanje i drugih posebnih datuma kao što su 10. godišnjica ulaska Hrvatske u Europsku uniju kao i obljetnica 33. godišnjice misništva patera Ante Bobaša, svećenika, duhovnog glazbenika i voditelja Hrvatske katoličke misije bl. Augustina Kažotića u Hamburgu i njegova 60. rođendana.

Svečanu sv. misu zahvalnicu u crkvi Sv. Bonifacija u Wilhelmsburg u tom je povodu predvodio fr. Bobaš u zajedništvu s misijskim dušobrižnikom dr. fr. Mirkom Irenejom Vlkom, priorom Dominikanskog samostana u Mainzu fr. Franom Prcelom, voditeljem HKZ Bremen fra Ivicom Studenovićem, prof. dr. Markusom Tymisterom te uz asistenciju trajnog đakona. Misnom slavlju pribivao je pomoćni biskup Nadbiskupije Hamburg mons. Horst Eberlein i drugi svećenici.

Propovijedao je fr. Vlk koji je u propovijedi objedinio teme osobne predanosti, nasljedovanja Krista u svjetlu Duhova i domoljublja. Podrazumijeva se kad govorimo o domoljublju da ostavljamo sa strane onaj idolopoklonički rukotvoreni koncept nacionalizma i da govorimo o domoljublju kao o odanosti domovini koja se izražava u davanju počasti rodnom zavičaju, vlastitom jeziku, kulturi, povijesti i svemu

što ide s tim. I još nešto, ponad samog toga da se iz tog domoljublja rađa svijest i da pripadaš jednoj zajednici srca i uma koja nije tek usputna stanica, a nije ni predodređena sudbina, nego istovremeno slobodan izbor i usud. I to onda zajednicu pretvara u jednu dinamiku međusobne upućenosti jednih na druge. Ne poradi neke međusobne ili osobne koristi, ne zbog samog proživljavanja nego kako bismo bili tu jedni za druge jedni s drugima. Kad se tako doživljava domoljublje, događa se jedna fascinantna stvar, a to je skok iz osobne samovolje i prepuštenosti samome sebi u stanje slobode kao općeg dobra, da svi doprinosimo slobodi jedni drugih i pri tom svi uživamo zajedno u toj slobodi. Jednako tako i kada govorimo i o povjesnoj činjenici hrvatske državnosti koji se slavi i spominje na Dan državnosti. Mi se spominjemo toga kako se kroz državnost naroda, u ovom slučaju hrvatskog naroda, formalizira u svojevrsnu dužnost. Dužnost očuvati tu zajedničku baštinu slobode koju smo naslijedili od predaka u dobroj vjeri da ćemo je predati dalje. I da onda od te dužnosti nitko nije izuzet. I da tu dužnost ne umanjuje i onaj poriv za vlastitim opstankom ni za probitkom. Kako onda to sve spojiti s kršćanskim vjerom? Kako je sloboda istovremeno preduvjet i svrha dužnosti jer se dužnost

može preuzeti samo slobodno, dragovoljno, ne bi li pridonio svojoj i tuđoj slobodi, a kršćanska vjera koja počiva na Božjoj objavi te još dodatno upućuje da svoja nastojanja prema slobodi podigneš na još veću razinu, ponad ovog zemaljskog sadašnjeg daha i smrtne tjeskobe, kako bi dosegnuo Kraljevstvo Božje. Kada govorimo o nekom narodu kao kršćanskom i da pokušavamo spojiti kršćansku povijest nekoga naroda s domoljubljem, moramo modificirati svoje razmišljanje, i reći za neki narod, primjerice hrvatski narod, da je kršćanski narod, da to nije pitanje je li većina na popisu stanovništva kršćanske vjeroispovijesti i postoji li u svakom selu crkva. Nikad se nije radilo o tome niti će se ikad raditi o tome. Kada govorimo o kršćanskom identitetu nekog naroda, govorimo

o svjedočanstvu vjere koja prožima vertikalno i horizontalno cjelokupnu zajedničku egzistenciju, tu zajednicu, to biti zajedno jednih s drugima i za druge. I onda se očekuje i od same Hrvatske kao države da dadne svjedočanstvo kršćanske vjere svoga naroda kroz promicanje pravde i očuvanje mira ne samo za kršćane već za sve. Pozvani smo naviještati Evangelje, dolazak Kraljevstva Božjeg, Kristov povratak i onima koji još nisu dio naše vjerske zajednice, a možda su dio naše nacionalne zajednice. I tu se onda uklapa tema Duhova i osobne prednosti, jer je po Duhovima dovršeno obraćenje apostola, – istaknuo je između ostalog fr. Vlk.

Na kraju je čestitku fr. Bobašu uputio pomoćni biskup mons. Horst Eberlein koji je ujedno

prenio i pozdrave hamburškog nadbiskupa mons. dr. Stefana Heßea. Istaknuo je kako je zanimljivo da se Hrvati u velikom broju okupljaju na misnim slavlјima te kako ga veseli ta činjenica. Veseli ga i posebno što fr. Anto kroz glazbu naviješta Riječ Božju i zahvaljuje mu za tu Božju melodiju ne samo njemu već i cijeloj hrvatskoj zajednici u Hamburgu, koju pronose i žive kao zajednica. Fr. Anto je za prigodu slavlja priredio i novi CD i USB „Glasnika nade“ pod nazivom „Čuvari vjere i istine“, kao i druge prigodne darove za vjernike.

Misno slavlje uveličao je misijski zbor pod vodstvom s. Jasne Matić, koja u misiji već dugi niz godina pastoralno djeluje zajedno sa s. Janjom Martinović. Na misnom slavlju je zanimljiva bila i skupina djece, mlađih i odraslih u hrvatskim narodnim nošnjama.

Nakon sv. mise išlo se na „Put mira“ od crkve do Vijećnice u Wilhelmsburgu s hrvatskim nacionalnim i vjerskim obilježjima uz pjevanje prigodnih pjesama.

U dvorani Vijećnice u Wilhelmsburgu održan je bogati program. Nastupila su djeca Hrvatske nastave prigodnim recitacijama, a učenici Hrvatske nastave iz Hannovera pripremili su igrokaž u kojem su, na djeci svojstven način, tematizirati hrvatski ulazak u Schengen i uvođenje nove valute euro. Izvedbom hrvatskih pjesama i plesova nastupili su članovi raznih hrvatskih društava koje djeluju u Hamburgu i u drugim gradovima.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

ĐAKONSKO REĐENJE FR. ILIJE LEŠIĆA, OP

Unedjelju 26. ožujka 2023. u samostanskoj i župnoj crkvi Sv. Katarine Aleksandrijske u Splitu, polaganjem ruku mons. Želimira Puljića, apostolskog upravitelja Splitsko-makarske nadbiskupije, za đakona je zaređen dominikanac fr. Ilija Lešić, sin Joze i Luje r. Janjiš, rođen 23. studenog 1996. u Virovitici, a dolazi iz Župe Srca Isusova, Pećine (BiH).

Svečano euharistijsko slavlje, u nazočnosti braće dominikanaca, sestara dominikanki, obitelji, rodbine i prijatelja ređenika te brojnih župljana, započelo je pozdravnim govorom fr. Kristijana D. Raiča, priora splitskog samostana.

U prigodnoj homiliji mons. Puljić rekao je da nas đakonsko ređenje vraća na početke dje-lovanja Crkve u Jeruzalemu i izbor sedmorice đakona koji su bili izabrani da „služe kod stolova“ kako bi apostoli bili slobodniji u navještaju Riječi Božje. Njih su apostoli nakon izbora molitvom i polaganjem ruku uveli u službu pa su stoga molitva i polaganje ruku ključan dio sve-tog obreda đakonskog ređenja.

Mons. Puljić prisjetio se Isusove Velikosvećeničke molitve kad se posebice molio za svoje učenike. Riječ je o molitvi koja otkriva smisao posljednjeg Isusova čina, njegove žrtve i dara za ljude. Budući da učenici ostaju u svijetu, gdje moraju dati svjedočanstvo, Isus moli za njih da ostanu u istini, vjeri i ljubavi. Spomenuto svjedočanstvo pozvani su dati i đakoni kao vjerni Kristovi službenici.

U predanju duhovnih ovlasti kod ređenja kandidat postaje „prijenosnikom Božanskog djelovanja“ i službenim moliteljem u ime Crkve, istaknuo je mons. Puljić. Zato on nije više privatna osoba. On je u službi. Crkva se služi njegovim ustima kako bi odala hvalu Bogu. Njegovo je ređenje stoga dar zajednici vjernika, braći posvećenoga života, dar Crkvi i svijetu.

Nadahnut i poticajnu homiliju mons. Puljić zaključio je sljedećim riječima: „Uputit ćemo za koji trenutak molitvu za novog ređenika brata Iliju kako bi bio neporočan i obdaren svim potrebnim krjepostima. Zbog toga vas pozivam, braćo i sestre, sudjelujmo pobožno u svetoj liturgiji ređenja. Molimo neka ljubav brata Ilijе prema Kristu i njegovoj Crkvi bude bez koristoljublja; neka njegovo uzdarje prema Gospodinu bude bez pridržaja, a očitovana spremnost i dar služenja neka bude bez uvjetovanja. A on, na koga ću uskoro položiti svoje ruke, neka bude pravi svjedok Krista umrloga i uskrsnuloga, te predani i zauzeti vjerovjesnik njegova „kraljevstva istine i života, svetosti i milosti. Amen.“ (www.dominikanke.org)

SVEĆENIČKO REĐENJE FR. DRAGE FERENCEKA U PETROVČU

Unedjelju 2. srpnja u baroknoj bazilici Marijinega Obiskanja (Pohoda BDM) u Petrovču (Slovenija) za svećenika je zaređen fr. Drago Ferencek, član Hrvatske dominikanske provincije. Glavni zareditelj bio je celjski škof (biskup) mons. Maksimilijan Matjaž.

Uz biskupa Matjaža bio je nazočan i celjski biskup u miru mons. Stanislav Lipovšek. U koncelebraciji su još bili fr. Slavko Slišković, provincial Hrvatske dominikanske provincije, fr.

Ivan Arzenšek, župnik i rektor bazilike Pohoda BDM, vlč. Peter Možina, župnik župe Svetog Križa, Ljubljana, rodne župe fr. Drage te brojni drugi svećenici iz Slovenije i Hrvatske.

Svetoj Misi i obredima ređenja prisustvovali su također članovi laičkog bratstva sv. Dominika iz Zagreba i sestre dominikanke.

Našeg brata Dragu i đakona Mihaela preporučujemo u molitve da uz pomoć Presvetog Trojstva, Blažene Djevice Marije, sv. oca Dominika i svih svetih, blagoslovljeno i sretno započnu svoje služenje Crkvi.

(Usp. www.dominikanci.hr, fr. Leonardo Matinović, OP)

MLADA MISA FR. DRAGE FERENCEKA

Unedjelju 9. srpnja 2023. u župi Svetog Križa, Ljubljana (SLO), dominikanac Drago Ferencek proslavio je svoju mladu misu. Suslavitelji su bili fr. Slavko Slišković, provincial Hrvatske dominikanske provincije, don Peter Možina, mjesni župnik, koji je također propovijedao na misi, te ostala braća dominikanci i svećenici. Nakon što mu je majka Alenka predala oltarni križ, fr. Drago je

započeo euharistijsko slavlje u zajedništvu s brojnim sabranim pukom.

U prigodnoj homiliji propovjednik je uvodno potaknuo mladomisnika da se nadahnjuje riječima *Svetog pisma*. Pogotovo riječima Evanđelja koje je bilo pročitano na misi. Istaknuo je da Drago treba biti sol zemlje i svjetlo svijeta u današnjem svijetu. Poput Krista koji je došao dati oslobođenje i mir svakom čovjeku tako i

fr. Drago nije pozvan biti samo svećenik vjernicima već i onima koji su daleko od Boga ili u Njega ne vjeruju. Župnik Peter istaknuo je da je biti svećenik u Sloveniji, a i u Europi izrazito teško jer ljudi ne vide jasno te im je zato potrebno svjetlo Evanđelja da jasnije vide. Pri kraju propovjedi propovjednik je protumačio u svjetlu Evanđelja Dragino mladomisničko geslo koje glasi: „Uzdaj se u Gospodina i čini dobro“ te pozvao mladomisnika da svoj život stavi u

potpunosti u službu Crkve i bude svet svećenik po Isusovu srcu, po uzoru na sv. Dominika.

Pri kraju euharistijskog slavlja fr. Drago Ferencek zahvalio je svima koji su bili uz njega te koji još jesu na njegovom životnom putu redovništva i svećeništva. Nakon liturgije prigodno druženje je nastavljeno u šatoru pokraj župne crkve.

Tekst: Fr. Kristijan Zelić, OP

Foto: Fr. Jakov Vuković, OP

PREDMET: Izvješće o poslijedoktorskom studiju u Rimu na Fakultetu društvenih znanosti Papinskog sveučilišta svetog Tome, poznatog kao ANGELICUM

Martina s. Ana Begić boravila je u Rimu na akademskom usavršavanju od siječnja do lipnja 2023. (drugi semestar), postdoktoranda na Fakultetu društvenih znanosti, Papinskog sveučilišta sv. Tome Akvinskog – Angelicum. Poslijedoktorski studij uključuje provođenje istraživanja na Sveučilištu, bilo tijekom jednog semestra ili jedne akademske godine. Svaki poslijedoktorand dobiva mentora kojeg imenuje dekan Fakulteta, a koji prati znanstvenoistraživački rad studenta. Obveza poslijedoktoranda

je odslušati do 4 kolegija, izraditi znanstveno-istraživački rad uz obvezu objave istog te usavršiti strani jezik. S. Ana je pohađala i položila tri tečaja s odličnim uspjehom:

- s. Helen, ALFORD, Povijest kršćanske socijalne misli – moderno razdoblje (3 ECTS),
- Giuseppe, CASALE, Scienza Politica (6 ECTS)
- Teresa, DONI, Antropologia culturale (6 ECTS)

U sklopu dvaju kolegija: Povijest kršćanske socijalne misli ("Razumijevanje socijalnog

nauka Crkve u misli dr. Andrije Živkovića”) i *Scienza Politica* (“Totalitarna priroda jugoslavenskog komunizma”) napisala je dva znanstvena rada na engleskom jeziku. Pod vodstvom mentora prof. dr. sc. Alejandra CROSTHWAITEA izradila je znanstveno-istraživački rad pod naslovom: “The Principle of Solidarity and Brotherhood in Croatian Society” na engleskom jeziku. Rad ima preko 18 000 riječi na engleskom jeziku (gotovo 100 000 znakova). Za potrebe svog rada provela je istraživanje tijekom veljače i ožujka putem Google upitnika među mladima i mladim radnicima. Upitnik je ispunila 641 osoba. Prije izrade elaborata, sudjelovala je na postdoktorandima, zajedno s ostalim poslijedoktorandima i njihovim mentorima iz Europe, gdje je prezentirana shema i metodologija rada, te prijedlozi, komentari i sugestije sudionika, kao i njihovih mentorova. Rad je predviđen za objavu u međunarodnom recenziranom časopisu.

Osim pohađanja nastave i istraživanja za svoj znanstveni rad, sudjelovala je u posjetima koji su bili dio njezina poslijedoktorskog programa: Dikasterij za laike, obitelj i život, Dikasterij za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja, Dikasterij za kulturu i obrazovanje te se upoznala s njihovim načinom rada, aktivno sudjelovala u raspravama, te stekla iskustvo za budući rad u Crkvi u Hrvata. Posjetila je i Papinsku akademiju znanosti i društvenih znanosti gdje su se postdoktorandi i studenti CREATE TX susreli s kardinalom Peterom Turksonom koji ih je upoznao s radom Akademije. Svi ti posjeti služili su kao uvod u djelovanje Crkve “ad intra”. Tijekom studijskog boravka u Rimu sudjelovala je na četiri znanstvena simpozija:

- „Kriza Europe u svjetlu socijalnog nauka Crkve“ (18. siječnja)
- “Providentia e Ordine del Mondo. Necessità e contingenza delle nature Nella metaphysica di Tommaso d’ Aquino” (7. ožujka)
- Sant Alfonso: Pastor degli ultimi e dottore della Chiesa (21.-22. ožujka) – Alfonsina Akademija. Papinski institut moralne teologije
- “Jesu li pravedni ratovi mogući?“ (5. svibnja)

Pohađala je i kolegij talijanskog jezika na fakultetu i položila ispit B1 razine te nastavila aktivno raditi na akademskom talijanskom jeziku u Scuola Corsi Assistenza pod mentorstvom prof. Laura Esposito.

Sve u svemu, možemo reći da se s. Ana u potpunosti posvetila studiju dok je bila ovdje i iskoristila svaku priliku da iskoristi resurse koji su joj bili dostupni. Izradila je vrlo zanimljiv i vrijedan znanstveni rad za koji smo sigurni da će biti uspješno objavljen. Cijelo je vrijeme razmišljala o tome kako bi ono što je naučila iskoristila za unapređenje svoje nastave, istraživanja i doprinosa životu Crkve i hrvatskog društva. Mi smo na Angelicumu bili jako sretni što smo imali tako marljivog, intelligentnog i dobro obrazovanog postdoktoranda s nama. Ona nastavlja veliku tradiciju hrvatskih dominikanaca na području socijalne etike i moralne teologije.¹ Nadamo se da ćemo s njom moći ostati u kontaktu i nastaviti je podupirati u njezinu razvoju, što smatramo vrlo dragocjenim za intelektualni život, te život Crkve i dominikanskog reda u Hrvatskoj.

s. Helen Alford, OP
Dekanica Fakulteta društvenih znanosti

¹ Uspjeli smo dokumentirati nešto od toga u našoj knjizi *Preaching Justice: Dominican Contributions to Social Ethics in the Twentieth Century*, Francesco Compagnoni i Helen Alford (ur.), Dominican Publications, Dublin, 2007., u poglavljju o hrvatskim dominikancima koje je napisao Anto Gavrić, “Hrvatski dominikanci i totalitarne ideologije XX. stoljeća”, str. 442-470.

s. Helen Alford, dominikanka, na čelu Papinske akademije društvenih znanosti

Papa Franjo imenovao je 1. travnja 2023. s. Helen Alford, dominikanku, predsjednicom Papinske akademije društvenih znanosti.

s. Helen je Alford je iz grada Newcastlea, Engleska. Pripada Kongregaciji svete Katarine Sijenske. Živi u Rimu, a trenutno obnaša i funkciju dekanice Fakulteta društvenih znanosti na Sveučilištu Angelicum u Rimu. Na čelnoj poziciji nasljeđuje ekonomista Stefana Zamagnija, kojeg je Papa imenovao predsjednikom u ožujku 2019. godine.

Diplomirala je na Sveučilištu u Cambridgeu, gdje je stekla i zvanje doktorice znanosti. Većinu svoje akademske karijere izgrađivala je na Angelicumu, kao redovita profesorica na Fakultetu društvenih znanosti te kao prorektrica Sveučilišta.

Međunarodna je stručnjakinja za poslovnu etiku, predavala je predmete vezane uz ekonomsku etiku i povijest kršćanske socijalne misli na brojnim sveučilištima. Također je članica znanstvenih vijeća raznih znanstvenih časopisa, uključujući *Journal of Catholic Social Thought*, *Finance and the Common Good*, *Transforming Business* i druge.

Od 2020. redovita je članica Papinske akademije društvenih znanosti, a ranije je bila i savjetnica Papinskog vijeća za pravdu i mir, prenos Vatican News.

Inače, s. Alford treća je žena na čelu spomenute Akademije od 1994. kada je institucija i osnovana.

Studentice iz Hrvatske posjetile Papinsku akademiju društvenih znanosti

Studentice iz Hrvatske koje borave na jednosemestralnom studijskom programu Create TX na Papinskom sveučilištu sv. Tome Akvinskog – Angelicum, Magdalena Novosel i Marijana Bagarić s Hrvatskog katoličkog sveučilišta i doc. dr. sc. Martina s. Ana Begić u sklopu studijskog usavršavanja na Fakultetu socijalnih znanosti – Angelicum s Katoličkog bogoslovnog fakulteta, posjetile su 19. svibnja Papinsku akademiju društvenih znanosti u Vatikanu.

Ovo je samo jedan u nizu posjeta koji su studentice imale sa s. Helen Alford, dominikankom, koju je papa Franjo nedavno imenovao novom

predsjednicom Papinske akademije društvenih znanosti. Naime, posjetile su Državno tajništvo, kao i gotovo sve Dikasterije pri Svetoj Stolici.

U akademiji ih je dočekao kardinal Peter Turkson koji ih je upoznao s radom Akademije te im detaljnije progovorio o njenom ustrojstvu.

Sv. papa Ivan Pavao II. je uz već postojeću Akademiju znanosti u Vatikanu za vrijeme svog pontifikata osnovao i Akademiju društvenih

znanosti. U Akademiji je trenutno zaposleno 10 osoba, a inače broji 40 članova. Akademija se bavi proučavanjem raznih tema iz različitih područja zanimanja. Skupovi se obično održavaju dva dana i zatvorenog su tipa. Pozivaju se znanstvenici iz cijelog svijeta kako bi izložili određene teme te kako bi temeljem toga Akademija u suradnji i s dikasterijima mogla izraditi određene dokumente.

Dominikanska trećoretkinja Astrid Söderbergh Widdng, nova predsjednica Nobelove zaklade

Upravni odbor Nobelove zaklade imenovao je 28. travnja 2023. za tu službu novu predsjednicu Astrid Söderbergh Widding. Astrid je profesorica filmskih studija i trenutno predsjednica Sveučilišta u Stockholmu. Članica je Europske akademije, Kraljevske švedske akademije znanosti i Kraljevske švedske akademije za književnost, povijest i starine. Prethodno je bila predsjednica Udruge švedskih visokoškolskih ustanova i članica odbora Stockholmskog instituta za okoliš te je primila brojne nagrade, uključujući Kraljevsku medalju. **Od 1985. članica je dominikanskog laičkog bratstva u Stockholmumu** (Vikarijat Dacia, provincija Francuska). Godine 1991. izdala je knjižicu „Laici u Redu propovjednika. Laici dominikanskog reda od 13. stoljeća do modernog doba“ (Usp. Dacia series

2. Dominican Sisters Stockholm 1991.). „Zadovoljstvo nam je što je Astrid Söderbergh Widding pristala da bude naša nova predsjednica. Ima bogato iskustvo u vođenju institucija u znanosti, kulturi i humanističkim znanostima.“ – izjavio je Vidar Helgesen, izvršni direktor Nobelove zaklade. A Astrid je na to odgovorila: „Drago mi je što mi je povjerenje mjesto predsjednice Nobelove nagrade koja ima jedinstvenu poziciju u svijetu i veselim se što će time pridonijeti promicanju znanosti, književnosti i mira u našim društvima.“

Red propovjednika čestita Astrid na imenovanju predsjednice Nobelove zaklade. U tom će je poslanju pratiti naše molitve.

*fr. Juan Ubaldo López Salamanca, OP
Generalni promicatelj za laike*

U Trogiru prve zavjete položilo 14 novaka dominikanskog Trećeg reda

Na blagdan Prijenosa sv. oca Dominika u trogirskom samostanu sv. Dominika pod misom je održan obred polaganja prvih zavjeta dosadašnjih novaka dominikanskog Trećeg reda.

Četvero vjernika započelo je vrijeme novicijata, a prve zavjete položilo je četrnaest članova dominikanske obitelji na ruke o. Jozu Čirku, predsjednika i duhovnika bratstva, umjesto vrhovnog Učitelja reda braće propovjednika.

Svetu misu predvodio je fr. Jozo Čirko uz koncelebraciju starještine samostana fr. Petra Galića. U propovijedi je podsjetio na spomen prijenosa tijela sv. Dominika i na činjenicu da se nakon otvaranja Dominikova groba, prema svjedočanstvu nazočnih, raširio iznimno miomiris.

„Posebno bi vi koji ste danas položili zavjete i ušli u novicijat trebali biti nositelji miomirisa svetog Dominika kroz ovaj svijet, ali isto tako svima nama je ovo poruka da budemo njegovi nositelji. Najveći miomirisi koje je sveti Dominik nosio jesu milosrđe i ljubav, posebice prema siromasima. Svi smo pozvani da poput njega svjedočimo Isusa, stoga neka i naš život bude taj miris koji će ljudi privlačiti da i sami poželete slijediti Krista, kazao je fr. Čirko, koji je uz fr. Petra Galića, čestitao svima koji su položili prve zavjete i koji su ušli u novicijat.

Ivana Rinčić

Primanje u novicijat laičkog bratstva i polaganje jednostavnih zavjeta

Učetvrtak, 22. lipnja 2023. svečano je bilo u samostansko župnoj crkvi Blaženog Augustina Kažotića na zagrebačkoj Peščenici. Pod svečanom Misom koju je predvodio fr. Domagoj Augustin Polanščak, socius provincijala, u novicijat laičkog bratstva su nakon dobre pripreme, stupile sestre Zlatica Marija Hanzelik i Sanja Katarina Špinderk, dok je sestra Ana Marija Jurjević dala jednostavne zavjete na tri godine. Suslavili su i duhovnik bratstva fr. Nikola Mioč i župnik fr. Nikola Leopold Noso, a nazočili su i članovi laičkog bratstva svetog Dominika s Kolonije.

Na samom početku brat Davor Augustin pročitao je molitvu našeg Blaženika prije Mise, a Fr.

Domagoj je u svojoj homiliji istaknuo važnost molitve i da je ona za nas duhovno gorivo, te kako su psalmi prve molitve. Na kraju je duhovnik fr.

Nikola svima od srca zahvalio na dolasku i uka-
zao kako lijepu novu misnicu predslavitelj ima
na sebi. Ona je naime dar bratstva svojoj župi
za veliki jubilej koju ove godine slavimo, 700

godina rođenja za Nebo našeg prvog hrvatskog
Blaženika. Nakon čestitanja dragim sestrama i
zajedničkog slikanja, uslijedilo je radosno druže-
nje u dvorani ispod samostana.

Biskup Frank Leo, dominikanac, ustoličen za nadbiskupa Toronta

Na čelu najveće katoličke biskupije u Kanadi, u Torontu, ustoličen je, 25. ožujka 2023. novi nadbiskup, Frank Leo, dominikanac. Rođen je u Montrealu 30. lipnja 1971., za dije-
cezanskog je svećenika zaređen 1996. Od tada je, obavljao razne službe unutar biskupije kao i pri Svetoj Stolici. Papa Franjo imenovao ga je u srpnju 2022. naslovnim biskupom Tamade i po-
moćnim biskupom Montreala. U svojoj propo-
vijedi, tijekom ustoličenja, prisjetio se na riječi
koje mu je uputio svećenik, prilikom ulaska u sjemenište: „Nema ništa ljepše nego daj svoju mladost Gospodinu.” Te iste riječi uputio je i Frank mladima svoje nadbiskupije i pozvao ih da se ne boje svijeta i da daju svoj život u službi drugima: „Nemojte se bojati posvetiti se Isusu i njegovom Evanđelju. Ne bojte se voljeti Crkvu, biti sastavni dio njezina svjedočenja i živjeti

životom herojske kreposti. Ne boj se dati svoju mladost Gospodinu.”

Nadbiskup Frank je pristupio dominikan-
skom svećeničkom bratstvu 18. studenog 2007.
u bazilici Santa Maria sopra Minerva u Rimu,
dok je studirao na Papinskoj crkvenoj akademiji.
Zavjete u svećeničkom bratstvu sv. Dominika
položio je 11. svibnja 2008. u istom talijanskom
samostanu. Kao dominikanski Trećoredac volio
je citirati geslo Reda propovjednika, izraženo
u riječima sv. Tome Akvinskog: “Budući da je
bolje prosvijetliti nego samo svijetliti, tako je
bolje s drugima dijeliti razmatrane istine nego
samo kontemplirati.” U skladu s tim, naglasio
je, da mi koji smo primili dar vjere, ne smijemo
ga držati skrivenim ispod posude; nego s po-
niznošću, trebamo dopustiti Duhu u nama da
prosvijetli živote drugih.

Novi biskup, dominikanac, u SAD

Sveti otac Franjo imenovao je u utorak 11. srpnja 2023. dominikanca Stevena Maekawu biskupom Fairbanksa na Aljasci, površinom najveće biskupije u Sjedinjenim Američkim Državama, prenosi Catholic News Agency.

Imenovani biskup Maekawa na biskupskoj stolici Fairbanksa naslijedit će biskupa Chada Williama Zielinskog kojega je Papa prošle godine imenovao biskupom New Ulma u Minnesoti.

Biskupija Fairbanks se prostire na 1 061 508 četvornih kilometara. Podijeljena je na 46 župa

od kojih je devet dostupno automobilom. Do ostalih se mora putovati zrakoplovom.

Najsjeverniju američku biskupiju nastanjuje 166 800 stanovnika od kojih je oko 11 500 katolika. Zajednice su siromašne tako da se samo osam župa može uzdržavati od vlastitih prihoda.

U udaljenijim crkvama vjernici imaju priliku slaviti sakramente svaka dva-tri mjeseca, kada svećenici dospiju doći do njih po teškom terenu i vremenskim uvjetima.

Mons. Steven Maekawa rođen je u Seattleu 22. studenoga 1967. Prije negoli je pristupio Redu propovjednika, postigao je bakalaureat iz arhitekture na Sveučilištu u Washingtonu.

Teološki studij završio je na Dominikanskoj školi filozofije i teologije u Berkleyu u Kaliforniji, 1998. godine. Iste godine zaređen je za svećenika. Služio je kao kapelan u Newmanovom centru Sveučilišta u Washingtonu (1998. – 2002.).

Potom je bio i vojni kapelan te je odlikovan za služenje u Afganistanu 2004. u mornaričkoj pričuvi (U. S. Navy Reserve).

Od 2007. do 2015. bio je ravnatelj za zvanja dominikanske Zapadne provincije Sjedinjenih Država.

Također je bio na službama u San Franciscu i Seattleu, prije odlaska u Anchorage na Aljasci 2016., gdje je do biskupskog imenovanja bio župnik Župe Svetе obitelji, objavila je CNA.

Novi vitraj blažene Ozane

Užupi Presvetog Trojstva u Maloj Bosni, naselju blizu Subotice, postavljen je vitraj blažene Ozane. Župnik je stavio objavu na Facebook stranici župe da su majstori "slučajno" došli postavljati vitraj baš na njezin blagdan.

15. Dani hrvatskih svetaca i blaženika (1. dan) –

Kao i svake godine, Udruga „Stjepan Kranjčić“ iz Križevaca, na čijem je čelu dr. Tanja Baran, priredila je, od četvrtka 25. do nedjelje 28. svibnja 2023. u Križevcima manifestaciju Dani Hrvatskih svetaca i blaženika. Predstavljeni su ove godine sv. Marko Križevčanin, bl. Augustin Kažotić, bl. Ivan Merz i sv. Leopold Bogdan Mandić. Izведен je također Kulturni dio programa, koji se sastojao od likovne izložbe, premjerne izvedbe dramsko-scenske igre, okrugloga stola, projekcije dokumentarnoga filma i glazbenih sadržaja.

Prvi dan je književni i molitveni program izvela provincialna poglavarica sestara milosrdnica iz Splita s. Marija Andrijana Mirčeta.

Ona je predstavila djelovanje svoje družbe te kauzu za službenicu Božju s. Žarku Ivasić. Nakon misnog slavlja, koje je predvodio rektor Nacionalnog svetišta sv. Josipa, mons. Antun Sente, program je nastavljen u križevačkoj Gradskoj galeriji otvorenjem novoga izložbenog ciklusa „Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu.“ Organizatori su ove godine povjerili taj ciklus splitskoj akademskoj slikarici sestri milosrdnici Zdravki Spomenki Milić.

Autorica je izložila tridesetak radova različitih dimenzija, uglavnom akrila na platnu, portreta gotovo svih hrvatskih svetaca i blaženika te više slugu i službenica Božjih.

Drugi dan je bio posvećen najstarijem hrvatskom blaženiku AUGUSTINU KAŽOTIĆU.

U preprogramu je fr. Ante Kazoti OP, starješina samostana u Starom Gradu, zajedno s dominikanskim bogoslovima predstavio Kažotićev životopis od njegova rođenja u Trogiru, njegove dominikanske formacije, preko ređenja za biskupa i njegova bogatog djelovanja kao zagrebačkog biskupa i na kraju luterskog biskupa. Interpretirali su Kažotiću posvećene stihove te poveli molitvu za Kažotićovo proglašenje svetim, kao i Kažotićevu molitvu prije slavljenja mise. Glazbeno je preprogram, kao i misno slavlje, obogatio zbor „Hrid“ koji djeluje u dominikanskoj župi Kraljice svete krunice na zagrebačkoj Koloniji.

Tom je svečanošću spomenuta 700. godišnjica Kažotićeve smrti.

Misno je slavlje, uz župnika domaćina preč. Stjepana Sovičeka, grkokatoličkog svećenika o. Mladena Mikulića te fr. Kazotia, predvodio varaždinski biskup mons. Bože Radoš. Uz brojne okupljene vjernike sudjelovale su i sestre dominikanke Slavka Sente i Marta Turi.

Uvodno je biskup Radoš progovorio o hrvatskim svećima i blaženicima kao zvjezdama koje danas slavimo. Najstarijega hrvatskog blaženika Augustina Kažotića nazvao je dobrom pastirom Crkve Zagrebačke. „Kažotić je u svojoj Zagrebačkoj Crkvi 20 godina bio dobri pastir, kao biskup je činio mnoga dobra djela i bio znak Božje ljubavi prema vjernicima. Ipak, prijelaz u vječnost doživio je svijetleći kao biskup u južnoj Italiji u Luceri“, istaknuo je biskup

Radoš i naglasio da je bl. Kažotić svako svoje djelovanje uobličio u izričaj Božje blizine. „Bog je Kažotiću bez iznimke uvijek bio na prvom mjestu“, zaključio je biskup Radoš.

Na kraju je mise uime organizatora biskupu, ostalim sudionicima i vjernicima zahvalila Tanja Baran, predsjednica Udruge za promicanje znamenitih Križevčana „Dr. Stjepan Kranjčić“ rekavši da se iznimani jubilej poput Kažotićeva – 700 godina od smrti – doživi jednom u životu. Izrazila je žaljenje što u prigodi velikog jubileja Kažotić ne doživljava kanonizaciju, pozvala na daljnju molitvu na tu nakanu te na zauzetije promicanje štovanja najstarijega hrvatskog blaženika, ključne osobe hrvatskoga srednjovjekovlja, najuglednijeg Hrvata s kraja 13. i početka 14. stoljeća.

Uslijedila je premijerna izvedba dramsko-scenske igre „Augustin“ Glumačke držine „Ozana“ iz Visokog kraj Novog Marofa. Pod mentorstvom dramskog pedagoga Tibora Martana, Družina Ozana je višegodišnji promicatelj životopisa hrvatskih svetaca i blaženika. Kroz dramski izraz prikazali su svoje viđenje poruke Kažotićeva života.

Treći je dan bio posvećen Ivanu Merzu, jedinom hrvatskom blaženiku, laiku.

Prigodnim uvodnim programom, posvećenim bl. Ivanu Merzu, misnim slavljem, te okruglim stolom „Svetost i vjernici laici,“ nastavljen je, u subotu 27. svibnja 2023., u Križevcima, program četverodnevnih 15. Dana hrvatskih svetaca i blaženika.

U uvodnom su programu, braća Krešimir i Domagoj Jakumetović, iz Osijeka, dali svoje svjedočanstvo duhovne povezanosti s bl. Merzom, te su interpretirali više pjesama Merzu u čast, koje su sami napisali.

Misno je slavlje predvodio postulator Merzove kauze o. Božidar Nagy.

U propovijedi je detaljno govorio o pet ključnih poruka koje Merz upućuje današnjem čovjeku. Prva je, prema o. Nagyju, da civilna osoba može ostvariti svetost. Druga je poruka spoj vjere, znanosti i kulture koje je Merz svojim djelovanjem uspio objediniti. Treća, Merzova povezanost s Crkvom. Četvrta, snaga Duha Svetoga u Merzovu svjedočanstvu vjere. A kao petu poruku o. Nagy je izdvojio euharistiju koju je Merz svakodnevno primao i puno o njoj pisao.

Nakon mise održan je okrugli stol „Svetost i vjernici laici“, na kojem se raspravljalo može li vjernik laik ostvariti svetost u svojoj svakodnevici.

Četvrti dan je bio posvećen sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću

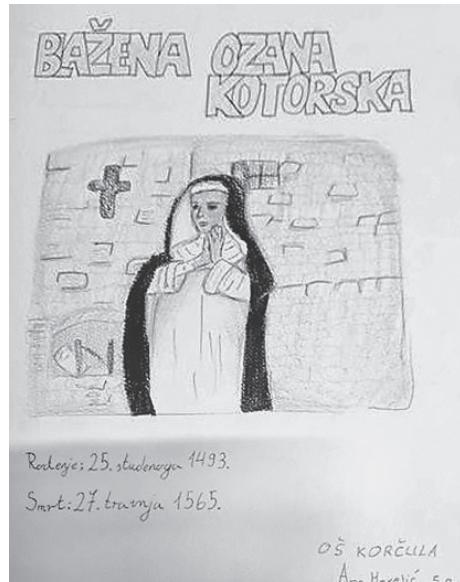
Pripremnim programom i misnim slavljem te projekcijom dokumentarnoga filma,

proslavljen je drugi kanonizirani hrvatski svetac Leopold Bogdan Mandić. Povod je bila 40. obljetnica njegova proglašenja svetim. Uvodni književni, glazbeni i molitveni program, kao i misno slavlje glazbeno su animirali članovi klape „Janjevo“ te članovi Hrvatske bratovštine Bokeljska mornarica 809. iz Zagreba. Program je završen projekcijom dokumentarnoga filma „Tijelo sv. Leopolda u Zagrebu“ u produkciji Laudato televizije.

Pri kraju mise, u ime domaćina, predsjednika Udruge „Dr. Stjepan Kranjčić“ Tanja Baran zahvalila je franjevcima kapucinima na potpori koju pružaju u svih 15 godina manifestacije Dana hrvatskih svetaca i blaženika u Križevcima. Izdvojila je poveznicu između drugog i trećeg proglašenoga hrvatskog sveca, kapucinskog Leopolda i križevačkog Marka. „I jedan i drugi bili su, svaki u svojem vremenu, svjescni svoga nacionalnog identiteta. Sv. Leopold nije želio primiti talijansko državljanstvo naglašavajući da krv nije voda, a sveti se Marko još za vrijeme studija u rimskom „Germanicum“ potpisao kao Hrvat Križevčanin.

Hrvatski sveci i blaženici u projektu petaša

Učenici petoga razreda u sklopu svoga Plana i programa obrađuju hrvatske svece i blaženike. Svaki učenik je dobio jednoga sveca za zadaću: proučiti njegov život i napisati projekt. Neki su se zaista potrudili i pokazali svoje likovno umijeće izražavanja. Blaženu Ozanu nacrtala je Ana Marelić. Tu je još bl. Augustin Kažotić, bl. Ivan Merz, bl. Miroslav Bulešić i drugi naši sveci i blaženici. Projekt je provodila i radove poslala s. Bernardica Jurić iz OŠ Petra Kanavelića u Korčuli.

Izložba „Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu“ Iris Mihatov Miočić

Izložba „Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu“ zadarske akademske slikarice Iris Mihatov Miočić putuje polako ‘Lijepom našom’, osim svojom ljepotom ‘svjedoči’ o brojnim našim svetim ljudima koji su, poput Isusa, prošli ovom našom zemljom, činili dobro i drugima dali primjer Bogu predanog života. U četvrtak 11. svibnja 2023. izložba je prvi put stigla i u srce Hrvatskoga zagorja, u Brestovcu Orehovičkom, u prostorima Osnovne škole Stjepana Radića.

Povod je bila svetkovina zaštitnika tamošnje župe sv. Leopolda Bogdana Mandića, i 40. godišnjica svečeve kanonizacije. Sudjelovali su deseci mještana, a potporu su, u naglašenoj atmosferi duhovnosti i zajedništva, pružili vodeći ljudi crkvenih, civilnih i obrazovnih vlasti te sredine.

Nakon pozdravnih govora uslijedila je likovna analiza izložbe povjesničara umjetnosti Stanka Špoljarića te obraćanje autorice. Prof. Špoljarić je govorio o iskrenosti postavljene izložbe te o tome kako je važno najprije biti čovjek, a zatim umjetnik. Autorica je u svojem svjedočanstvuvjere pripovijedala kako nema svoj atelje i kako su njena djeca više tjedana učila o svakom hrvatskom duhovnom velikanku prateći nastajanje portreta iz maminih ruku.

Zajedno sa Školom u Brestovcu i Nacionalnim svetištem sv. Josipa u Karlovcu, program je organizirala, i ujedno vodila Tanja Baran, predsjednica Udruge za promicanje znamenitih Križevčana „Dr. Stjepan Kranjčić.“

Bl. Ozana Kotorska (Iris Mihatov Miočić, 2023.)

14. KRUNIČARSKO HODOČAŠĆE U MARIJU BISTRICU

U subotu, 6. svibnja 2023. u marijanskom svetištu u Mariji Bistrici održano je četrnaesto kruničarsko hodočašće u organizaciji Hrvatske dominikanske provincije. Na početku otvaranja p. Nikola Leopold Noso, predsjednik Povjerenstva za promicanje Krunice HDP, pozdravio je prisutne hodočasnike, štovatelje kruničarske pobožnosti koji su došli iz Trogira, Zagreba, Pregrade, Rijeke... Potom je dominikanski bogoslov fr. Mislav Matijašić, student četvrte godine teološkog studija, održao prigodno predavanje „Otajstva svjetla – okvir kršćanskog života“, kojim je nastojao potaknuti okupljene da se u nasljedovanju Krista vode etapama Isusova života kako su uokvirena otajstvima svjetla. Svako otajstvo shvaćeno na ispravan način otkriva Marijinu uzornu vrijednost za življenje kristolikim životom. Marija se u njima otkriva i kao zagovornica, ali još više kao uzor, rekao je fr. Mislav.

Nakon molitve krunice uslijedilo je središnje euharistijsko slavlje koje je u zajedništvu nekolice svećenika predslavio p. Slavko Slišković, provincijal Hrvatske dominikanske provincije. ... Oslanjajući se na riječi pročitanog evanđelja (Iv 14,7-14) Provincijal je u propovijedi naglasio kako se radi o opisu jednog od posljednjih razgovora Isusa sa svojim učenicima.

Pojašnjavajući Isusovo svečano obećanje: "Tko god vjeruje u mene, činit će djela koja ja

činim", fr. Slavko je kazao kako u Starom zavjetu riječ 'djelo' kada se govori o Bogu uvijek podsjeća na veliko Božje djelo oslobođenja svoga naroda. To znači da su Isusovi učenici povezani s djelom oslobođenja čovječanstva od svakog fizičkog ili moralnog ropstva. Zatim je nastavio: „Da bismo bili sposobni to činiti potrebno nam je nadići Filipovo gledanje samo zemaljskim pogledom, nego trebamo Oca u Isusu Kristu promatrati, shvaćati, upoznati i iskustveno susretati. Crkva nam je za to dala izvrsno pomagalo u svetoj krunici.... U njoj se susreće Božje i ljudsko gledanje.... Promatramo kako je Bog gledao čovjeka i koliko je bio spremjan za njega učiniti, ali jednakako tako Isusa promatramo očima Marije, koje je slika i Majka svakoga od nas smrtnika“.

Zaključujući propovijed Provincijal je rekao: „Moleći krunicu mi svoj pogled ujedinjujemo s pogledom Oca Nebeskoga i Blažene Djevice Marije. Za ljubav se kaže da je prava kad osobe koje se vole ne gledaju jedna drugu, nego gledaju u istom pravcu. Nama krunica pomaže da gledamo u istom pravcu s Blaženom Djecicom Marijom i samim Bogom. Tako nastaje prava ljubav! Zato nema ljepše pobožnosti i puta k Bogu od molitve svete krunice s ciljem da i sami činimo djela koja će svaku osobu oslobadati od svakoga fizičkog, duhovnog, psihičkog i bilo kojega drugog ropstva“.

Na kraju misnoga slavlja, uslijedila je Molbenica Gospi Pompejskoj – Kraljici sv. krunice, a hodočašće je završilo križnim putem na bistričkoj Kalvariji. (usp. www.dominikanci.hr)

AKTIVNOSTI DJEĆJIH VRTIĆA BL. HOZANA U ZAGREBU I ŠIBENIKU

DV Šibenik: Proslava zaštitnice vrtića

Dan vrtića i zaštitnice vrtića Blažene Hozane proslavili smo u četvrtak 27.4. Misno slavlje predvodio je p. Arek zajedno s don Markom Dokozom u kapeli sv. Mihovila. Povezao je život blaženice poticajnim pitanjima i primjerima iz života djece. Euharistijsko slavlje uveličala su djeca pjesmama.

Nakon toga, uslijedilo je druženje uz hranu i piće, nakon čega smo prešli na sportske aktivnosti na školskom igralištu KOŠ-a. Aktivnosti su bile natjecateljskog karaktera, u paru s roditeljem. Najmlađi su prolazili poligone, dok su stariji bacali i hvatali loptice, vodili lopte oko čunjeva, gađali čunjeva obručem, sudjelovali u štafeti sa žlicom i jajem. Roditelji "Ovcica" i "Vrapčića" su zaigrali nogomet protiv roditelja "Andela" i "Zvjezdica". Opustili smo se, nasmijali, zabavili i potrčali i kako i priliči jednom Danu vrtića.

DV Šibenik: Posjet tvrđavi Barone

Srednja mješovita skupina "Vrapčići" u srijedu 7. lipnja posjetili su tvrđavu Barone. Upoznali su povijest tvrđave, naučili koliko Šibenik ima tvrđava, kada i zašto su bile važne. Kroz radionicu izrađivali su prvi šibenski novac bagatin, te naučili kako se razvijao način plaćanja tijekom prošlih vremena do danas. Imali smo vremena i za igru, a šetnja do tvrđave pružila nam je nezaboravan pogled na Šibenik.

DV Šibenik: Olimpijada dječjih vrtića

U srijedu 31.5. na SC Ljubica u Crnici održana je 21. Olimpijada dječjih vrtića u organizaciji Zajednice sportova grada Šibenika. Djeca su se natjecala u nogometu, skoku u dalj, bacanju lopte, trčanju na 50 metara, štafeti 4×25 metara u vremenu od 16:45 -20:30. U Olimpijadi natjecali su se predškolci vrtića; Smilje, Maslina, Brat Sunce, Osmijeh, Sunce, Žižula i naš vrtić Blažena Hozana. Naši predškolci osvojili su pet medalja u trčanju. Ponosni smo na sve naše sudionike ovogodišnje Olimpijade. Slavlje su nastavili sutradan u vrtiću.

DV Šibenik: Zajednički izlet djece, roditelja i odgojiteljica

U subotu, 27.5. realizirali smo zajednički izlet i posjetili Buffalo Bill City u Vrsima kod Nina. Cilj izleta je bio druženje, igra i provođenje zajedničkog vremena. Djeca su bila umorna i sretna. Nadamo se ovakvom druženju i sljedeće godine.

DV Šibenik: Posjet kvartu Vidici

„Ovčice“ su posjetile Rasadnik na Vidicima. Igrali su se u parku na spravama, nogomet na travnatom terenu, a za kraj su sjeli u hlad i pročitali priču. Ostavili su i nekoliko knjiga u knjižnici na otvorenom „Salto Mortale“ posvećenu pjesnikinji Vesni Parun.

DV Šibenik: Nastup povodom Majčinog dana

Odgojna skupina „Vrapčići“ nastupila je na priredbi „Majka – srce obitelji“ povodom Majčinog dana.

DV Šibenik: Posjet Etnolandu

„Ovčice“ su posjetile Etnoland u četvrtak 18.5. i kroz Etno muzej naučile mnogo zanimljivih činjenica o prošlosti i običajima naših starih. Igrali su se na igralištu, kušali delicije Etnolanda, dobro se najeli pa malo i odmorili na suncu.

DV Šibenik: Priča o Mojsiju

„Andđeli“ su se sredinom svibnja bavili pričom o Mojsiju.

Izrađivali su glinene kuglice-glavice za Mojsije, a potom su ih umotane u košare-orahove ljske, polagali u vodu, kao njegova majka kad ga je spašavala od zlobne faraonove naredbe. Nakon toga su u vodu stavljali i prazne ljske oraha, kockice i druge igračke te na taj način zaključivali kako lagane stvari plutaju a teže potonu.

DV Zagreb: Hodočašće dječjih vrtića u Mariju Bistricu

Tradicionalno hodočašće dječjih vrtića Zagrebačke metropolije u Mariju Bistricu održano je 03. lipnja 2023. Slavlje je započelo procesijom iz svetišta do zajedničkog okupljanja na mjestu „crkve na otvorenom“ gdje je služena sveta Misa koju je predslavio vlč. Hrvoje Maltarić uz asistenciju ostalih svećenika koji su taj dan došli na hodočašće u Mariju Bistricu. Na početku svete mise vlč. Mirko Brlić pozdravio je sve hodočasnike a na poseban način djecu iz pristiglih vrtića. Svaki vrtić je bio prozvan a djece iz tog vrtića su glasno kliktala ALELUJA! Naš vrtić je bio „glavni“ jer su naša djeca, roditelji i odgojitelji animirali liturgijsko pjevanje i sviranje.

U hodočašću su sudjelovala djeca, roditelji i odgojitelji iz katoličkih vrtića te vjerske skupine gradskih vrtića Grada Zagreba, Zaprešića, Duge Rese i Marije Bistrice. Bilo je to prekrasno iskustvo susreta s Majkom Božjom Bistričkom koja nas je primila radosna srca u svoje Majčinsko krilo i radovala se dječjim srcima kao i srcima njihovih roditelja i nas odgojitelja. Djecu je posebno oduševila himna hodočašća: "Došli smo iz vrtića da budemo ti bliže. Naš ti pozdrav Marijo iz malog srca stiže". Nakon svečanog Misnog slavlja organizirano je zajedničko druženje uz gulaš koji su pripremili naši domaćini na čelu s vlč. Domagojem Matoševićem, rektronom svetišta.

DV Šibenik: Oproštaj predškolaca

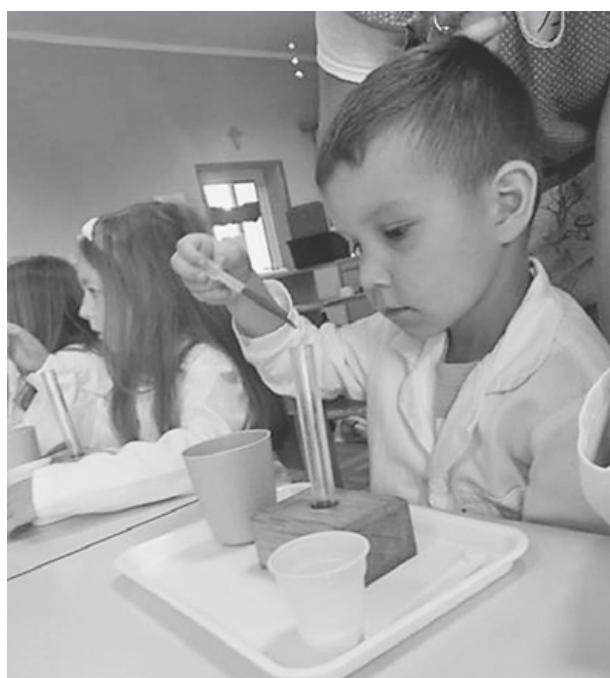
U ponedjeljak 19. 6. u vrtiću predškolci su se oprostili od vrtića. Pristigli su svi svečano obučeni, vidno uzbudjeni, spremni za posljednju vrtičku feštu. Pozivajući po dvoje djece, uz pljesak prisutnih, ulazili su u sobu i prošetali kao na modnoj pisti, zatim je uslijedio video prikaz u kojem se svatko od njih na poseban i simpatičan način predstavio, nacrtavši što mu je u vrtiću bilo najdraže te što će biti kad odraste. Video uradak popratile su i njihove fotografije iz mlađih dana, zatim su otpjevali svi zajedno pjesmu. Nakon kratkog obraćanja s. Rahele, odgojiteljice su svakom djetetu uručile prigodni dar s poхvalnicom naglasivši kakva je koja "ovčica" bila u skupini; snažna, samozatajna, glasna, s puno pitanja... Nakon zajedničkog fotografiranja

roditelji su odgojiteljicama zahvalili, te je uslijedilo druženje u parku uz kolače i sokove.

Neka i ovoj generaciji predškolaca vrtić ostane u lijepoj uspomeni, a mi im želimo blagoslovljenu novu etapu u životu. Sretno u školi, žele vam vaše odgojiteljice i svi veliki i mali prijatelji koji će jednom biti predškolci.

DV Šibenik: Zabavna znanost za djecu

U ponedjeljak, 19. lipnja, mama Magdalene Vukšić održala je radionicu u skupini "Vrapčići" i pokazala kako znanost može biti jako zabavna i zanimljiva, a djeca su se uživila kao da su pravi znanstvenici. Zahvaljujemo mami Ani na trudu i darovanom vremenu.

DV Zagreb: Plesne haljine naših Bubamara

Kada krajem svibnja na oglasnoj ploči DV Blažena Hozana uočite ime vašeg djeteta na popisu djece primljenih u program vrtića ili jaslica, osjećate se kao da ste osvojili veliku nagradu na lotu.

Nadalje, u trenutku kada prvi put, a i svaki kasniji, zatvorite vrata vrtića nakon što ste svoje dijete ostavili u njemu, bez ikakve brige i razmišljanja nastavljate s dnevnim aktivnostima znajući kako je vaše dijete u sigurnim rukama.

Vjerujem kako su ovo promišljanja svakog roditelja čije je dijete polaznik DV-a Blažena Hozana u zagrebačkom Trnju.

Za razliku od većine roditelja, naš je put bio nešto drugačiji. Naša je djevojčica u vrtić krenula s četiri godine, nakon prve pandemiske godine, nakon što je došla u našu obitelj s „koferom“ poteškoća, problema i zanemarivanja prije no što je dobila nas, prave roditelje, u vrijeme potresa i silnih izolacijskih mjera, u vrijeme snalaženja nas u ulozi roditelja, učenja strpljenju i stjecanja međusobne ljubavi i privrženosti... Baš u to vrijeme, *najpravije* vrijeme koje je Bog odredio, naša je djevojčica krenula u ovaj vrtić, najbolji vrtić u gradu, s najboljim odgojiteljicama i ravnateljicom. Ekipa u vrtiću je puna razumijevanja. I kada imate dijete koje vas ne sluša, u vrtiću sluša jer „teta je rekla“, koje nema mira, ali ipak sudjeluje u svim aktivnostima, tada znate da su to rezultati timskog rada djelatnika vrtića.

U grupi Bubamare naše je dijete dobilo dvije „tete“, tetu Dianu i tetu Snježanu. Osobe različitih karaktera i pristupa djeci, ali sa savršenim nadopunjavanjem i suradnjom, jednakih zajedničkih pravila koja djeca slijede. Sva „dječja posla“ u njihovim međusobnim odnosima, karakteristična za dob, odgojiteljice rješavaju na licu mjesta bez nepotrebnog dizanja panike. Dijete iz vrtića dolazi zadovoljno, s puno novonaučenih stvari. Uči se kroz igru, moli se, crta, reciti, pleše, pjeva, glumi, razgovara i svaki dan, ukoliko vrijeme dozvoljava, boravi na zraku.

Napredak koji smo uočili u socijalnom, odgojnog, obrazovnom i razvojnom smislu kod naše djevojčice je ogroman zahvaljujući pristupu i radu odgojitelja sa svakim djetetom. Tome dakako pridonosi i jedan „obiteljski pristup“ i s. Antonije, ravnateljice koja svako dijete i roditelja poznaje po imenu i koja vidi kvalitete svakog djeteta.

Tu dakako pridonose i međusobni odnosi roditelja koji su izuzetno korektni. Roditelji su uvijek spremni za „uskočiti“ s nekom informacijom ili pomoći oko bilo čega potrebnog.

U utorak, 6. lipnja 2023., Bubamare su imale završnu priredbu pred polazak u školu. Pripreme su vjerujem bile opsežne i izazovne, ali je produkt bio fantastičan. Naime, sva su djeca bila uključena u adaptaciju poznate dječje priče Plesna haljina žutog maslačka, autorice Sunčane Škrinjarić. Kako sam saznala, prilagodbu teksta također je napravila odgojiteljica iz vrtića, teta Nikoleta. Igrokaz je bio fantastičan: red priповijedanja, red plesa uz glazbu, red dijaloga i jedna divna poruka. Dakako, baš svako dijete je bilo uključeno u igrokaz. S obzirom da sam više puta radila interpretaciju lektirnog djela i gledala kazališnu predstavu u ZKL-u, priznajem kako je ovo najbolje uprizorena verzija ovog divnog književnog predloška. Sigurna sam kako će se sa mnom složiti i ostali gledatelji.

Nakon igrokaza i pjesme uslijedila je podjela uspomena: prigodnih darova i dječjih radova koje su odgojiteljice brižno prikupljale te uručivanje tih darova svakom djetetu pojedinačno,

uz nekoliko rečenica koje ga/ju opisuju! Naravno, u tome također pun pogodak! Kako i ne bi, kada su proteklih godina naše drage odgojiteljice provodile više vremena tjedno s našom djecom nego što smo mi... Poznaju ih u dušu!

Veliko hvala svim djelatnicama DV-a Blažena Hozana! Hvala vam na brizi, na miru kojeg ste mi dali kada sam vam povjerila dijete, na sve-mu što ste ju naučili: od ljudskih, kršćanskih vrijednosti, do svih ostalih spoznaja! Hvala vam na svim odgovorenim porukama i pozivima, na svakom iskrenom osmijehu i na vašim velikim srcima!

*Tihana Levar, mag.prim.educ,
uč. savjetnik, MAMA*

DV Zagreb: Izlet djece

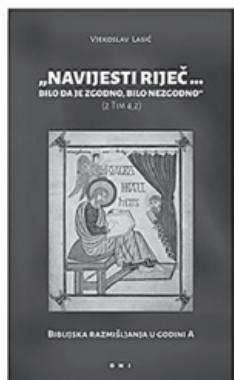
Dvije najstarije skupine iz DV” Blažena Hozana” u Zagrebu posjetili su izletište Dva potoka u mjestu Luka blizu Zaprešića. Kako su se Bubamarci i Smješkići proveli, pogledajte na fotografijama.

ŠTO IMA NOVA U KATOLIČKIM KNJIŽARAMA?

Vjekoslav Lasić : "NAVIJESTI RIJEĆ... Bilo da je zgodno, bilo nezgodno" (2 Tim 4, 2)

Knjiga *Navijesti Riječ* – dominikanca Vjekoslava Lasića jest antologija prosvijedi, plod dominikančeva dugogodišnjeg dje-lovanja. U pet tematskih jedinica autor obrađuje ciklus liturgijske godine A. Kroz svoje kratke, koncizne i dobro isplanirane propovijedi pater Vjekoslav na-dahnuto tumači Božju riječ ne izbjegavajući i ne uljepšavajući istinu – istinu o nama i našim slabostima te istinu o hrvatskom društvu i svim aktualnim problemima.

Stipe Jurić: OD ŽENE MAJKE DO ZEMLJE MAJKE

Dominikanska naklada Istina objavila je novu knji-gu hrvatskog bibličara, do-minikanca Stipe Jurića pod naslovom „Od žene-majke do zemlje-majke. Između ništavosti i božanstvenosti“.

U četiri dijela i devet poglavља, na 365 stranica, autor pristupa stvorenome svijetu i čovjeku na zemlji koji gleda tu divnu Božju umjetnost te se usredotočuje na pitanje: Što je čovjek i njegov život u beskonačnosti svijeta? Čitajući starozavjetne biblijske teksto-ve, autor daje prvi odgovor: čovjek je Božje remek-djelo koje ima povlašteno mjesto u Božjem srcu. Središte je stvorenoga svijeta, čuvat Božje

umjetnosti i obrađivač Božjeg vrta. No postoji i čovjekova negativna strana. On je grešan i smrtan stvor, u njemu postoji neka obijest da zabacuje svaku ovisnost o Stvoritelju i čudna sklonost da oskvrnjuje i uništava stvoreni svijet – Božju umjetnost, i da pogrđuje i unakazuje čovjeka – Božje remek-djelo.

Duž čitava Starog zavjeta na usta i u tekstovima biblijskih pjesnika, proroka i mudraca čuje se i odjekuje teološka glazba svemira, čuje se pjesma hvale koju skupa s Božjim dvoranima pjevaju nebo i zemlja.

Temeljno je uvjerenje starozavjetnih pisaca, aksiološki gledano, da je život najveći dar u kojem Bog pokazuje svoj misterij i svoju darežljivost. Uistinu, čovjek ne posjeduje ništa vrednije od života. On je njegovo sve i njegova sreća. Stoga je život osnovno dobro bez kojeg je nemoguće bilo koje drugo dobro. Čovjek je sretan kad ima život i dobro zdravlje. I dok se dani i godine označuju kao dugi ili kratki, sretni ili nesretni, nije tako sa životom. Život je uvijek i dobar i sretan.

Najnovija knjiga objavljena je kao treća knjiga u biblioteci „Disputatio“ – Izdanja Instituta sv. Tome Akvinskoga.

**Juraj Batelja: ULOGA BL. ALOJZIJA
STEPINCA U ZBRINJAVANJU RATNE
SIROČADI od 1. lipnja 1942. do
1. kolovoza 1943.**

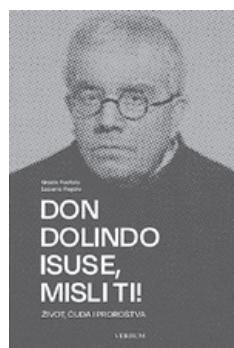
„Uloga blaženog Alojzija Stepinca u zbrinjavanju ratne siročadi i njihovo liječenje u zagrebačkim bolnicama od 1. lipnja 1942. do 1. kolovoza 1943. godine“ naslov je nove knjige postulatora za proglašenje svetim bl. Stepinca mons. Jurja Batelje. Knjiga je predstavljena 6. lipnja u dvorani Vjenac Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu.

Nadbiskup Kutleša je na predstavljanju nagnao: „Knjiga mons. dr. Jurja Batelje hvalevrijedan je prinos još boljem poznавању bl. Alojzija Stepinca i neoboriv dokaz o njegovu zalaganju u zbrinjavanju djece-ratne siročadi i svih ugroženih ljudi zbog rasne, nacionalne ili socijalne razlike te izvorno dokumentiran povijesni presjek događaja kojima je on bio protagonist, suvremenik i Samaritanac. Iz ove knjige i njezine opreme proizlazi snažan duhovni lik bl. Alojzija Stepinca, katoličkih redova i družbi časnih sestara te Caritasa. Svi su oni, iz ljubavi prema Bogu, pružali i ostavili snažno svjedočanstvo kršćanske ljubavi prema stradalnicima Drugoga svjetskog rata, na čemu im zahvaljujemo i čime se ponosimo.“

Profesorica s Odsjeka za povijest Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu dr. Vlatka Vukelić citirala je jednu rečenicu biskupa Košića iz predgovora, ističući kako ta rečenica izvrsno sažima cijelu knjigu: „U rukama vam je dragocjena knjiga koja prvi put dokumentirano donosi kako je Katolička Crkva, pod

vodstvom zagrebačkog nadbiskupa bl. Alojzija Stepinca, imala odlučujuću ulogu u zbrinjavanju djece-ratne siročadi u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.“ Ona je nadalje upozorila da „svremena historiografija do danas nije dala adekvatan odgovor na negativnu i stigmatizirajuću kampanju koja se protiv institucija hrvatske države, Katoličke Crkve u Hrvatskoj, samog bl. kardinala Stepinca, ali i hrvatskog naroda, vodi već 80 godina.“

**Luciano Regolo Grazia Ruotolo:
DON DOLINDO – ISUSE, MISLI TI!
Život, čuda i proroštva**

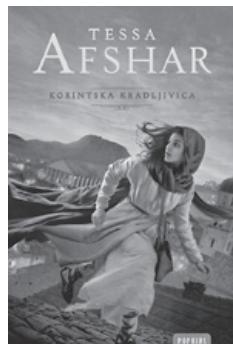
Grazia Ruotolo, nećakinja i posljednja živuća rođakinja jednoga od najvećih mistika našega vremena, don Dolinda Ruotola (1882.–1970.), odlučila je ovom knjigom sa svima podijeliti golemu životnu i duhovnu ostavštinu svoga strica. Njezina sjećanja, prikupljena svjedočanstva i anegdote, vode čitatelja na nesvakidašnje putovanje koje će vam omogućiti da upoznate don Dolinda, kojega je Padre Pio nazvao velikim svecem i apostolom iz Napulja.

Svećenik, egzorcist, sada sluga Božji čiji je proces za kanonizaciju u tijeku, don Dolindo od malih nogu vodi dijalog s nebom, posebice s Gospodinom Isusom, Gospom, ali i s anđelom čuvarom i svetom Gemmom Galgani. Njegov lik povezan je s ocem Pijom, s kojim je bio u duhovnom odnosu i s kojim je dijelio zdravlje koje je bilo uvijek na kušnji, mistične pojave poput bilokacije, noćne sukobe s đavlom i vedru poslušnost autoritetu Crkve i u najtežim vremenima.

Ovo jedinstveno djelo, osim što daje cjelovit uvid u don Dolindov život i u njegovu duhovnost, otkriva i mnoga njegova čuda i proroštva, kao ono kada je 13 godina unaprijed prorekao izbor Ivana Pavla II. Dodatna je vrijednost knjige i mnoštvo citata iz njegovih osobnih poruka onima koji su tražili zagovore

i savjete, a diktirane su mu u nutarnjim lokucijama. Njegovo prvo učenje bilo je živjeti uvijek gledajući u Isusa, u sigurnosti da će se u svim okolnostima, čak i u najtežima i najbolnjima, ako se pouzdamo u njega, naš život okrenuti na dobro.

Tessa Afshar: KORINTSKA KRADLJIVICA

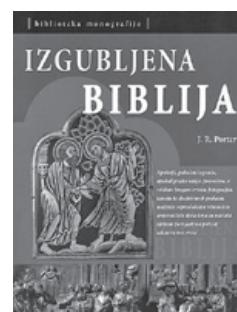
Korint prvoga stoljeća grad je prepun živahne trgovine i neodoljive privlačnosti. Grad je istovremeno prepun i opasnosti i iskvarjenosti – a to je idealna pozornica za Arijadnину najveću pustolovinu. Nakon što je godinama s majkom i djedom, koji su je ugnjetavali, živjela u Ateni, Arijadna bježi u očev dom u Korintu, da bi ondje otkrila opasnu tajnu koja mu je uništila brak: iako je Grk iz ugledne obitelji, Galen je zloglasni kradljivac koji pokvarenim građanima otima nepošteno stečeno bogatstvo. U očajnickoj želji da ga zaštiti, Arijadna opasnosti izlaže vlastiti ugled, slobodu i ljubav prema muškarcu kako bi postala očevom pomoćnicom.

Iznimne fizičke sposobnosti dovode je do opasnih pothvata i Arijadna tako otkriva da potajno uživa u igranju vatrom. Ali kada pogrešna osoba otkrije njezinu tajnu, budućnost Arijadne i njezina oca – kao i njihovo puko preživljavanje – dolaze do samoga ruba provalije.

Kada se sprijatelje s kršćaninom po imenu Pavao, uviđaju da njegova radikalna poruka, koja dovodi u pitanje sve što su s toliko truda nastojali izgraditi, ipak nudi nešto čemu se nijedno od njih nije usudilo ni nadati. (Verbum)

J. R. Porter: IZGUBLJENA BIBLIJA

Otkriveni zaboravljeni spisi

Riječ je o knjizi o apokrifima, pobožnim legendama, apokaliptičnim vizijama i proroštvima za kakvom već dugo postoji i potreba i ogromno zanimanje javnosti, posebice nakon nedavno objavljenih knjiga koje, navodno, otkrivaju zbog čega Crkva "skriva" apokrife.

Sada pak ne samo da se daje na uvid antologija svih nekanonskih spisa židovske i kršćanske *Biblije*, nego se čitatelju nudi i mnogo više. Osim brojnih crteža, fotografija, karata te ilustriranih prikaza kao i reprodukcija vrhunskih umjetničkih djela koja su nastala tijekom povijesti na poticaj tekstove ove vrste, autor jedan od vrsnijih stručnjaka za ovu problematiku čitatelju nudi opću čitanku tih tekstova, procjenjujući njihov kontekst, vlastitost i važnost.

Svako djelo uvršteno u ovu zbirku predstavljeno je kroz reprezentativni izbor tekstova, koji su uz to popraćeni sažetim i vrlo informativnim uvodima i tumačenjima kao i neophodnim podatcima potrebnim za dataciju i kontekstualizaciju spisa.

Knjiga je važna za povjesničare umjetnosti, za studente *Biblije* i kršćanske tradicije i za svakoga čitatelja koji se želi upoznati s toliko značajnom apokrifnom književnosti.

Dominikanke u Domu za napuštenu djecu u Kukuljevićevoj ulici u Zagrebu (1936. – 1943.)

Godine 1936. počeo je samaritanski rad sestara dominikanki u Domu za napuštenu djecu u Kukuljevićevoj ulici u Zagrebu. Sestre su u toj ustanovi djelovale od njezina utemeljenja, no vihor Drugoga svjetskoga rata presudio je Domu pa i filijali sestara dominikanki. Posljednji poznati podatak o Domu i filijali seže iz 1943. godine pa se pretpostavlja da su te godine prestali djelovati. Osamdeseta obljetnica zatvaranja filijale prigoda je da se ukratko opiše njezina povijest.

Udruga učiteljica Za našu djecu obavijestila je 20. veljače 1936. časnu majku Andželu Milinković da je "napokon dozrelo" vrijeme za otvaranje doma za napuštenu djecu u Kukuljevićevoj ulici br. 19. Dom bi se trebao otvoriti 1. ili 2. ožujka te godine, pa Udruga moli časnu majku da pošalje dvije sestre koje bi trebale doći nekoliko dana prije otvaranja doma. Naime, časna majka sama se "ljubezno ponudila za suradnju u ovoj teškoj misiji". Glede stručne spreme dviju sestara koje bi ondje radile, Udruga učiteljica kaže: "Kako smo već dogovorile – jedna časna sestra ima biti pedagoškinja(!) i praktična ne samo u teoriji. Ali i druga časna sestra – ako baš i nije studirala pedagogiju, trebala bi da ima prirođenoga pedagoškog takta, da može zamjenjivati prvu časnu sestru i u saobraćanju s tom djecom – i da ih može poučavati ž[enskom]. ruč[nom]. radu."¹

Čim je primila gornje pismo, časna majka Andžela je 22. veljače 1936. oputovala u Zagreb² i sutra nadbiskupu Alojziju Stepincu predala molbu da odobri otvaranje filijale u toj ustanovi, koja bi počela s radom u ožujku.³ Stepinac je 29. veljače udovoljio njezinoj molbi,⁴ pa su tri dominikanke 20. ožujka 1936. počele raditi u Domu za napuštenu djecu u Kukuljevićevoj ulici.⁵ Bile su to starješica nove filijale i upraviteljica doma s. Andželika Prizmić te prefekte doma s. Alojzija Brizić i s. Vinka Bodlović.⁶ Njihov apostolat u toj ustanovi časna majka Andžela Milinković smatrala je jako važnim te je naglašavala sestrama da će, ako odgoje "od te djece dobre majke, uzdanice našeg naroda", dati nemjerljiv prinos budućnosti domovine.⁷

Zbog sređivanja poslova oko početka rada sestara u ovoj ustanovi, časna majka Andžela Milinković zadržala se u Zagrebu do iza Uskrsa

1 Arhiv Kongregacije sv. Andžela čuvara u Korčuli (dalje: AKSAČ), Spisi Vrhovne uprave (dalje: SVU), br. 7/1936., Udruga učiteljica Za našu djecu s. Andželi Milinković, Zagreb, 20. II. 1936.

2 Usp.: AKSAČ, *Kronika Kongregacije svetih andžela čuvara: 1922. – 1942.*, dne 22. II. 1936.; SVU, br. 7/1936., Udruga učiteljica Za našu djecu s. Andželi Milinković, Zagreb, 20. II. 1936.

3 Usp. SVU, br. 8/1936., S. Andžela Milinković msgr. Alojziju Stepincu, Zagreb, 23. II. 1936.

4 Usp. SVU, bez br./1936., Msgr. Alojzije Stepinac s. Andželi Milinković, Zagreb, 29. II. 1936.

5 Usp. AKSAČ, Kutija *Dokinute kuće i filijale* (dalje: KDKF), Fascikl *Zagreb – Dječje sabiralište*, S. Marija Josipa Vidaković, *Izvještaj o radu i potrošku sestara Dominikanki u misijskoj kući "Dječje sabiralište"*, Zagreb, 16. VIII. 1938.

6 Usp. Državni arhiv u Zagrebu, HR-DAZG-230, sign. 144/30, Izvještaj tajnice Ivke Marušić, 1938.

7 Usp. AKSAČ, Kutija *Vrhovni zborovi*, Vrhovni zbor iz 1938., Andžela Milinković: *Izvještaj Vrhovne nastojnice S. Andjele Milinković o radu, zdravlju i napretku Sestara u Kongregaciji sv. Andjela Čuvara u Jugoslaviji*, Korčula, 27. VIII. 1938.

1936., a potom se vratila u Korčulu.⁸ Tri sestre koje je ostavila u novoosnovanoj filijali primile su 20. ožujka 1936. prvo dijete u dom. Bila je to Ludmila Vogler, "mala sedam godišnja 'žicarica' poznata policiji i građanstvu." Nakon njezina dolaska, "policajci dovode neprestano nove 'žicarice.'" Do kraja godine prošlo je kroz dom 68 djece.⁹

Pošto je s. Andelika Prizmić premještena u drugu filijalu, novom starješicom doma u Kukuljevićevoj imenovana je 1. rujna 1936. s. Marija Josipa Vidaković.¹⁰ Službu je preuzeila 6. studenoga i ubrzo postala duša te ustanove.¹¹ Dvije godine nakon preuzimanja starješinske službe, u kolovozu 1938. pisala je Vrhovnoj upravi Kongregacije kako je služba sestara u toj ustanovi "vrlo uzvišena jer je njima povjerenia briga o spašavanju bijedne i zalutale djece" te dodala: "To je vrlo lijepa i uzvišena zadaća koja iziskuje mnogo mara, spreme a nadasve molitve."¹²

U nastavku dopisa kazala je da u filijali djeluju tri sestre te da je kroz dom prošlo 143 djece. Većina ih je otišla kućama, udomiteljima ili u druge ustanove, a trenutno su u domu boravile 23 djevojčice. Osim njih, na čuvanje i poduku dolazi još tridesetak djece, pa je tako ukupno sestrama dnevno na brizi 50 do 60 djece. Uvezši to u obzir, s. Marija Josipa Vidaković piše: "Dakle dnevno toliko dječjih očiju je uprto u nas sestre. Da možemo tu našu uzvišenu ali vrlo tešku zadaću što bolje izvršiti služimo se sredstvima koje nam pružaju naša pravila, a to su molitva i druga dobra djela. Kroz ove dvije i pol godine možemo i reći da je bilo nekog uspjeha. Djeca Dječjeg doma koja su takoreć bila potpuno zadahnuta komunističkim duhom, sad idu redovito na svetu misu i na mjesecnu ispovijed i pričest. Moli se dnevno s djecom krunica, u svibnju djeca polaze na svibanjsku pobožnost,

u lipnju na čast Srca Isusova prisustvuju djeca dnevnoj svetoj misi. Sada je u domu uredjena malena Kapelica, koja će pomoći da će naš skromni rad donijeti više ploda. Gdje Isus vlada ne može vladati grijeh."

Uspomene na rad u Dječjem domu u Kukuljevićevoj nisu kod s. Marije Josipe Vidaković izblrijedjele ni poslije 50 godina, pa se u ožujku 1998. prisjetila: "Tamo sam se susrela sa djecom ostavljenom u šumi, na Savi i u našem domu, na katu. Djeca su donesena nama u policijskim kolima kao male skitnice ili čak kao obične prodavačice cvijeća i žniranaca. Prvi posao s njima bila je kupaonica, te pranje kose i čišćenje od parazita. Kada su se djeca privikla počeo je rad. -- Ta djeca nisu svršavala nikakvu školu osim 4 najniže. Imali su u Domu uniformu sirotana. Iz njihovih očiju vapila je želja da su kao i druga djeca. Božjom pomoću i srcem Socijalnog i [Udruge] Učiteljica [Za našu dječcu] pošlo mi je za rukom nabaviti lijepa jednaka odijela. Došla je dozvola da ih poučavam u višim razredima. Svi oni koji su željeli učiti polagali su privatno ispite i svršavali su srednju školu. Imali su i prigode da se, kasnije, kao uzorni mladići i djevojke lijepo snađu u braku. (...) I dragi Gospodin je pomogao kao da sam bila puna znanja. Sve su polagale lijepo, a dječaci su isli na zanat. No bilo je i vrlo teških časova kad su plakali nad beščutnošću majki – trebalo je puno pomoći Neba."

O poteškoćama rada u Domu za napuštenu dječcu, posebno s obzirom na djevojčice koje su u njemu boravile, svjedoči i s. Beninja Mekjavić: "To su bile djevojčice prepustene ulici. Sestre su ih prihvatile i koliko su mogle na njih odgojno djelovale da steknu barem kakvu kulturu prije nego započnu svoj budući život. Nije bilo lako s takvom djecom. Bježale su, željele su ulicnu slobodu. Sestre su se brinule i za njihovu

8 Usp. AKSAČ, *Kronika Kongregacije svetih anđela čuvara: 1922. – 1942.*, bez datuma III. i IV. 1936.

9 Usp. HR-DAZG-230, sign. 144/30, Izvještaj tajnice Ivke Marušić, 1938.

10 Usp. AKSAČ, Dokumentacija o preminulim sestrama, Dosje S. Marija Josipa Vidaković, osobnik.

11 Usp. HR-DAZG-230, sign. 144/30, Izvještaj tajnice Ivke Marušić, 1938.

12 KDKF, *Fascikl Zagreb – Djeće sabiralište*, S. Marija Josipa Vidaković Vrhovnom zboru Kongregacije, Zagreb, 16. VIII. 1938.

13 Isto.

14 Marija Josipa VIDAKOVIĆ: [Pismo s. Slavki Sente]. U: *Ave Maria*, XX (2001) 1, str. 42.

naobrazbu. Pomagale su im kod učenja kako bi se mogli uključiti u redoviti život s drugom djecom.”¹⁵

Uprava Udruge učiteljica bila je jako zadovoljna radom sestara dominikanki. Vidi se to iz dopisa kojega je 26. kolovoza 1938. uputila Vrhovnoj upravi Kongregacije. Pohvalno govoreci o početku rada sestara u njihovu domu, uprava Udruge učiteljica piše: “S velikim idealima počeo je pomoću Božjom vaš rad u dječjem sabiralištu u našem Dječjem domu. Tihim, postojanim marom radile su tri revne časne sestre oko djece iz najtegotsnijih prilika tako, da su – ako i teško – ali ipak postizavale lijepo uspjehe do iznenađenja.”¹⁶

U nastavku dopisa Udruga učiteljica spominje česte premještaje sestara. Imajući razumijevanja za to, ipak ističu kako se u njihovu domu “bolno osjeća” odlazak s. Alojzije Brizić, koja je potkraj kolovoza ili početkom rujna 1936. premještena u zagrebačku Kuhinju kraljice Marije.¹⁷ Nakon njezina odlaska opala je disciplina među djecom, pa Uprava u nastavku kaže: “Zato molimo najusrdnije da nam se vrati č. s. Alojzija [Brizić] radi uspjeha ove bijedne djece, kojima je isto toliko – držimo pače – još i više potrebna nego onima odgojenim sestricomama u novicijatu (...) Molimo usrdno također, da nas ne bi možda zadesilo još i premještanje č. s. Marije Josipe [Vidaković], koja se sad već tako dobro snašla u kancelariji i u saobraćanju s vlastima i strankama. Samo nam je preopterećena. Trebala bi joj često zamjena u kancelariji, kad mora otići do uredu koje vlasti po zvaničnom poslu. Č. s. Nives [Bodlović] vrlo je dobra u saobraćaju s djecom, ali je preko pola dana zaokupljena svojom školom, pa tako opet veći teret pada na č. s. Mariju Josipu. Č. s. Serafina

[Vladušić] lijepo kroji i šije, marljivo radi, ali u disciplini s djecom je upravo nemoćna – i tu opet pada teret č. s. Mariji Josipi [Vidaković].”¹⁸

Na kraju dopisa, Udruga učiteljica zamolila je još jednom Vrhovnu upravu Kongregacije da ne premješta s. Mariju Josipu Vidaković, ali i da vrati u njihov dom s. Alojziju Brizić i s. Ladislavu Karninčić. Potom je zaključila: “Mi poznamo njihove vrline i sposobnosti, pa smo duboko uvjerene da bi nam njihovom suradnjom došao zavod do visine i ugleda.”¹⁹

No časna majka Česlava Andreis, koja je u međuvremenu izabrana za vrhovnu poglavaru Kongregacije, obavijestila je 8. rujna 1938. Udrugu učiteljica da će ipak morati premještitи s. Mariju Josipu Vidaković, ali i s. Nives Bodlović koja se mora posvetiti dovršetku školovanja.²⁰ Na to joj je Uprava Udruge učiteljica odgovorila: “Vaše cijenjeno pismo od 8. IX. upravo nas je porazilo. To i jest razlog što smo toliko zakasnili s odgovorom. Nadali smo se da nas neće zadesiti premještaj č. s. Marije Josipe nakon tako kratkog vremena što je kod nas. Ona već pozna sve prilike Udruge i Dječjega doma, a to je vrlo važno za onoga tko vodi našu kancelariju. Trebalo bi dugo vremena dok bi se druga osoba u tome snašla, to više što u Domu nema ni jedne sestre, koja je u taj rad upućena i koja bi održala kontinuitet s djecom i u kancelariji s vlastima i sa strankama.”²¹

Udruga učiteljica još je jednom zamolila časnu majku da ne premješta s. Mariju Josipu Vidaković, ali molbi ipak nije udovoljeno, pa je ona 23. rujna 1938. premještena u samostan bl. Hozane Kotorke, a istog je dana za starješicu u Domu za napuštenu djecu poslana s. Markolina Gugić.²² Primopredaja službe obavljena je 5. listopada 1938.²³

15 Slavka SENTE: *Dolazak sestara u Zagreb – prema sjećanju s. Beninje Mekjavić*. U: *Ave Maria*, XXI (2002) 2, str. 40.

16 SVU, br. 31/1938., Udruga učiteljica Za našu djecu Vrhovnoj upravi Kongregacije, Zagreb, 26. VIII. 1938.

17 Usp. AKSAČ, *Kronika Kongregacije svetih anđela čuvara: 1922. – 1942.*, bez datuma IX. 1936.

18 SVU, br. 31/1938., Udruga učiteljica Za našu djecu Vrhovnoj upravi Kongregacije, Zagreb, 26. VIII. 1938.

19 Isto.

20 Usp. SVU, br. 31/1938., S. Česlava Andreis Udrudi učiteljica Za našu djecu, Korčula, 8. IX. 1938.

21 SVU, bez br./1938., Udruga učiteljica Za našu djecu s. Česlavi Andreis, Zagreb, 23. IX. 1938.

22 Usp. AKSAČ, *Protokoli spisa Vrhovne uprave* (dalje: PSVU), br. 41 i 42/1938. od 23. IX. 1938.

23 Usp. HR-DAZG-230, sign. 144/30, Izvještaj tajnice Ivke Marušić, 1938.

Dana 15. studenoga 1940. časna majka Česlava Andreis poručila je Upravi Udruge učiteljica da je "skupoča koja dnevno raste" prisiliла Vrhovno vijeće Kongregacije na donošenje slijedeće odluke: "Radi izvanredno teških prilika, nije apsolutno moguće da naše sestre i dalje rade u Dječjem domu uz mjesečni honorar od 200 dinara, već se moli Taj Naslov da im se isti povisi na 400 dinara mjesečno. To je minimum što se traži danas, kad ni za tu svotu ne može sestra da pribavi sebi ni najnužnije. Ova je uprava došla ususret Toj instituciji kao ni jednoj drugoj, jer su sestre tu radile uz najniži honorar kao nigdje drugdje. Danas pak više nije moguće, pa će potpisana biti prisiljena da digne sestre, ako se opravdanim zahtjevima ne udovolji."²⁴

Uprava Udruge učiteljica udovoljila je zahtjevu časne majke i javila joj da će povisiti dominikankama plaću na 400 dinara mjesečno, počevši od 1. siječnja 1941.²⁵

U domu se od njegova utemeljenja izmijenilo više sestara dominikanki. Sestre Andelika Prizmić, Alojzija Brizić i Vinka Bodlović, koje su 20 ožujka 1936. prve došle u ovu filijalu, već potkraj kolovoza ili početkom rujna 1936. premještene su u Kuhinju kraljice Marije.²⁶ Kratko je u ovoj filijali djelovala s. Nives Bodlović,²⁷ a prije 1938. i s. Ladislava Karninčić.²⁸ Najkasnije u kolovozu 1938. došla je u dom s. Serafina

Vladušić, koja je ostala u njemu do 1940.²⁹ U starjeinskom izvještaju iz kolovoza 1938. s. Marija Josipa Vidaković spominje sestre Luiđu Ivićev i Ljerku Petrović, koje su također kratko djelovale u domu.³⁰ Od njih sam samo za s. Luiđu Ivićev pronašao podatak da je 11. svibnja 1937. iz Splita premještena u ovu filiju.³¹ U jesen 1938. poslana je u dom s. Fabijana Mišura,³² koja se tu kratko zadržala, jer je ubrzo premještena u Kuhinju kraljice Marije. S. Markolina Gugić, koja je 23. rujna 1938. poslana za starješicu u ovoj filijali, ostala je u njoj do isteka mandata i potom je 5. prosinca 1941. premještena iz filijale.³³ Umjesto nje, već 10. kolovoza 1941. poslana je u ovu filijalu s. Paula Grandov, koja je 15. kolovoza imenovana starješicom.³⁴ U toj službi ostala je do sredine studenoga 1942., kad je s prvim sestrama poslana u novoutemeljenu filijalu u Virju. Nije poznato kojoj je sestri nakon nje povjerena starjeinska služba u domu, ali ni dokad su dominikanke djelovale u ovoj ustanovi. Posljednji podatak o ovoj filijali jest da je 1942/43. ondje ponovno djelovala s. Nives Bodlović.³⁵ Temeljem tog podatka može se prepostaviti da su dominikanke djelovale u domu do 1943. godine, odnosno da je ova ustanova prestala djelovati u vihoru Drugoga svjetskoga rata.

Ivan Armanda

24 SVU, br. 46/1940., S. Česlava Andreis Udrudi učiteljica Za našu djecu, Korčula, 15. XI. 1940.

25 Usp. SVU, 46/1940., Ivka Marušić s. Česlavi Andreis, Zagreb, 22. XII. 1940.

26 Usp. AKSAČ, *Kronika Kongregacije svetih andela čuvara: 1922. – 1942.*, bez datuma, IX. 1936.

27 Usp. SVU, br. 31/1938., Udruga učiteljica Za našu djecu Vrhovnoj upravi Kongregacije, Zagreb, 26. VIII. 1938.

28 Usp. SVU: bez br./1938., Broj i naziv kuća u Kongregaciji sv. Andela čuvara ss. Dominikanka, Korčula, 24. I. 1938.; br. 31/1938., Udruga učiteljica Za našu djecu Vrhovnoj upravi Kongregacije, Zagreb, 26. VIII. 1938.

29 Usp.: SVU, br. 31/1938., Udruga učiteljica Za našu djecu Vrhovnoj upravi Kongregacije, Zagreb, 26. VIII. 1938.; AKSAČ Zbirka osobnika časnih sestara dominikanki (dalje: ZOČSD), osobnik s. Serafine Vladušić.

30 Usp. KDKF, *Fascikl Zagreb – Dječje sabiralište*, S. Marija Josipa Vidaković Vrhovnom zboru Kongregacije, Zagreb, 16. VIII. 1938.

31 Usp. PSVU, br. 19/1937. od 11. V. 1937.

32 Usp. PSVU, br. 54/1938., bez datuma.

33 Usp.: PSVU, br. 41 i 42/1938. od 23. IX. 1938.; ZOČSD, osobnik s. Markoline Gugić.

34 Usp.: AKSAČ, Dokumentacija o preminulim sestrama, Dosje S. Paula Grandov, osobnik; ZSVV 1, dne 15. VIII. 1941.

35 Usp. ZOČSD, osobnik s. Nives Bodlović.

Evo i arhivskih, a više usputnih zabilješki našeg Nevena Fazinića.

Don Frano Jeričević³⁶ iz Žrnova na Korčuli pisao je pjesme različite tematike. Među njegovom ostavštinom našao sam onu *Trima dominikancima poginulima na parobrodu „Bourgogne“ u Atlanskem Oceanu na putu iz Newyorka u Havre*. Ovdje je donosim u skraćenom obimu:

... Bibavicom, silno more
Lahor ježi iza gore,
Sitni vali, sitno kolo
Po pučini – po širokoj
zaigrali,
Zaplesali,
A Bourgogne na njemu se culja,
Ko kad majka svoje čedo ljudja...
Tu na brodu tri angjela bila,
Tri angjela, tri brata mlagjana,
Slavnog reda, svetog Dominika,
U naponu vijeka svojega,
Tresku čuli, čuli jaukanje,
Te se hitro na noge skočili,
Ne života da bi svog spasili,
Već da duše hoće svoje spase,
Kako vjere Kristove svećenik
U prigodi vaviek činit znade,
Za svog brata život pregorjeti,
Za njeg živjet, za njeg umrieti...
Brod potonu,
Oni klonu,
Tilo pane,
Duši svane,
A nad njima more se zalilo,
Kao da bi im tri vjenca savilo...³⁷

* * * * *

6.6. Gledam svaki put kad krenem u šetnju idu li radovi oko kuće naprijed. Zove me sestra Milena da dođem viditi. Nema kamenih stepenica pred ulazom. Unutra još sve nedovršeno. Odužilo se ovoga puta podosta. Vani na klipi pred samostanom sjede mlađe sestre i promatraju Korčulu. Uspio sam ih privoliti na jedan snimak. Inače nedjeljom lijepo je vidjeti tri sestre preko mise: Josipu, Dominiku i sakristanku Zoranu.

Jedna dobra duša, uvijek skromna i nemame-tljiva, jednostavna i draga, otišla je u vječnost. Sestra Rafaela kao da nije znala podignuti glas. Bila je brižna u želji da ti izade ususret. Mogao bi je usporediti sa sestrom Luizom.

Tu i tamo susretnom sestraru Dolores. Ona je uvijek u „priši“. Vidim da se i vozački sastav se stara promijenio na više njih pa se možda neke upišu u taxi službu, što bi dobro došlo u turističkoj sezoni. Vremena i običaji se mijenjaju što shodno nadolazećim vremenima umjetne inteligencije treba uzeti u obzir. Oduševio me postupak svetog oca Pape kad mu je ona žena donijela psa da ga blagoslovi. Ma koje ideje nasuprot živilih ljudi. Korčula svakog dana broji sve veću ergelu pasa, tako neke dame u šetnju izvode i po više grla! Kad čovjeka i obitelj zamijene „domaće životinje“ onda sigurno nešto nije u redu!

* * * * *

36 Rođen 28.4.1862. u Žrnovu na otoku Korčuli. U periodu od 1895. do 1914. godine objavio je više književni radova u listovima i u časopisima „Croatia“, „Crvena hrvatska“, „Dan“, „Gospina krunica“, „Kršćanska obitelj“, „List Dubrovačke biskupije“, „Narodni list“, „Pučki list“, „Ružičnjak svetoga Franje Serafskoga“ i drugim izdanjima. Međutim veliki dio njegovih neobjavljenih rukopisa je nestao i propao. Umro je 13.VI.1914. godine u svojim najljepšim godinama rada i kada je najviše mogao doprinjeti svom narodu i rodnom Žrnovu. Kao prosvjetitelj i u svojim slobodoljubljivim pjesmama dolazi do izražaja u cijeloj Dalmaciji, a u Žrnovu doprinosi otvaranju pošte 1905. godine, proširenju škole, otvaranju čitaonice, Lurske špilje na Jankovu, daje materijalnu pomoć siromašnoj djeci i znatno doprinosi prosvjećivanju svojih mještana, kod kojih je veoma omiljen, poštovan i visoko cijenjen o čemu svjedoče i danas najstariji ljudi u Žrnovu, Dubrovniku i Splitu. Pisao je i prevodio sa italijanskog, poznavao njemački, latinski i ruski jezik. Nažalost i ako nepoznat današnjoj omladini, njegovo kulturno djelo živi i u ovih nekoliko slučajno pronađenih pjesama što će biti povod sjećanja na njega nakon 60. godina od njegove smrti.

37 O. Ciprijan Korissone na 44 god., o. Bernardin Merlin na 25 god., o. Josip Baumann na 24 god. koji su išli na redodržavnički Sionski sbor, za izbor novog provincijala.

Još malo izreka iz zabilješki o. Bertranda Randa Paršića:

Tko se otme Božjoj vlasti, potpadne pod vlast kronika. (*Lois Blanc*)

Nekoji traže temelj kreposti u pameti, ali treba priznati, da je vjera najčvršći temelj čudorednosti. (*Rousseau*)

Što bi bio svijet bez vjere? Ljudi bi se među sobom poubijali radi najljepše žene i radi na jukusnije jabuke. (*Napoleon*)

U ljubavi nema ni prava, ni pogodbi, ni ugovora. Ima samo ljubav. (*P. Gerald*)

Kratko rečeno, ja pripisujem svu svoju sreću jednom razlogu, a taj je, da sam bio bezbožan. Jedan čovjek, koji je prekinuo vezu s Bogom, ne može imati blagoslova. Sve brbljanje, da je svatko svoje sreće kovač, nije drugo nego prazna pljeva. Ako Gospod ne gradi kuće, uzalud se muče, koji je grade! To je čitava istina! (*August Strindberg*)

Kad Bog susretne neku dušu ili ona susretne Boga, to je očit dokaz da je hoće spasiti.

Bez vjere nema pravog optimizma. Bez Krista se uvjeravamo, da je život labirint bez svjetla. „*Ja sam svjetlo svijeta*“. Doista, živjeti u svijetu, ali srcem i pameću nad svijetom, ali ne da u njemu budemo stranci nego da mu darujemo radosti i nade. Ono što najviše боли, to je da većina trpi, ne toliko fizički i bez kruha, nego jer fali stalnost, a bez stalnosti, sigurnosti se ne može hodati, živjeti. Može se vegetirati, ali za misaone, razumne ljude treba živjeti, da bi se moglo činiti dobro.

Želim vam mirno i manje vruće ljeto, a ako imate u vrtu negdje pčelinje ljubice (*melisa*) i metvice potopite dvije šake (obilato) u 3 l vode i pustite neka stoji 1-2 dana poklopljeno. Iscijedite i tome dodajte 1 kg šećera te 3 žličice limunske kiseline. Ulijte u tamne boce i držite u frižideru. Pijte mješano sa hladnom vodom i uživajte u mirisu i osvježenju.

*Odarao i zabilježio Neven Fazinić
(lipanj 2023.)*

1972. prigodom posjete generala dominikanskog reda fr. Aniceta Fernandeza
(foto N. Sessa)

Snimljeno na Badiji prigodom blagoslova zvona: o. Mato Bošnjak, biskup Bezmalinović, fra Jaki Gregov, sestre: Ana Begić, Diana Baćak, s. Rebeka Jurić. 4.10.2004.

NAŠI POKOJNICI

S. RAFAELA BRAJIČIĆ
dominikanka
18. 09. 1936. – 3. 06. 2023.

Uoči svetkovine Presvetoga Trojstva, 3. lipnja 2023., u samostanu Svetih Anđela čuvara, u Korčuli, okrijepljena svetim sakramentima i okružena molitvom svojih sestara, preminula je s. Rafaela Brajičić u 87. godini života i 70. godini redovništva. U zajednicu sestara dominikanki u Korčuli stupila je 1951., obukla habit Reda 1953., prve zavjete položila 1954., a doživotne 1959. godine. Bila je na službi u Žrnovu, Dubrovniku, Šibeniku, Šišlјaviću, u Zagrebu u kapeli Ranjenog Isusa. Najveći dio

života, od 1984. do 2023., živjela je u zajednici u Korčuli.

Na posljednji su je počinak, u Korčuli, u utorak 6. lipnja 2023., na groblju sv. Luke, ispratile sestre dominikanke, braća dominikanci, svećenici, rodbina, i mještani Korčule koji su povezani sa sestrama. Sprovodne je obrede vodio o. Marko Bobaš OP, a svetu misu zadušnicu, odmah nakon sprovođa predvodio je o. Tomislav Kraljević OP, prior dubrovačkog samostana sv. Dominika, i izvanredni isповjednik sestara.

Oproštajno slovo s. Barbare

Na groblju se od s. Rafaele u ime sestara oprostila s. Barbara Bagudić slijedećim riječima:

Naša draga s. Rafaela Mirjana Brajičić rođena je 18. rujna sada već davne 1936. u Podstrani od oca Rafaela i majke Pauline. Otac joj je stradao u drugom svjetskom ratu i tako veoma mlada ostaje bez oca, a obitelj bez skrbnika. Majka je vrlo mlada ostala udovica i posvetila se odgoju svojih dviju kćeri. Jedna je kćer zasnovala

obitelj, a druga je poželjela slijediti svoju tetu, časnu sestru Viktoriju i postati dominikanka baš kao i ona. Već kao petnaestogodišnja djevojka ulazi u samostan, a redovničko odijelo prima 8. svibnja 1953. godine. Po svom pokojnom ocu Rafaelu dobiva redovničko ime, sestra Rafaela. Prve zavjete polaže 9. svibnja 1954. godine, a doživotne 8. prosinca 1959. u Korčuli. Za moto na svojim doživotnim zavjetima napisala je: „Neka me milosrđe tvoje prati u sve dane života moga.“

Služila je u Žrnovu, Dubrovniku, Šibeniku, Šišlјaviću, pri kapeli Ranjenog Isusa u Zagrebu kratko, svugdje po nekoliko godina, a najduže u Korčuli. Bila je i podučiteljica u novicijatu kada je mlade sestre učila obavljati svakodnevne poslove. Dugo je godina vršila službu vratarice u Korčuli. Tko god bi pozvao na samostanska vrata bio je srdačno dočekan i velikodušno uslužen. Svakoga bi blagoslovila na izlasku iz samostana. Za svaku pa i najmanju uslugu zahvaljivala se dugo i iskreno. Svakome je željela dobro. Nikada ju nisam čula da je negativno o nekome govorila. Rijetko se žalila, nije kukala, nije puno govorila. Bila je vrlo skromna i samozatajna sestra.

Znakovit je njen izbor retka iz psalma za svoj moto na doživotnim zavjetima: *neka me milosrđe tvoje prati u sve dane života moga*. Sigurna sam da je molila milosrđe jednako za one koji su učinili nažao njenoj obitelji u ratu kao i za sebe i svoje bližnje, a mi vjerujemo da je Gospodin uslišio njenu molitvu.

Jako je voljela promatrati more i našu Korčulansku luku. Poput kapetana u mirovini

dočekivala je i ispraćala svaki brod, jedrenjak i kruzer koji je pristajao u gradu. Svojom molitvom ih je blagoslovila da sretno dođu do cilja i vrate se svojim obiteljima.

Draga naša časna Rafaela, i ti si krenula na svoje posljednje putovanje. Hvala ti za svaku toplu riječ i za svaki izrečeni blagoslov. Hvala ti za svaki posluženi ručak i svaku učinjenu uslugu. Neka te okupa more Božjeg milosrđa po kojem ćeš sigurno doploviti do Nebeskih obitavališta. Gospodin ti bio nagrada za ljubav koju si velikodušno sijala po morima ovog života. Nemoj nas zaboraviti ni kada dođeš do sigurne luke u zagrljaj Nebeskog Oca.

(s. Barbara Bagudić)

Sveta misa zadušnica

Svetu misu zadušnicu, u samostanskoj kapeli, predvodio je o. Tomislav Kraljević OP.

On se u svojoj homiliji, za vrijeme mise, osvrnuo na Isusova blaženstva kojima Isus tješi sve nemoćne, tužne i neznatne, jer su oni najbliži

Bogu zbog svoje potpune predanosti u Njegove ruke. S tim u svezi propovjednik je rekao:

*„Iz svoje ču puti tad vidjeti Boga.
Njega ja ču kao svojega gledati“*

Job, unatoč svemu što mu se događa, čuva nadu u susret sa svojim Gospodinom i svojim Bogom. On nam govori o nadi u Boga koju moramo imati jer, pred životom i smrću mi smo slabi i maleni, a On je onaj koji nas podiže. Blaženstva su objava, to jest riječ koja dolazi od Boga. U Evandelu po svetom Mateju svaka rečenica počinje riječju: „Blago“. Riječ blago koja znači sretan vrlo je česta u Starom zavjetu, ona je poput komplimenta koji se može prevesti sa „hodati“, što bi značilo: „dobro si krenuo, na dobrom si putu prema Kraljevstvu.“ Blaženstva su poput mnoštva putova u Kraljevstvo: svaki od tih malih putova na svoj način pridonosi izgradnji Kraljevstva.

„Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko.“ Siromasi su, u biblijskom smislu, oni koji nemaju ponosno srce ni ohol pogled; oni su mali, oni su skromni, oni nisu siti, zadovoljni, kojima nešto fali. Siromašni su oni koji su bolesni, oni koji nemaju posla, oni s invaliditetom oni koji su ostali bez roditelja, bez snage obitelji, bez doma.

s. Rafaela je doživjela gubitak oca i doma kad je bila mala djevojčica. Unatoč tome što je ostala bez oca i bez doma nastavila je živjeti životom punim pouzdanja u Božje milosrđe. Rodila se u Podstrani kod Splita 18. 09. 1936. godine.

Redovničko ime uzela je na spomen svoga pokojnog oca kojega su ubili partizani u

Drugom svjetskom ratu. Majka udovica posvetila se svojim djevojčicama, živeći skromno i hrabro ne gubeći pouzdanje u Božje milosrđe.

Kroz svoj redovnički život s. Rafaela živjela je ponizno i samozatajno. Povučeno i neznatno. Nije voljela govoriti o sebi. A ipak je bila puna pouzdanja u Božju ljubav i milosrđe. Što je izrekla izabravši za geslo za svoje svečane zavjete u Kongregaciji sestara dominikanki: *Dobrota i milost pratit će mene sve dane života moga* (Ps 22,6). Sedamdeset godina nosila je bijelo redovničko odijelo u mnogim zajednicama sestara dominikanki svjedočeći Božje milosrđe koje ju je pratilo cijelog njezina života.

Prvo blaženstvo: *Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko*, ono je koje nam omogućuje da primimo sva ostala blaženstva. Blago siromasima znači pouzdaj se u Boga, on će te ispuniti svojim bogatstvom. Krist je otisao pripremiti nam mjesto u kući svoga Oca. S. Rafaela pridružila se mjestu koje joj je Isus pripremio u Kraljevstvu i gdje je čekaju ostale sestre Dominikanke, braća dominikanci i njezini roditelji. Tamo gdje razmatraju slavu Božju i svoju u Bogu, tamo ćemo ih jednoga dana naći. – završio je svoju propovijed o. Tomislav Kraljević OP.

Fr. PAVAO LASIĆ
dominikanac
18.6.1939. – 16.6.2023.)

Upetak 16. lipnja 2023. preminuo je u Splitu, u 84. godini života, 65. godini redovništva i 58. godini svećeništva **fr. Pavao Lasić, OP**, član HDP Navještenja Blažene Djevice Marije i Samostana sv. Katarine Aleksandrijske.

Nakon četrdesetgodišnjeg misionarskog djelovanja u Boliviji vratio se u domovinu, u splitski dominikanski samostan 2010. Zadnje je vrijeme poboljevao, premda nije tome davao velike važnost. Ipak je morao provesti neko vrijeme na bolničkom liječenju. No, posljednje trenutke života proveo je u samostanu gdje je, na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova, u petak 16. lipnja 2023. samo dva dana prije svog 84. rođendana, čuo poziv: Dođi slugo, dobri i vjerni, uđi u radost Gospodara svoga! I fr. Pavao se spremno odazvao, baš kao i na svaki poziv gdje je trebao, u ime Isusovo naviještati, isповijedati, svjedočiti.

Kratak osvrt na fr. Pavin život

Pavao (Stojan) Lasić, rođen je 18. lipnja 1939. u Uzarićima, Široki Brijeg, od oca Tome i majke Verke rođ. Lasić. Osnovnu školu pohađao je u rodnom mjestu od 1946. do 1950. godine, a gimnaziju u Širokom Brijegu i Bolu na Braču. Filozofsko-teološki studij pohađao je kod dominikanaca u Dubrovniku, te na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. U novicijat Hrvatske dominikanske provincije stupio je u Dubrovniku 15. kolovoza 1957., prve zavjete položio je 17. kolovoza 1958., a u istom je gradu položio i svečane zavjete 15. rujna 1963. godine. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1965. u Zagrebu, po rukama zagrebačkog nadbiskupa Franje Šepera. Od 1967. do 1969. godine bio je član Samostana sv. Dominika u Dubrovniku, a nakon toga je od 1970. četiri desetljeća djelovao kao misionar u Boliviji. Osim misionarske službe vršio je tijekom 10 godina službu Vikara dominikanskog vikarijata teutonske (njemačke) provincije u ovoj latinoameričkoj zemlji. Povratkom u Provinciju 2010. godine, fr. Pavao odlazi u splitski dominikanski samostan gdje je živio i djelovao vršeći službu propovjednika i isповjednika.

Sprovod fr. Pave

Fr. Pavo Lasića pokopan je u samostansku grobnicu, na splitskom groblju Lovrinac, u

utorak 20. lipnja 2023. Uz sudjelovanje vjernika, redovnica, redovnika i dijecezanskih svećenika, sprovodne je obrede predvodio fr. Slavko Slišković, provincijal Hrvatske dominikanske provincije. U prigodnoj homiliji provincijal Slišković je ukratko predstavio pokojnikov životni put s posebnim osvrtom na misionarsku službu u Boliviji gdje je fr. Pavo djelovao četiri desetljeća. Pročitano Evanđelje dio je savjeta koje je Isus dao svojim učenicima u noći prije svoje smrti pripremajući ih za izazove koji ih očekuju, rekao je propovjednik i dodao: "Isus za sebe kaže da je put, jer je pokazao koji je ispravan način pristupanja Bogu i primjer koji treba slijediti u odnosu prema drugima. Također je naglasio važnost govorenja istine i življenja po istini kako bi Božja obećanja postala stvarnošću. Uz to je naglasio važnost davanja života kako bi oni koji vjeruju u Boga dobili vječni život. Sve ovo vidimo u Pavinu životu".

Provincijal se prisjetio Pavina propovijedanja i rekao kako je on propovijedao svojim melodičnim glasom – gotovo pjevajući. Nije se mogao ne osjetiti trag rodne zemlje u njegovu naglasku. Sadržaj propovijedi otkrivao je boliviske prašume, planine i mentalitet ljudi. Bile su to propovijedi koje su nekada izgledale gotovo djeće, razigrane i naivne, ali otkrivale su jednu takvu dušu koja je takvom postala ponajprije zahvaljujući ljudima s kojima je desetljećima živio. Nekada smo se tim propovijedima znali i nasmijati, ali onda sam od jedne redovnice čuo kako rado nakon cijelodnevnog rada dolazi upravo na večernju misu koju predvodi fr. Pavo,

jer joj takve propovijedi pružaju trenutke radošti i odmora, rekao je Provincijal. U trenucima odmora fr. Pavao je znao prebaciti majicu preko ramena, uzeti krunicu u ruke i polagano krenuti preko Rive. Nisam siguran da li je uvijek bio svjestan gdje je. Dok je u Boliviji sanjao ove krajeve, ovdje je u mislima nosio Boliviju, naglasio je propovjednik i podsjetio na pokojnikove riječi: "Još uvijek u Splitu svaki dan molim se za sve ljude koji su dolazili dok sam ja tamo bio i kad slavim misu kod riječi 'Sjeti se svoje Crkve širom svijeta' mislim na njih. Isto kad sam bio tamo, mislio sam na vas ovdje. Sanjao sam jedno jutro da izlazim na oltar u Santa Cruzu i slušam pjesmu: 'O tesoro, mi tesoro' – O blago, moje blago... Probudih se s pjesmom 'O blago, moje blago'."

"Dragi Pavo, hvala ti za sve što si tijekom života učinio za našu provinciju, naš dominikanski red i cijelu Crkvu. Bez straha si se kao mladić otisnuo u nepoznati svijet i nisi se pokajao. Nadam se da si s istim žarom krenuo na posljednje putovanje na čijem si kraju susreo Gospodina kojemu si vjerovao...", zaključio je fr. Slavko Slišković.

Sveta misa zadušnica

Nakon sprovodnih obreda, u crkvi sv. Katarine Aleksandrijske, fr. Kristijan D. Raić – prior splitskog samostana, predslavio je misu zadušnicu, a prigodnu riječ uputio je fr. Luka Prcela, redovnički subrat koji je na početku podsjetio na Isusove riječi izgovorene uoči njegove muke i smrti: „*Duša mi je sada potresena i*

ne znam što da kažem... Pavo je bio školski kolega i veliki prijatelj mog pokojnog brata Stane. To se prijateljstvo prelilo i na mene. Bio je vrlo dobar student i odličan nogometništa. On je puno više vjerovao svojim očima, nego ušima, rekao je fr. Luka i dodao: „Njegov odlazak u misije u Boliviju bijaše znak velike hrabrosti. Njemački su dominikanci 1968. tražili dva dominikanaca za misiju u Boliviji. Čuvši provincijalov vapaj, Pavo povika: *Evo mene, šalji mene*. Nekoliko dana kasnije javio se za misije i njegov prijatelj Karlo Ćavar. I dok su se, njih dvojica, u Kölnu pripremali za put, ja sam im iz Louvena došao poželjeti sretan put i upitati ih: što ih je

motiviralo da, poput Abrahama, krenu u nepoznatom pravcu?

Pavo nato kliknu: „Kada ćemo ako nećemo sada!“ I otišli su. I odlično su prihvaćeni i od vjernika i dominikanaca. Najprije su vršili službe župnika. Pavo je samo 5-6 godina nakon dolaska u misiju izabran za vikara misije. I Karlo je, kao i Pavo, dvaput vršio tu službu. Znam da je fr. Pavao sagradio i nekoliko crkava i škola u Boliviji, da je pomagao poljodjelcima...“ Kada je čuo da se fr. Pavao vraća u Hrvatsku, propovednik se jako obradovao i rekao kako je njegov dolazak bio najveći blagoslov za splitski samostan. „Naime, svaki put kad bi mu se spomenulo da puno ljudi čeka za ispunjenje, on bi se podigao iz svoga sjedišta, govoreći: “Hvala ti! Bog te blagoslovio!” Kada se pravio raspored za ljetne praznike, on bi kazao: “Idite vi, ja ću na jesen”, prisjetio se fr. Luka. Fr. Pavao je odlazio na praznike i to samo od ponedjeljka do petka, jer je za njega slavlje nedjeljne mise s narodom bila najveća radost. – rekao je fr. Luka Prcela i zaključio homiliju riječima: “Vjerujem da ga je Krist, na blagdan Srca Isusova, pozvao k sebi na Večeru vječnoga života“! (usp. www.dominikanci.hr)

IVAN MRAVAK
23. 09. 1939. – 28. 03. 2023.
– brat s. Jasenke –

Utorak 28. ožujka 2023. preselio se u vječnost moj dragi brat Ivan u 84. godini života. Rođen je 23. rujna 1939. u Gali od dobrih i pobožnih roditelja Bariše i Kate rođ. Jagnjić. Naši dragi roditelji nisu se bojali života niti su

im djeca bila teret, iako su ratna vremena bila teška. Bilo je mnogo žrtava i odricanja dok su podigli nas, desetero djece. Bog ih je, kao pravednog Joba, obdario sa sedam sinova i tri kćeri. Ivan je četvrto dijete. Osnovnu je školu

pohađao u rodnom selu, Gali, a Srednju u Sinju. Nakon toga je pošao u Njemačku gdje je ostao dugi niz godina, radeći teške poslove kako bi osigurao ljepšu budućnost sebi i svojoj obitelji. Sklopio je brak s Tonkom Pavić s kojom je imao sina Branka i kćer Tanju. Kad je ispunio svoj san i sagradio lijepu kuću u Sinju, vratio se u domovinu i tu nastavio skrbiti za svoju obitelj, obogaćen mnogim iskustvima. No, njegovo je zadovoljstvo ubrzo bilo shrzano kad mu je preminula draga supruga Tonka. Težak rad u Njemačkoj i prerana smrt supruge ostavilo je na njemu posljedice. Nastavio je, ipak, i dalje raditi

dok mu je zdravlje donekle služilo. Ali nakon nekoliko manjih moždanih udara, tjelesne su mu sile sve više nestajale. Kad mu se zdravstveno stanje ozbiljno pogoršalo morao je biti smješten u Dom umirovljenika u selu Košute. Tu je ostao samo tri mjeseca, jer je doživio još jedan jači moždani udar koji mu je skončao život i Ivan se zauvijek preselio u drugi, vječni Dom nebeskog Oca, gdje nema više ni boli ni tuge, nego trajna radost u Bogu.

Pokopan je u Sinju 30. ožujka 2023. na groblju sv. Franje. Sprovodne je obrede i svetu misu zadušnicu predvodio fra Antonio Mravak, župnik župe Gospe Sinjske, uz asistenciju dominikanca p. Mate Bošnjaka.

Hvala svima koji su ispratili molitvom moga dragoga brata na vječni počinak i okitili grob cvijećem. Hvala svim mojim sestrama dominikankama koje su došle gotovo iz svih naših zajednica na sprovod, a također i onima koje su mi izrazile sućut. Neka Uskrsti naš Spasitelj primi Ivana u vječni dom, a nama učvrsti vjeru do susreta s njim.

s. Jasenka Mravak

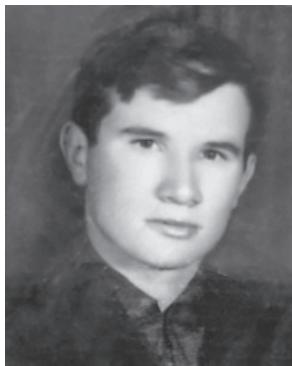
Moj vrijedan otac – ’ćaća’

Moj otac, moj ćaća, bio je vrijedan čovjek. Znao je podignuti kuću od temelja do krova. Znao je, bolje od drugih, priča se, napraviti stepenice tako da se ljudima noge ne umore penjući se. Beskrajno neuredan u kuhinji i pedantan u vrtu, tamo nije ostajao kamenčić ni travčica. Bio je pravi vlaški otac, nesuglasice među nama rješavao je hranom. “Dođi u subotu, mislio sam peć gradela” bio je znak da smo opet dobri. Njegove ruke nisu bile njegovane, bile su grube i tvrde, onakve kakve trebaju biti kad čovjek povazdan nešto s njima radi. Priprema ribolovni pribor, mrežu za kukumare, sjenu za kokoši, vrata za konobu i vratašca za vrt. Moj otac, moj ćaća, preminuo je onog trenutka kad više za njega nije bilo nikakvoga posla. Tri mjeseca kasnije mogla se samo ustanoviti smrt. I ne mogu reći

“Ćaća, odmori se sad na livadama gospodnjim” jer znam da on tako ne zamišlja raj. Dajte mu motiku, pilu, kliješta, to je njegovo spasenje.

Tanja Mravak

ANTE MRAVAK

11. 06. 1944. – 27. 06. 2023.
- brat s. Jasenke Mravak -

Nakon kratke bolesti, pozvao je Gospodin moga dragog brata Antu k sebi 27. lipnja 2023. u 79. godini života da napusti ovu suznu dolinu i da se odmori kod njega od svih npora i neumornog rada.

Rođen je u Gali 11. lipnja 1944. godine od dobrih i pobožnih roditelja Bariše i Kate rođene Jagnjić, koji se nisu bojali života u onim teškim godinama Drugog svjetskog rata. Rodili su i poštено odgojili desetero djece. Ante je završio osnovnu školu u selu Gali, a zanat električara u Sinju. On je ostao sa roditeljima. Neumorno je radio na imanju i svoj zanat električara cijeli radni vijek sve do mirovine. Uvijek je, u svako doba, s veseljem bio na usluzi svakome tko ga je god za nešto zamolio. Poznavala ga je cijela Sinjska krajina, a i šire, i svi su rado kod njega navraćali bilo za kakvu uslugu ili samo na časnicu ugodna razgovora.

Zasnovao je obitelj sa dobrom Tonkom Dinarina. U braku su dobili i lijepo odgojili osmero djece: šest sinova i dvije kćeri. Danas su sva djeca zasnovala svoje obitelji i rodili četrnaestero unučadi, čemu se Ante posebno radoval. Tonka je, nažalost rano napustila svoju

voljenu obitelj i preselila se u vječnost. Neka joj Gospodin nagradi svaku žrtvu.

Otratili smo našega Antu na vječni počinak u rodnoj župi Svih Svetih u Gali u četvrtak 29. lipnja 2023. Veliko mnoštvo naroda koje je došlo iskazati Anti posljednju počast, znak je koliko je pokojnik bio poštovan i otvorenog srca prema svima.

Hvala braći dominikancima, p. Ivi Plenkoviću, p. Luki Prceli i p. Mirku Jagnjiću. Velika hvala župniku fra Luki Deliću koji je vodio sprovod, fra Nikici Ajdučiću i fra Antoniju Mravku koji je održao onako lijep oproštajni govor.

Hvala č. majci s. Jakici Vuco i svim mojim sestrnama dominikankama. Hvala svim vjernicima za izraze sućuti, molitve i za toliko cvijeća kojim su okitili grob dragog pokojnika. Djeca i unučad i sva rodbina svima od srca zahvaljuju.

Teški su rastanci, ali Isus nas tješi kad kaže: *U kući moga Oca ma mnogo stanova. Idem pripraviti vam stan.* Vjerujem da je i moga brata Antu primio kod Oca u vječni stan, a nama koji tugujemo za dragim pokojnikom – ocem, bratom, didom, neka udjeli vjeru i mir do ponovnoga susreta u vječnosti.

s. Jasenka Mravak

FRANJO VRBANC

28. 01 1938 – 13. 06. 2023.

- brat s. Silvestre -

Usrcu ljetne žege (42 stupnja) sahranjen je, 17. srpnja 2023., u Svetoj Nedjelji, u obiteljskoj grobnici, Franjo Vrbanc, brat s. Silvestre. Sprovodne je obrede vodio đakon Stanko. On se, tijekom obreda, ukratko osvrnuo na prolaznost našega života koji dobiva svoj puni smisao u Očevu kraljevstvu koje nam je Krist pripravio svojom mukom i smrću i uskrsnućem. Ta nas vjera tješi u najtežim trenucima rastanka od voljenih osoba. Smrt nije svršetak, ona je samo prijelaz iz vremenitosti u vječnost. – rekao je između ostaloga voditelj sprovoda, đakon Stanko.

Franjo Vrbanc je rođen, kao prvijenac, 28. siječnja 1938. u selu Gorjakovo kod Pregrade, od oca Milana i majke Dragice rod. Mužek. Bilo ih je šestero, ali je troje umrlo u mlađahnoj dobi. Franjo je, kao mladi školarac završio zanat za zidara i u tom je poslu bio marljiv i savjestan. Volio je svoj zanat, a volio je i crtati. Kao nadobudan mladić imao je, kao i svi njegovi vršnjaci, puno želja, puno snova, htio se iskazati na

mnogim poslovima jer mu je sve išlo od ruke. Sklopio je brak s djevojkom Marijom. Imali su kćer Maju. Sve je krenulo radosno i zanosno, no nije to trajalo dugo. Franjo je na poslu stradao i samo je čudom Božjim ostao živ, što su potvrdili i sami liječnici. Od tada se Franjin život posve promijenio. Nije više bio sposoban za rad i morao je prihvati invalidsku mirovinu. Taj svoj težak križ ipak je nosio strpljivo, uz pomoć svoje dobre žene Marije i kćeri Maje. Ali ubrzo ga je, uz ovaj križ tjelesne nemoći, zatekao i križ samoće. Kćer Maja se udala, a žena mu je preminula. Ostao je sam. Jedini mu je izbor bio smještaj u Dom za nemoćne i starije osobe, gdje je ostao punih 19 godina. Tu je lijepo prihvaćen, osoblje je bilo veoma pažljivo prema njemu, što mu je olakšavalo patnju i samoću. Kćer ga je posjećivala i opskrbljivala sa svime što je trebao, ništa mu nije nedostajalo, ni materijalno ni duhovno. No ipak nostalgija za vlastitim domom nije se nikada gasila. Njegovo je ovozemaljsko trpljenje završilo 13. lipnja 2023., kad

ga je dobri Bog pozvao k sebi. Preminuo je u 85. godini života.

Ovim putem zahvaljujem č. majci Jakici, č. priori Katarini i svim sestrama koje su došle ispratiti moga brata Franju na vječni počinak.

Ujedno ga preporučam u vaše molitve, a sigurna sam da će i on sve nas zagovarati kod Oca Nebeskoga.

s. Silvestra Vrbanc

SJEĆANJE NA P. ANTU KOVAČEVIĆA

Padre Ante je nama mladima bio poseban prijatelj. Ne samo što smo se u crkvi družili nego i van nje, pogotovo igrajući nogomet skoro svaki dan na pjaceti pred samostanom. Bio je jednostavan, pristupačan, svakom spreman pomoći i pružiti lijepu riječ. Znali smo zajedno otići do obližnjeg Pelješca i popeti se na vrh sv. Ilike. Nastojao je čuvati običaje i brinuti da se ne ugase, pogotovo u crkvi. Jednom zgodom trebao je pjevati dionice Muke Gospodinove na Nedjelju od palama – Cvijetnicu, dočim pjevачi vježbaju po korčulansku što njemu nije bilo

poznato. Vježbao je i slušao kako se pjeva da bi se na koncu uklopio „*po korčulansku*“.

Dok sam tražio pisane materijale za biografiju o. Zlatana Plenkovića otišao sam jedan dan do Dubrovnika. On je tamo iz Korčule premješten u samostan sv. Križa. Potužio mi se riječima: „*Znaš nisam ti ja više onaj stari padre Ante kakvog ste poznavali. Moje srce više ne radi kako treba*“.

(Fotografija koja je objavljena u „*Ave Mariji*“ (tj. ova ovdje) je snimljena u mom foto-ateljeu jer je on isključivo želio da ga snimim u habitu.)

Neven Fazinić

SVJEDOČANSTVO JIMA CAVIEZELA NA FESTIVALU ‘PROGLED AJ SRCEM’

Pasija me gotovo ubila, a prvu veliku ulogu dobio sam zbog krunice

Na koncertu duhovne glazbe „Progledaj srcem: Neka vatra siđe“, što je održan u subotu 27. svibnja 2023., u Zagrebu, u velikoj sportskoj dvorani *Arena*, osim nagovora poznatih hrvatskih svećenika (karizmatika) i glazbenе pratnje nekih od najpopularnijih izvođača duhovne glazbe u Hrvatskoj, središnja točka bila je svjedočanstvo Jima Caviezela (r.1968.), hollywoodskog glumca koji je utjelovio lik Isusa u hit-filmu *Pasija* Mela Gibsona.

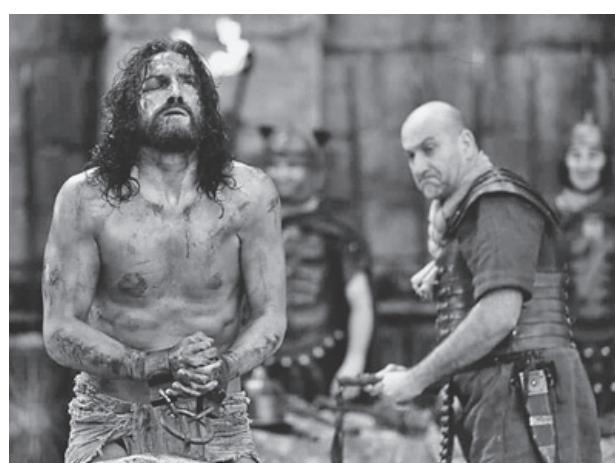
Jim je došao u Zagreb sa suprugom i troje djece. U svjedočanstvu koje je objavila Laudato televizija, progovorio je o nevjerojatnim događajima tijekom snimanja filma *Pasija*, potom o značaju Međugorja za njegov život, te o važnosti življjenja autentične slobode u modernom svijetu.

Osim nekih užasnih detalja koje je prošao glumeći Isusovu muku, spomenuo je i ranu, veličine 35 centimetara koju je zadobio u bičevanju, a koja mu je zadala velike boli. Upravo je ta njegova rana, kako je rekao, kasnije postala model po kojem su rađeni svi modeli Kristovih rana. Jim je pričao i o mnogim drugim detaljima muke koji su ga dovodili do ruba smrti. No,

povrh svega, Jim želi svima posvjedočiti kako ga je kroz karijeru i život vodila Blažena Djevica Marija, a kao mjesto koje je pripremilo njegovo srce za glumu u *Pasiji* bilo je Međugorje. Naime, neposredno prije nego što je dobio ulogu Isusovu, njegova ga je supruga upoznala s ukazanjima i porukom iz Međugorja. „To je produbilo moju ljubav i služenje Majci sviju Naroda. U Međugorju sam posvetio svoj život i glumačku karijeru Djevici Mariji. Od tog trenutka sve što sam u karijeri i životu napravio bilo je u službi Njoj, činio sam sve što je željela“-ispričao je.

Obraćajući se brojnom nazočnom mnoštву, Jim se posebno obratio mladima i potakao ih neka ne traže slave od ljudi.

„Tvoje ime možda neće biti zapisano u kuću slavnih, zapravo možda ćeš biti toliko nepoznat da nitko neće znati tvoje ime. Možda nikada nećeš dobiti Oskare, nagrade i hvale, ali ne zaboravi, Bog ima nagrade koje će jednog dana podijeliti. Ovo mnoštvo na zemlji će te zaboraviti čim nećeš biti na vrhu. Bog nikoga

ne zaboravlja. U njegovoju kući slavnih, samom vjerom u Njegova Sina, zauvijek će biti zapisano tvoje ime. ...

Kada sam bio na križu shvatio sam da je u njegovom trpljenju naše otkupljenje. Srž je u patnji. Zapamtite, sluga nije veći od njegova gospodara. Svatko od nas mora nositi svoj križ. To je cijena naše vjere. Želim da imate hrabrosti ući u poganski svijet i da bez srama izražavate javno svoju vjeru. Moramo biti ljudi pobuđeni vjerom. Bog svakoga od nas poziva na velike stvari. Vrijeme je da naša generacija prihvati taj poziv – Božji poziv na darivanje nas samih u potpunosti njemu. Pogledaj tu nježnu ruku koja te vodi na putu – no prvo donesi odluku, moli, posti, meditiraj sveto pismo, moli krunicu i primaj sakramente. Živimo u kulturi koja se urušava. Ljudi su u opasnostima skloni podlijeganju napastima. ... No, u tišini našeg srca Bog nas zove. Vaš kardinal Stepinac, kada su mu komunisti prijetili, rekao je: „Pravo je pravo, a krivo je krivo. Zbog ljubavi prema istini, ne mogu izdati ljudе.“ Moramo slijediti njegov primjer i riješiti se indiferentnosti, ove destruktivne tolerancije zla. Potrebni su nam muškarci i žene, ‘ratnici’ spremni riskirati svoju reputaciju, dobar glas, pa čak i svoj život u obranu istine. U svom posjetu 1995. godine mojoj državi, papa Ivan Pavao II. je rekao: „Demokracija je neodrživa bez zajedničke predanosti određenim moralnim istinama o ljudskoj osobi i zajednici. Svaka generacija Amerikanaca mora znati da sloboda nije činiti ono što želimo, već imati mogućnost da činimo ono što je ispravno.“ Bivši predsjednik Ronald Reagan – koji je poput Ivana Pavla II. riskirao svoj život u svrhu slobode – održao je 1964. godine važan govor koji je nazvao: „Vrijeme odabira“. On je, između ostaloga rekao: „Ne

možemo se skrivati iza sigurnosti naše države koja je pod Božjom zaštitom, iskorištavati slobodu koju nam daje naš Krist Spasitelj, pred prijetnjom Đavla, tako što ćemo na najnemoralniji mogući način reći milijunima djece koja se nalaze iza željezne zavjese i koja su žrtve (trgovine i pobačaja): odustanite od svojih snova za slobodom. ... „Zlo je bespomoćno ako se dobro ne boji, ako je neutrašivo. Svaka generacija mora znati da sloboda ne podrazumijeva činiti ono što želimo, već imati mogućnost činiti ono što bismo trebali. To je sloboda koju vam želim. Slobodu od grijeha, slobodu od slabosti, slobodu od ropstva u koje nas vodi grijeh. To je sloboda za koju vrijedi umrijeti. ... Morate se boriti za autentičnu slobodu i živjeti – prijatelji – morate živjeti. S Djevicom Marijom, našim štitom, Kristom, našim mačem, pridružimo se arkandelu Mihaelu u obrani i tjeranju Lucifera i njegovih poslušnika u Pakao, kamo pripadaju. Sve vas blagoslovio dragi Bog.“

KUPINA lat. *Rubus fruticosus*

-LJEKOVITA OD KORIJENA DO PLODA -

Bog je stvorio čovjeku plodove za jelo i za zdravlje. Među tim biljkama je i **kupina!** To je samonikla biljka prepuna ljekovitih svojstava. Porijeklom je sa sjevernih područja. Njena primjena u liječenju duga je dvije tisuće godina.

Kupina je kod nas najraširenije šumsko voće, a svježe kupine su sočne i imaju ugodan, osvježavajući kiselo-slatkasti okus. Bogate su mineralima, a imaju dosta kalija, željeza i magnezija fosfora, kalcija, bakra i joda. U plodu kupine ima najviše vitamina A, zatim B1, B2, B5, B6, kao i vitamin C.

Sveta Hildegarda je u srednjem vijeku pripisivala kupini ljekovita svojstva i preporučivala je za liječenje kašla, migrene, zubobolje i protiv unutarnjih krvarenja.

Iako smo većinom navikli jesti samo plod ove biljke, mnogi ne znaju da je kupina cijela ljekovita, i njeni listovi, cvjetovi, korijen i plod.

Listovi kupine koriste se za pripremu čaja od kojeg se prave oblozi za liječenje podbulosti lica i očiju. Koriste i kod proljeva i dizenterija, dok se korijen u čaju koristi kod ljudi koji boluju od vodene bolesti!

Korijen, lišće i plod kupine se učestalo primjenjuju u slučaju upale krajnika i rana u grlu i ždrijelu za grgljanje i ispiranje. Mlado lišće kupine je dobro žvakati radi jačanja zubnog mesa, što je već, kao antiskorbutično djelovanje, preporučivao u davnim vremenima i grčki liječnik Dioskorid.

Tijekom 18. stoljeća kupina je u Europi bila toliko popularna za liječenje gihta da je nazvana „giht bobicom“.

Kupinovo vino

Kupinovo se vino od davnina primjenjuje kao izvrstan lijek, naročito kod slučaja anemije, iscrpljenosti, za bolje lučenje mokraće, pravilan rad žući, za bolju cirkulaciju, jačanje imuniteta, za bolji apetit.

Pripremanje kupinovog vina

10 kilograma zrelog ploda kupina pomiješati sa 2 kilograma šećera. Tu smjesu naliti u staklene boce i ostaviti na suncu 60 dana. Zatvarači se ne smiju do kraja pritegnuti.

Nakon toga dobro procijediti i preliti u staklene boce i čuvati na tamnom i hladnom mjestu.

Ovako napravljeno **kupinovo vino** je najbolje piti izjutra na prazan želudac ili navečer pred spavanje i to 0,5 do 1 dcl svaki dan tijekom 2 do 3 mjeseca. Učinak je izvanredan.

Zanimljivosti o kupini pronašao je u arhivu i Neven Fazinić

Svašta se nađe među starim spisima u arhivu. Tako sam pronašao i tiskani primjerak pod naslovom **Hrvatski narodni čaj**. Postupio sam, kao što će te dolje pročitati, i uvjerio se da uistinu vrijedi otići malo podalje od naseljenih mesta i putova te na proljeće brati mlade vrške (svijetlo zelene boje) kupine¹, koje hvala Bogu ima svugdje, pogotovo u nas u Dalmaciji. Zanimljivo je da sam ideju o branju kupine doznao zahvaljujući istraživanju škola na Pelješcu gdje su školska djeca u vrijeme I. Svjetskog rata brala kupinu za vojниke koji su se nalazili na bojištu.² Djeca Zavoda sestara dominikanki u Korčuli u to su vrijeme skupljala novčane priloge i plela vunene bječve i rukavice za istu svrhu.

Za čaj od kupinovog lišća

piše Dr. Fran Kušan, da lieči razne bolesti, služi protiv proljeva, za čišćenje krvi, kod krvarenja svake vrsti, prehlade i kašla, u bolestima grla, kod rana u ustima, za tjeranje mokraće, kao i kod kožnih bolesti. Zreli plodovi izvrsno služe za jačanje želudca. Dr. Fr. Losch (Krauterbuch) piše, da lišće od kupine daje vrlo fin i plemenit čaj, osobito mlado i nježno lišće. Čaj služi kao liek kod griže i proljeva, a zaustavlja i krvarenje kod žena. Ista svojstva pripisuju ti stručnjaci i čaju od lišća maline i jagode.

¹ *Rubus fruticosus* – Trnoviti grm koji naraste od jednog do dva metra visoko. Cvjetovi su bijeli ili ružičasti, a plod je u početku svijetlozelen, potom crven a kad sazrije crn i sjajan. Svježe ubrane kupine imaju ugodan okus. Sadrže kalija, željeza i magnezija te vitamina C. Od ploda mogu se raditi sokovi, marmelada ili kuhati sirup, raditi voćna vina i likeri. Od mladog kupinovog lišća može se pripremiti čaj lijepo boje i ugodne arome.

² 1915. "Branje lišća kupine za pravljenje čaja – Ondašnjom odlukom 2/10. 1914., br. 1319, kao i pozivom kotarskog poglavarnstva, bilo je određeno vrhu upotrebe školske djece za sakupljanje lišća kupine, od kojeg se je pravio čaj za vojsku. Kako javlja C.K. Ministarstvo za bogoštovlje i nastavu, otpisom 27.7.1915., br. 21346, priopćilo mu je C. i K. ministarstvo rata, da je prošlogodišnje branje lišća od kupine imalo povoljan uspjeh, jer se je čaj od prerađena i učinjena lišća vrlo rado pio u zdrastvenim zavodima i u taborima ratnih zarobljenika. Budući da će i nastajne zime biti potrebito poslužiti se istim nadomjeskom za čaj, pozivlje se to upraviteljstvo, u smislu pomenutog otpisa C.K. ministarstva da se početkom nastavne školske godine nastavi skupljanjem lišća kupine sa školskom mladeži na način kako se je to i dosad vršilo. Za C.K. namjesnika – Predsjednika (otpis)".

RAZBIBRIGA

- Pita mali Perica tatu: Zašto baka čita Bibliju?

Tata: Sine, baka ti se sprema za prijemni!

- Zaustavlja policajac vozača koji ima niz prekršaja:
 - Nemate vozačku, razgovarate na mobitel, nemate svjetla, što da vam pišem ...?
 - Piši da me nisi vidi.

• Dvije plavuše razgovaraju
Čujem da si pala vozački ispit?!
Aha, jesam ponovo.
Pa kako?
Pa lepo, ulazim ja u kružni tok,
a na okruglom znaku piše 30.
I ja napravila 30 krugova,
i kažu mi da sam pala...
A joj, mora da si pogrešno brojala.

- Na satu matematike Ivica će učiteljici:
 - Učiteljice, ne bih vas htio plašiti, ali tata mi je rekao ako donesem još jednu jedinicu, netko će dobiti teške batine.

- Pita učiteljica Ivicu: Zašto si zakasnio u školu?

Ivica: Pa učiteljice sanjao sam da avionom putujem svijetom.

Učiteljica pita Pericu: A zašto si ti zakasnio u školu?

Perica: Učiteljice ja sam sanjao da čekam Ivicu na aerodromu.

- Zašto balerina pleše na prstima?
Zato da ne probudi publiku.

- Učiteljica: "Kupujem, kupuješ, kupuje, kupujemo, kupujete, kupuju... Koje je to vrijeme?"

Ivica odgovori: "Vrijeme rasprodaje!"

Otišao sam navečer u podrum pića na biciklu, kupio bocu rakije i stavio je u košaru. Kad sam se spremao krenuti natrag, pomislio sam: "A što ako padnem sa bicikla i razbijem bocu???" ... Zato sam je odmah popio! I bio sam u pravu! Dok sam se vraćao, 7 puta sam pao!

